ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ֆինանսական համակարգը **4**

Վճարահաշվարկային համակարգի զարգացումներ **15**

Ֆինանսական համակարգի ցուցանիշներ **19**

ՀՀ ԿԲ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն **26**

ՀՀ միջազգային պահուստների վիճակը և կազմը **27**

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ֆինանսական համակարգի քաղաքականության ու վերլուծությունների վարչություն

ՀՀ և ԼՂՀ տարածքներում գործող առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների վարկային ներդրումների և ներգրավված միջոցների կազմն ու կառուցվածքը ըստ մարզերի (30.06.2011 թ. դրությամբ) **28**

Տնտեսական հետազոտությունների վարչություն

Գ. Բարսեղյան
ՀՀ տնտեսության համար գնահատված դինամիկ ստոխաստիկ ընդհանուր հավասարակշռության մոդել կոշտ աշխատավարձերով **75**

ՀՀ ֆինանսական համակարգը 2011 թվականի երրորդ եռամսյակում

ՀՀ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԸ

30.09.2011 թ. դրությամբ ՀՀ տարածքում գործել են 21 առևտրային բանկեր՝ 428 մասնաճյուղերով:

2011 թվականի երրորդ եռամսյակում բանկային համակարգը դրսևորել է բավարար ակտիվություն, ինչի արդյունքում արձանագրվել է համակարգային ամփոփ ցուցանիշների աճ:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՊԻՏԱԼԸ

2011 թվականի երրորդ եռամսյակի ընթացքում առևտրային բանկերի ընդհանուր կապիտալն աճել է 1.0%-ով (3.4 մլրդ դրամով) և կազմել 343.1 մլրդ դրամ՝ պայմանավորված եռամսյակի 5.2 մլրդ դրամ շահույթով:

Կապիտալի համեմատ ակտիվների ավելի արագ աճի պայմաններում ընդհանուր կապիտալի և ընդհանուր ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը նվազել է 1.1 տոկոսային կետով՝ կազմելով 18.2%:

Դիտարկվող ժամանակահատվածում ընդհանուր կապիտալի համարժեքության նորմատիվային ցուցանիշը նվազել է 0.4 տոկոսային կետով և կազմել 19.6%՝ պայմանավորված ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նկատմամբ ռիսկով կշռված ակտիվների առաջանցիկ աճով՝ ի հաշիվ հաշվետու եռամսյակի ընթացքում բանկերի դրսևորած ակտիվ վարկային քաղաքականության:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

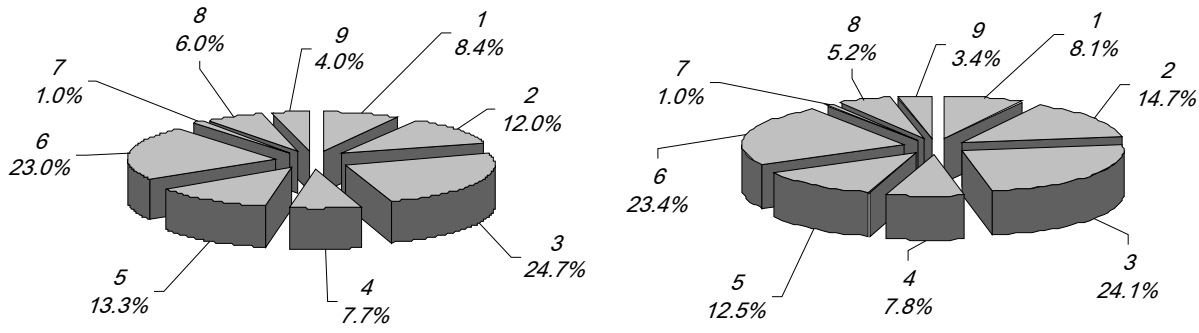
Հաշվետու եռամսյակում առևտրային բանկերի ընդհանուր պարտավորությունները ավելացել են 8.6%-ով (121.5 մլրդ դրամով) և կազմել 1 տրլն 541.0 մլրդ դրամ՝ հիմնականում պայմանավորված ֆիզիկական ու իրավաբանական անձանց ժամկետային և ցպահանջ պարտավորությունների 92.9 մլրդ դրամ և բանկերի ու այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունների 37.3 մլրդ դրամ աճով: Ընդհանուր պարտավորությունների աճ արձանագրվել է 15 բանկում, իսկ նվազում՝ 6 բանկում:

Պարտավորությունների կազմում հիմնականում նվազել են ՀՀ Կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները՝ 7.2%-ով (6.1 մլրդ դրամով) և այլ պարտավորությունները՝ 9.5%-ով (5.4 մլրդ դրամով):

30.09.2011 թ. դրությամբ առևտրային բանկերի ընդհանուր ավանդների մեծությունը կազմել է 841.5 մլրդ դրամ: Ֆիզիկական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդներն ավելացել են 5.7%-ով (26.8 մլրդ դրամով), իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդները՝ 23.7%-ով (66.1 մլրդ դրամով):

Ըստ արժութային կառուցվածքի՝ դրամային ավանդները եռամսյակի ընթացքում ավելացել են 13.4%-ով (29.9 մլրդ դրամով), իսկ արտարժութային ավանդները՝ 12.0%-ով (63.0 մլրդ դրամով): Արդյունքում՝ դրամային ավանդների տեսակարար կշիռը ընդհանուր ավանդներում աճել է 0.3 տոկոսային կետով և կազմել 30.1%:

Առևտրային բանկերի ներգրաված միջոցների կառուցվածքը

1. Ֆիզիկական անձանց ցպահանջ ավանդներ, 2. Իրավաբանական անձանց ցպահանջ ավանդներ, 3. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներ, 4. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդներ, 5. Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ 6. Բանկերի (ներառյալ ԿԲ) թղթակցային հաշիվներ և այլ պարտավորություններ, 7. Վճարվելիք տոկոսներ, 8. Պարտավորություններ Կառավարության նկատմամբ, 9. Այլ պարտավորություններ

Եռամսյակի ընթացքում ընդհանուր պարտավորություններում ավելացել է իրավաբանական անձանց ցպահանջ ավանդների տեսակարար կշիռը՝ 2.7 տոկոսային կետով, իսկ ՀՀ Կառավարության և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունների տեսակարար կշիռները նվազել են 0.8-ական տոկոսային կետով, ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների տեսակարար կշիռը՝ 0.6 տոկոսային կետով:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱԿՏԻՎՆԵՐԸ

Դիտարկվող ժամանակաշրջանում առևտրային բանկերի ընդհանուր ակտիվներն ավելացել են 7.1%-ով (124.9 մլրդ դրամով) և կազմել 1 տրլն 884.1 մլրդ դրամ: Եռամսյակի ընթացքում 16 բանկում արձանագրվել է ակտիվների աճ, իսկ 5 բանկում՝ նվազում:

Ակտիվների կազմում հիմնականում ավելացել են տնտեսությանը տրամադրված վարկերը (ներառյալ լիզինգը և ֆակտորինգը)՝ 5.1%-ով (55.0 մլրդ դրամով) և ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվները և այլ պահանջները ԿԲ-ի նկատմամբ՝ 25.8%-ով (44.8 մլրդ դրամով):

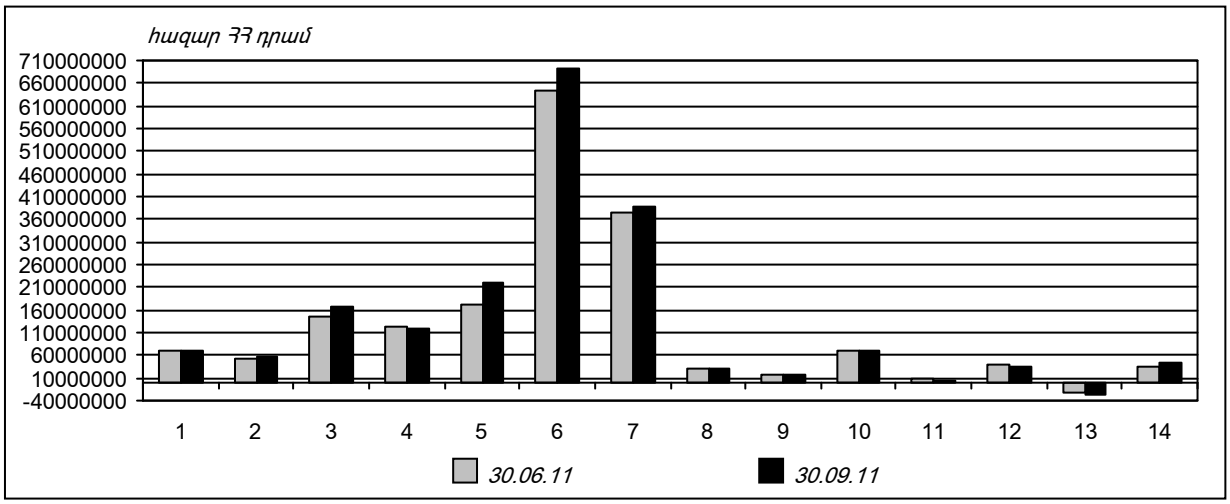
Իրավաբանական անձանց վարկերն ավելացել են 6.9%-ով (44.5 մլրդ դրամով), ֆիզիկական անձանց վարկերը՝ 3.7%-ով (13.7 մլրդ դրամով), բանկի հետ կապված անձանց և աշխատակիցներին տրամադրված վարկերը՝ 2.1%-ով (612 մլն դրամով), լիզինգն ու ֆակտորինգը նվազել են 9.7%-ով (3.8 մլրդ դրամով):

30.09.2011 թ. դրությամբ բանկային համակարգի կողմից տնտեսությանը տրամադրված վարկերի ծավալը (առանց լիզինգի և ֆակտորինգի) կազմել է 1 տրլն 107.0 մլրդ դրամ, որի 62.4%-ը բաժին է ընկել իրավաբանական անձանց, 34.9%-ը՝ ֆիզիկական անձանց, 2.7%-ը՝ բանկի հետ կապված անձանց և աշխատակիցներին (30.06.2011թ. դրությամբ՝ համապատասխանաբար 61.6%, 35.6%, 2.8 %):

Առևտրային բանկերի վարկային ներդրումները (ներառյալ միջբանկային ավանդներն ու վարկերը, ռեպո համաձայնագրերը, լիզինգը, ֆակտորինգը) հաշվետու եռամսյակում ավելացել են 4.8%-ով (57.5 մլրդ դրամով) և կազմել 1 տրլն 266.4 մլրդ դրամ: Դրամով վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ավելացել են 3.2%-ով և կազմել 503.8 մլրդ դրամ, իսկ արտարժույթով վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ 5.8%-ով և կազմել 762.7 մլրդ դրամ: Արդյունքում՝ դրամային վարկային ներդրումների տեսակարար կշիռը նվազել է 0.6 տոկոսային կետով՝ կազմելով 39.8%:

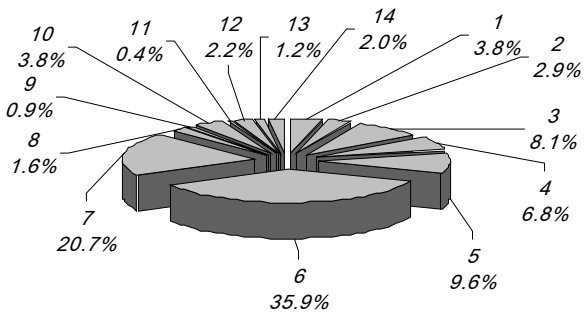
Ոչ ռեզիդենտներին տրամադրված վարկային ներդրումները նվազել են 1.0%-ով և կազմել 79.7 մլրդ դրամ: Ռեզիդենտներին տրամադրած վարկային ներդրումները ավելացել են 5.2%-ով և կազմել են 1 տրլն 186.7 մլրդ դրամ, ընդ որում՝ վարկավորման ծավալներն ավելացել են տնտեսության գրեթե բոլոր ճյուղերում: Վարկավորման առավել բարձր աճի տեմպ է արձանագրվել մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեության ոլորտում՝ 32.3%: Մշակող արդյունաբերության ոլորտին տրված վարկերն ավելացել են 10.2%-ով, առևտրի ոլորտին տրված վարկերը՝ 10.0%-ով, իսկ սպառողական և հիփոթեքային վարկերը՝ համապատասխանաբար 4.8% և 3.7%-ով:

Առևտրային բանկերի ակտիվների ծավալները

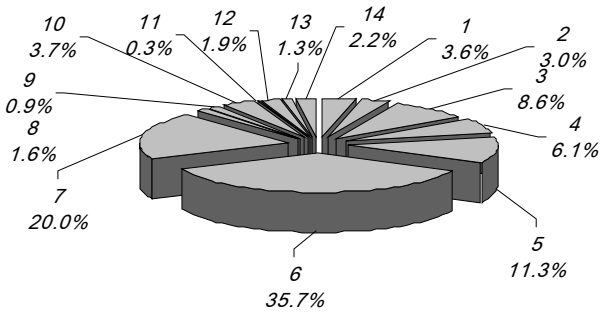

Առևտրային բանկերի ակտիվների կառուցվածքը

30.06.2011

30.09.2011

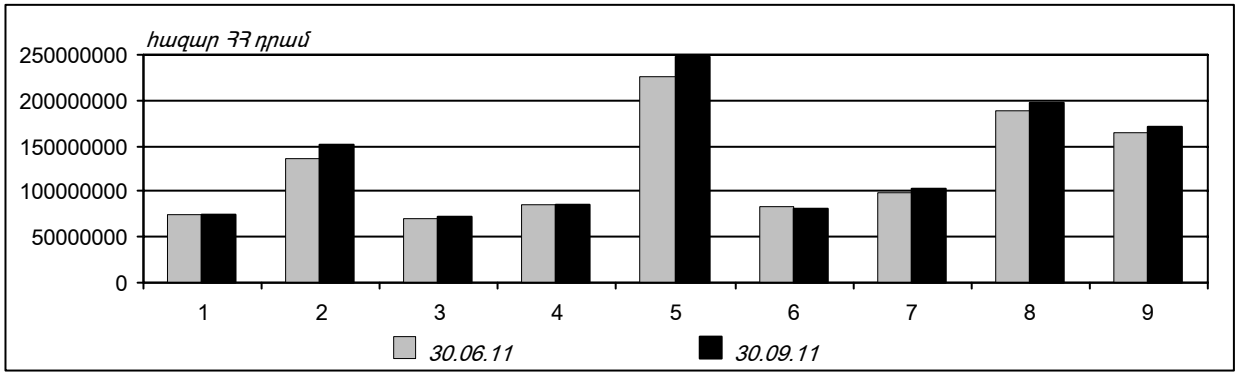
1. Կանխիկ դրամական միջոցներ
2. Թղթակցային հաշիվներ բանկերում
3. Պետական արժեթղթեր
4. Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ
5. Թղթ. հաշ. ԿԲ-ում և այլ պահանջներ ԿԲ նկատմամբ
6. Վարկեր իրավաբանական անձանց
7. Վարկեր ֆիզիկական անձանց
8. Վարկեր բանկերի հետ կապված անձանց և աշխատակիցներին
9. Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ
10. Հիմնական միջոցներ
11. Այլ արժեթղթեր
12. Լիզինգ, ֆակտորինգ (առանց միջբանկայինի)
13. Պահուստաֆոնդ
14. Այլ ակտիվներ

Ռեզիդենտների վարկային ներդրումների կառուցվածքում ամենամեծ փոփոխությունները գրանցվել են առևտրի և մշակող արդյունաբերության ոլորտին տրված վարկերի գծով. եռամսյակի ընթացքում դրանց տեսակարար կշիռներն ավելացել են համապատասխանաբար 0.9 և 0.6 տոկոսային կետով:

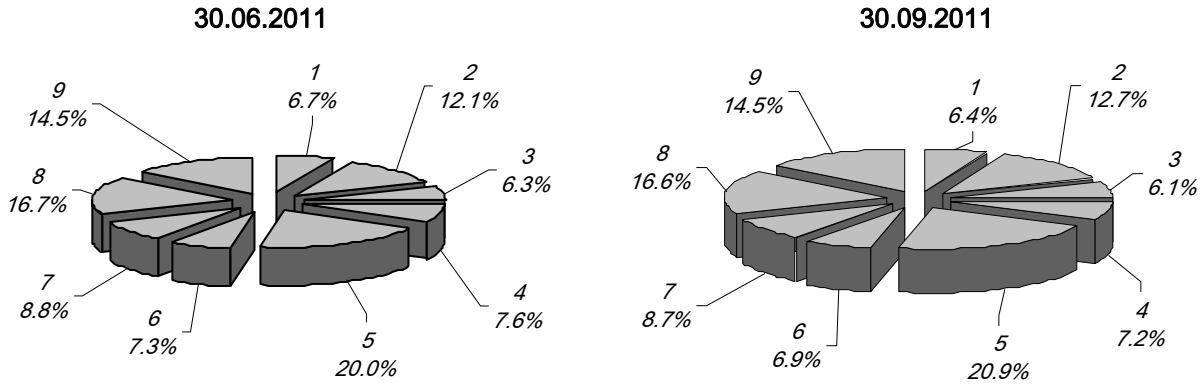
Առևտրային բանկերի ստանդարտ ակտիվների տեսակարար կշիռը նվազել է 1.3 տոկոսային կետով՝ կազմելով ընդհանուր վարկերի և դեբիտորական պարտքերի 95.7%-ը: 30.09.2011թ. դրությամբ բանկային համակարգի «հսկվող» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը կազմել են ընդհանուրի 2.7%-ը, «ոչ ստանդարտ» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ 1.1%-ը, «կասկածելի» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ 0.6%-ը (30.06.2011թ. դրությամբ՝ համապատասխանաբար 1.6 %, 1.2%, 0.3%):

Առևտրային բանկերի ընդհանուր իրացվելիության նորմատիվային ցուցանիշը եռամսյակի ընթացքում աճել է 1.5 տոկոսային կետով, իսկ ընթացիկ իրացվելիության ցուցանիշը նվազել է 7.0 տոկոսային կետով և կազմել համապատասխանաբար 28.3% և 125.0%:

Առևտրային բանկերի կողմից ռեզիդենտներին տրամադրված վարկային ներդրումների ծավալները ըստ տնտեսության ճյուղերի [1]

Առևտրային բանկերի կողմից ռեզիդենտներին տրամադրված վարկային ներդրումների կառուցվածքը ըստ տնտեսության ճյուղերի

1. Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն, 2. Մշակող արդյունաբերություն, 3. Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում, 4. Շինարարություն, 5. Առևտուր, 6. Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն, 7. Հիփոթեքային վարկեր, 8. Սպառողական վարկեր, 9. Տնտեսության այլ ճյուղեր

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐԸ

30.09.2011թ. դրությամբ բանկային համակարգի զուտ շահույթը (շահույթը հարկումից հետո)՝ հաշվարկված ըստ վերահսկողական հաշվետվությունների, կազմել է 24.5 մլրդ դրամ[2], շահութաբերությունը (տարեկանացված) ըստ ակտիվների՝ 1.8%, շահութաբերությունն ըստ կապիտալի (տարեկանացված)՝ 9.7%: Շահույթով են աշխատել 19 բանկ, վնասով՝ 2 բանկ:

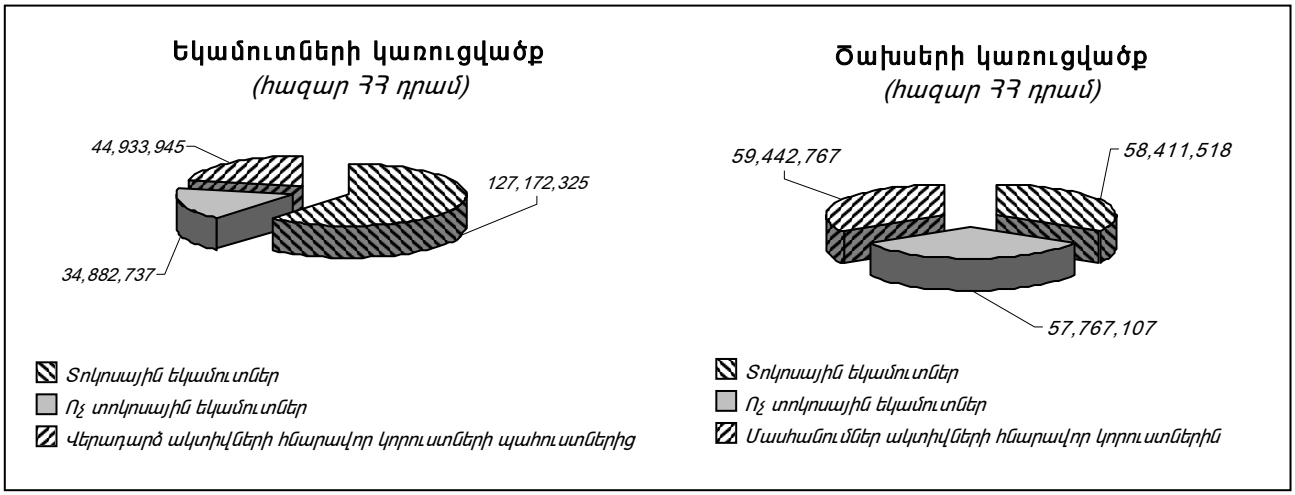
ՖՀՄՄ համաձայն՝ բանկային համակարգի զուտ շահույթը 2011 թվականի առաջին ինն ամիսների ընթացքում կազմել է 25.8 մլրդ դրամ, շահութաբերությունն ըստ ակտիվների՝ 2.1%, շահութաբերությունն ըստ կապիտալի՝ 11.2%:

Առևտրային բանկերն ապահովել են ընդհանուր 207.0 մլրդ դրամ համախառն եկամուտ՝ միաժամանակ իրականացնելով 175.6 մլրդ դրամ համախառն ծախսեր (ըստ ՀՀ ԿԲ ներկայացվող վերահսկողական հաշվետվությունների):

[1] 2011թ. հուլիսից սկսած՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերը վարկային ներդրումների ճյուղային դասակարգումը ներկայացնում են ըստ նոր կարգի (NACE դասակարգման), ուստի համադրելիություն ապահովելու համար նախորդ եռամսյակի ցուցանիշները ներկայացված են վերահաշվարկված՝ ըստ նոր դասակարգման:

[2] ԿԲ ներկայացվող հաշվետվությունների հիման վրա և ՖՀՄՄ համաձայն հաշվարկված շահույթի մեծությունների խոշոր տարբերության հիմնական պատճառը ստանդարտ ակտիվների գծով 1%-ի չափով ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին հատկացումներ կատարելն է, քանի որ բանկերը այդչափով ծախս են ճանաչում:

Առևտրային բանկերի եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքը 30.09.2011 թ. դրությամբ

Տոկոսային եկամուտների գերակշիռ մասը՝ 78.3%-ը, բաժին է ընկել տնտեսությանը տրամադրված վարկերից ստացված եկամուտներին: Ոչ տոկոսային եկամուտների կազմում մեծ տեսակարար կշիռներ են ունեցել ստացված միջնորդավճարներից եկամուտները և արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված եկամուտները, որոնք կազմել են ոչ տոկոսային եկամուտների համապատասխանաբար 45.9%-ը և 27.7%-ը:

Տոկոսային ծախսերի կազմում զգալի տեսակարար կշիռը՝ 45.6%-ը, բաժին է ընկել ժամկետային ավանդների դիմաց վճարված տոկոսներին: Ոչ տոկոսային ծախսերում զգալի տեսակարար կշիռը՝ 43.2%-ը, բաժին է ընկել բանկային համակարգի աշխատակիցների աշխատավարձին և դրան հավասարեցված այլ վճարներին:

Տարվա ընթացքում առևտրային բանկերի ընդհանուր զուտ մասհանումների[3] մեծությունը (14.5 մլրդ դրամ) կազմել է ընդհանուր ակտիվների 0.8%-ը:

ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

30.09.2011թ. դրությամբ ՀՀ տարածքում գործել է 31 վարկային կազմակերպություն՝ 70 մասնաճյուղերով:

Վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվները հաշվետու եռամսյակում ավելացել են 5.3%-ով (5.5 մլրդ դրամով) և կազմել 109.3 մլրդ դրամ: Ակտիվների աճ է արձանագրվել 25, իսկ նվազում՝ 6 վարկային կազմակերպությունում:

2011 թվականի երրորդ եռամսյակի ընթացքում վարկային կազմակերպությունների կողմից տնտեսությանը տրամադրված վարկերի և լիզինգի ընդհանուր ծավալն աճել է 4.5%-ով կամ 3.0 մլրդ դրամով և կազմել է 69.8 մլրդ դրամ: Դրամով տրամադրված վարկերի և լիզինգի ծավալը աճել է 1.6%-ով (675 մլն դրամով), արտարժույթով տրամադրված վարկերի և լիզինգի ծավալը՝ 9.6%-ով (2.3 մլրդ դրամով): Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերն ավելացել են 0.7%-ով և կազմել 47.5 մլրդ դրամ, իրավաբանական անձանց տրամադրված վարկերը ավելացել են 13.1%-ով և կազմել 14.5 մլրդ դրամ: Լիզինգի ծավալը աճել է 13.1%-ով՝ կիսամյակի վերջին կազմելով 5.3 մլրդ դրամ:

Վարկային ներդրումների ռիսկայնության դասերի առումով՝ եռամսյակի ընթացքում ընդհանուր վարկերի և դեբիտորական պարտքերի կազմում «ստանդարտ» վարկերի և դեբիտորական պարտքերի տեսակարար կշիռը ավելացել է 0.1 տոկոսային կետով և կազմել 96.9%: 30.09.2011թ. դրությամբ վարկային կազմակերպությունների «հսկվող» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը կազմել են ընդհանուրի 1.8%-ը, «ոչ ստանդարտ» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ 0.8%-ը, «կասկածելի» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ 0.5%-ը (30.06.2011թ. դրությամբ՝ համապատասխանաբար 1.9%, 0.7% և 0.6%):

[3] Զուտ մասհանումները «Մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին» ծախսային և «Վերադարձ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներից» եկամտային հոդվածների տարբերությունն է, և վերլուծական նպատակով հիմնականում օգտագործվում է զուտ մասհանումներ ցուցանիշը: Տարվա ընթացքում նույն ակտիվի դասի վատացմանը և լավացմանը զուգընթաց ավելանում են համապատասխանաբար «Մասհանումներ» և «Վերադարձ» հոդվածները, ըստ որի էլ բացատրվում է համախառն ծախսերում և համախառն եկամուտներում վերջիններիս զգալի տեսակարար կշիռները:

Վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր կապիտալի մեծությունը եռամսյակի ընթացքում աճել է 5.1%-ով (2.1 մլրդ դրամով) և կազմել 42.2 մլրդ դրամ: Վարկային կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալն աճել է 1.0%-ով (329 մլն դրամով):

30.09.2011թ. դրությամբ վարկային կազմակերպությունների զուտ շահույթը (շահույթը հարկումից հետո)՝ հաշվարկված վերահսկողական հաշվետվությունների հիման վրա, կազմել է 3.3 մլրդ դրամ: Տարեսկզբից շահույթով է աշխատել 27, իսկ վնասով՝ 4 վարկային կազմակերպություն:

Վարկային կազմակերպությունների շահութաբերությունը (տարեկանացված) ըստ ակտիվների կազմել է 4.3 %, շահութաբերությունն ըստ կապիտալի (տարեկանացված)՝ 11.0%:

Ընդհանուր պարտավորություններն ավելացել են 5.5%-ով (3.5 մլրդ դրամով) և կազմել 67.1 մլրդ դրամ՝ հիմնականում պայմանավորված այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունների 23.3% (3.5 մլրդ դրամ) աճով:

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց նկատմամբ ցպահանջ և ժամկետային պարտավորությունները ավելացել են 1.9%-ով կամ 398 մլն դրամով:

Վարկային կազմակերպությունների պարտավորությունների կառուցվածքում 4 տոկոսային կետով ավելացել է այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունների տեսակարար կշիռը, իսկ բանկերի նկատմամբ պարտավորությունների տեսակարար կշիռը նվազել է 3.1 տոկոսային կետով:

Տեղեկանք

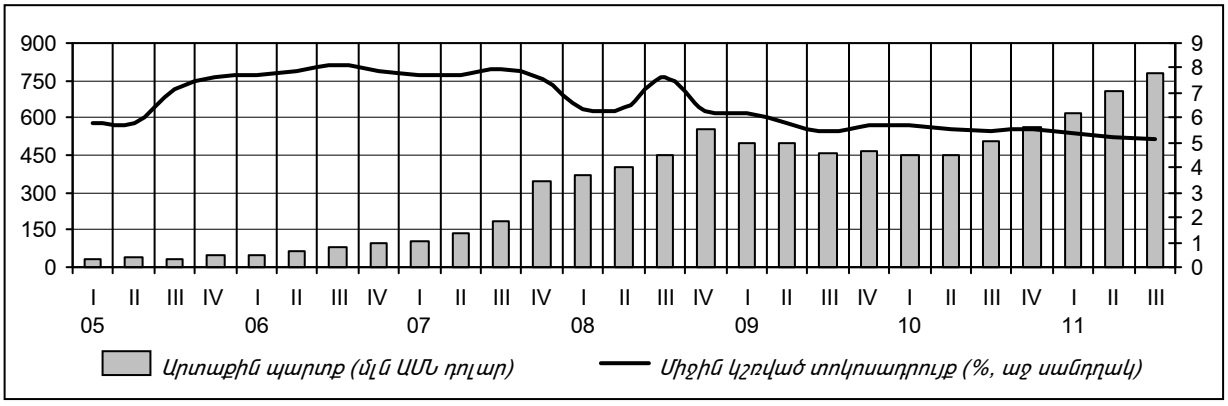
2011 թվականի երրորդ եռամսյակի վերջին ՀՀ առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների արտաքին պարտքի վերաբերյալ

Արտաքին աշխարհի նկատմամբ ՀՀ առևտրային բանկերի ու վարկային կազմակերպությունների վարկային պարտավորությունները 2011 թվականի երրորդ եռամսյակի վերջին կազմել են 776.1 մլն դոլար՝ նախորդ եռամսյակի վերջի 705.0 մլն դոլարի փոխարեն: 2011 թվականի երրորդ եռամսյակի ընթացքում առևտրային բանկերն ու վարկային կազմակերպությունները արտաքին աշխարհից ներգրավել են 554.7 մլն դոլարի վարկային միջոցներ, նախկինում ծեռք բերված վարկերի դիմաց կատարել են 471.6 մլն դոլարի հիմնական գումարի մարումներ**:*

2011 թվականի երրորդ եռամսյակի վերջին առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների հիմնական վարկատու երկրներն են եղել՝ Ռուսաստանը, որի տեսակարար կշիռը ամբողջի մեջ կազմել է 16.9 % (նախորդ եռամսյակում՝ 13.6 %), Լյուքսեմբուրգը՝ 12.2 % (նախորդ եռամսյակում՝ 12.7%), Գերմանիան՝ 6.6 % (նախորդ եռամսյակում՝ 7.6 %), Ֆրանսիան՝ 5.5 % (նախորդ եռամսյակում՝ 6.0 %), Նիդեռլանդները՝ 5.2% (նախորդ եռամսյակում՝ 5.7 %): Վարկերի մոտ 30.5 %-ը տրվել է միջազգային կազմակերպությունների կողմից:

2011 թվականի երրորդ եռամսյակի վերջին ներգրավված վարկերի միջին կշռված տոկոսադրույքը նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ չի փոփոխվել և կազմել է 5.2 %: Արտաքին վարկերի մոտ 55%-ը լողացող (LIBOR, EURIBOR, ՊՊ) տոկոսադրույքով է, միջին ժամկետայնությունը 4.3 տարի է: Կարճաժամկետ վարկերի տեսակարար կշիռն աճել է և կազմել ներգրավված վարկերի 13.5 %-ը:

ՀՀ առևտրային բանկերի մասնավոր պարտքը 2005 - 2011 թվականներին

** Ներառված չեն միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների և այլ վարկատուների կողմից տարբեր ծրագրերի շրջանակներում ՀՀ կառավարության միջոցով ստացված վարկերը:*

*** Նախորդ ժամանակահատվածի վերջի և հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում զուտ ներգրավված միջոցների գումարը տարբերվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի փաստացի ցուցանիշից, քանի որ ներգրավված միջոցներն արտահայտված են տարբեր արժույթներով, ինչի հետևանքով դրանք դոլարային համարժեքի վերածելիս իրենց մեջ պարունակում են փոխարժեքի հաշվին վերագնահատումները:*

30.09.2011թ. դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործել են 9 ապահովագրական ընկերություններ:

Հաշվետու եռամսյակի ընթացքում ապահովագրական ընկերությունների ակտիվները նվազել են 6.3%-ով՝ 30.09.2011թ. դրությամբ կազմելով 28.7 մլրդ դրամ, պարտավորությունները նվազել են 5.6%-ով՝ կազմելով 14.2 մլրդ դրամ, ընդհանուր կապիտալը նվազել է 7.0%-ով՝ կազմելով 14.5 մլրդ դրամ:

Ապահովագրական ընկերությունների ակտիվների կազմում համեմատաբար մեծ տեսակարար կշիռ են կազմել ավանդները բանկերում (50.5% տեսակարար կշիռ), արժեթղթերում ներդրումները (8.8% տեսակարար կշիռ) և ուղղակի ապահովագրության գծով ապահովադիրներից ստացվելիք գումարները (7.2% տեսակարար կշիռ):

Ապահովագրական ընկերությունների պարտավորությունների կազմում համեմատաբար մեծ տեսակարար կշիռ են կազմել չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը (47.9% տեսակարար կշիռ), պահանջների պահուստները (19.9% տեսակարար կշիռ) և վերաապահովագրողներին փոխանցվելիք ապահովագրավճարները (8.9% տեսակարար կշիռ):

2011 թ. առաջին երեք եռամսյակի ընթացքում ապահովագրական ընկերությունների՝ վերահսկողական հաշվետվությունների հիման վրա ստացված զուտ շահույթը (շահույթը հարկումից հետո) կազմել է 2.3 մլրդ դրամ, շահութաբերությունը (տարեկանացված) ըստ ակտիվների կազմել է 10.3%, շահութաբերությունն ըստ կապիտալի (տարեկանացված)՝ 22.0%: Շահույթով են աշխատել բոլոր ընկերությունները:

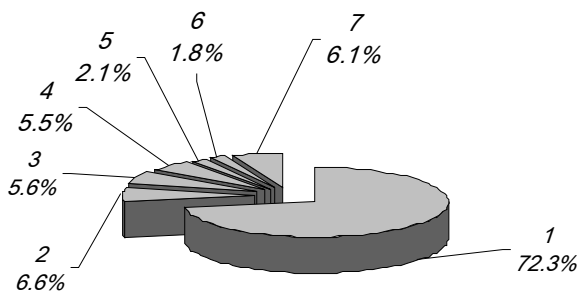
ՖՀՄՍ համաձայն՝ ապահովագրական համակարգի զուտ շահույթը 2011 թվականի առաջին ինն ամիսների ընթացքում կազմել է 2.3 մլրդ դրամ, շահութաբերությունն ըստ ակտիվների՝ 10%, շահութաբերությունն ըստ կապիտալի՝ 22%:

Հաշվեգրված ապահովագրավճարների մեծությունը կազմել է 18.7 մլրդ դրամ, իսկ վերաապահովագրողին փոխանցվող ապահովագրավճարները՝ 1.7 մլրդ դրամ կամ ապահովագրավճարների 9.1%-ը:

Դիտարկվող ժամանակաշրջանում հաշվեգրված ապահովագրական հատուցումների մեծությունը կազմել է 5.2 մլրդ դրամ, իսկ վերաապահովագրողներից ստացվող ապահովագրական հատուցումների գումարները՝ 513.2 մլն դրամ կամ ապահովագրական հատուցումների 9.9%-ը:

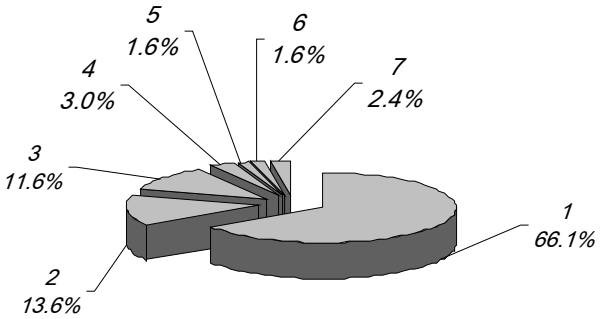
2011 թ. առաջին ինն ամիսների ընթացքում ապահովագրական ընկերությունների կողմից հաշվեգրված ապահովագրավճարների և հատուցումների կառուցվածքն ըստ ապահովագրության դասերի

Հաշվեգրված ապահովագրավճարների կառուցվածքն ըստ ապահովագրության դասերի

1. Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ՍՊՊԱ), 2. Առողջության, 3. Ցամաքային տրանսպորտի, 4. Հրդեհից և բնական աղետներից, 5. Փոխադրվող գույքի (բեռների), 6. Ընդհանուր պատասխանատվության, 7. Ապահովագրության այլ դասեր

Հաշվեգրված հատուցումների կառուցվածքն ըստ ապահովագրության դասերի

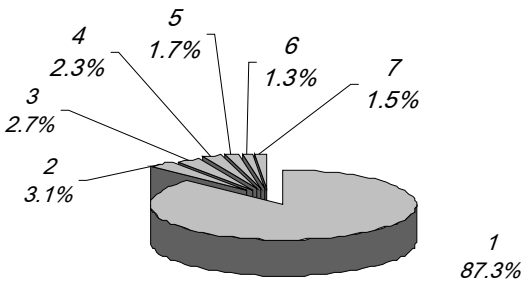

1. Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ՍՊՊԱ), 2. Առողջության, 3. Ցամաքային տրանսպորտի, 4. Հրդեհից և բնական աղետներից, 5. Ֆինանսական վնասների, 6. Ընդհանուր պատասխանատվության, 7. Ապահովագրության այլ դասեր

30.09.2011թ. դրությամբ ապահովագրական ընկերություններն ունեցել են 422.1 հազար գործող ապահովագրության պայմանագիր, որոնց ապահովագրական գումարների մեծությունը կազմել է 6.0 տրլն դրամ: Ապահովագրական գումարներից վերաապահովագրողներին փոխանցված ռիսկերի վերաապահովագրական գումարների մեծությունը կազմել է 1.7 տրլն դրամ կամ ապահովագրական գումարների 28.8%-ը:

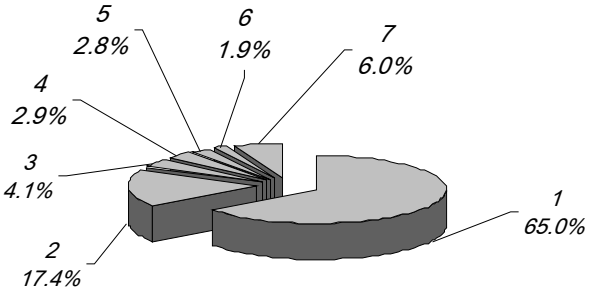
Ապահովագրական ընկերությունների կողմից կնքված պայմանագրերի և ապահովագրական գումարների կառուցվածքն ըստ ապահովագրության դասերի

Պայմանագրերի կառուցվածքն ըստ ապահովագրության դասերի 30.09.2011թ. դրությամբ

1. Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ), 2. Դժբախտ պատահարներից, 3. Հրդեհից և բնական աղետներից, 4. Ցամաքային տրանսպորտի, 5. Աջակցության, 6. Գույքին հասցված այլ վնասներից, 7. Ապահովագրության այլ դասեր

Ապահովագրական գումարների կառուցվածքն ըստ ապահովագրության դասերի 30.09.2011թ. դրությամբ

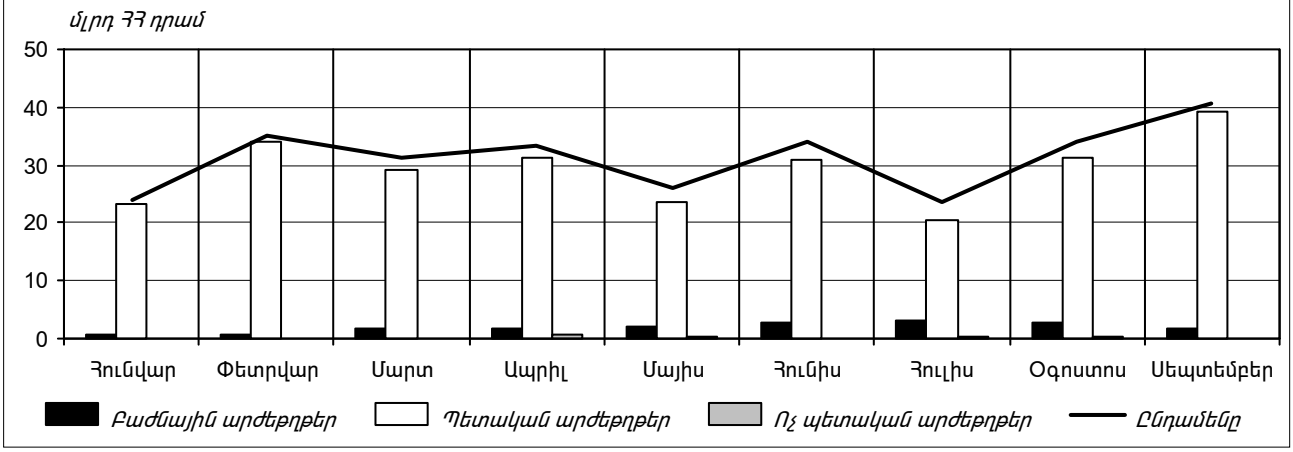
1. Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ), 2. Հրդեհից և բնական աղետներից, 3. Ընդհանուր պատասխանատվության, 4. Աջակցության, 5. Գույքին հասցված այլ վնասներից, 6. Օդանավերի (նաև՝ բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության, 7. Ապահովագրության այլ դասեր

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՇՈՒԿԱՅԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐ

2011 թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ՀՀ արժեթղթերի շուկայում գործել են ներդրումային ծառայություններ մատուցող 21 բանկ և 8 ներդրումային ընկերություն: Ներդրումային ծառայություն մատուցող ընկերություններից յոթը կարող են իրենց կամ հաճախորդի անունից և իրենց կամ հաճախորդի հաշվին արժեթղթերով գործարքներ իրականացնել, վեցը՝ հաճախորդներից արժեթղթերով գործարքների կատարման հանձնարարականներ ընդունել և հաղորդել, վեցը՝ կարող են նաև արժեթղթերով ներդրումների հետ կապված խորհրդատվություն տրամադրել, վեցը՝ իրականացնել արժեթղթերի տեղաբաշխման գործունեություն և հինգը՝ արժեթղթերի փաթեթի կառավարում:

30.09.2011թ. դրությամբ ներդրումային ընկերությունների ընդհանուր ակտիվները կազմել են 21.2 մլրդ դրամ՝ նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազելով 6%-ով: Ներդրումային ընկերությունների ընդհանուր կապիտալը նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 15%-ով և կազմել է 3.2 մլրդ դրամ:

Ներդրումային ընկերությունների կողմից 2011 թ. առաջին ինն ամիսներին իրականացված արժեթղթերի առուվաճառքի գործառնությունների ծավալները

2011 թվականի երրորդ եռամսյակի ընթացքում ՀՀ արժեթղթերի շուկայում ներդրումային գործունեության շրջանակներում իրականացված արժեթղթերի առուվաճառքի գործառնությունների ծավալը նախորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 6%-ով՝ կազմելով 98.5 մլրդ դրամ: Եռամսյակի ընթացքում կորպորատիվ պարտատոմսերով իրականացված գործառնությունների ծավալը, ի տարբերություն նախորդ եռամսյակում արձանագրված աճի, նվազել է 45%-ով և կազմել 634 մլն դրամ: Բաժնետոմսերով առուվաճառքի գործառնությունների ծավալը աճել է 10%-ով և 30.09.2011թ. դրությամբ կազմել է 7.2 մլրդ դրամ: Պետական պարտատոմսերով առուվաճառքի գործառնությունների ծավալը նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել է 6%-ով և կազմել է 90.7 մլրդ դրամ: 2011 թ. երրորդ եռամսյակի արդյունքներով՝ ՀՀ արժեթղթերի շուկայի շրջանառության մեջ գերակշռել են պետական պարտատոմսերով գործառնությունները, որոնց տեսակարար կշիռն ընդհանուր շրջանառության մեջ կազմել է 92.0%: Կորպորատիվ պարտատոմսերով և բաժնետոմսերով իրականացված գործառնությունների տեսակարար կշիռներն ընդհանուր շրջանառության մեջ կազմել են համապատասխանաբար 0.6% և 7.3%:

Պետական պարտատոմսերի առուվաճառքի գործառնությունների մեջ գերակշռել են պետական երկարաժամկետ պարտատոմսերով իրականացված գործառնությունները (կազմել են պետական արժեթղթերով գործառնությունների 43.2%-ը): Պետական միջին ժամկետայնության և կարճաժամկետ պարտատոմսերով գործառնությունների տեսակարար կշիռները կազմել են ընդհանուր շրջանառության համապատասխանաբար 41.6%-ը և 15.2%-ը:

Ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց կողմից կարգավորվող շուկայում 3-րդ եռամսյակի ընթացքում իրականացված արժեթղթերի առուվաճառքի գործառնությունները կազմել են ներդրումային գործունեության շրջանակներում իրականացված առուվաճառքի գործառնությունների ընդհանուր ծավալի 2.2%-ը:

Կարգավորվող շուկայում իրականացված գործառնությունների ծավալը նախորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 25%-ով և կազմել 5.2 մլրդ դրամ, ընդ որում՝ շրջանառության 58.7%-ը կազմել են ռեպո գործառնությունները, 4.3%-ը՝ կորպորատիվ պարտատոմսերի, 36.9%-ը՝ պետական պարտատոմսերի և 0.1%-ը՝ բաժնետոմսերի առուվաճառքի գործառնությունները:

Ներդրումային գործառնությունների շրջանակներում իրականացված գործառնությունների մեջ 92%-ը կազմել են ներդրումային ծառայություններ մատուցող առևտրային բանկերի կողմից իրականացված գործառնությունները, 8%-ը՝ ներդրումային ընկերությունների կողմից իրականացված գործառնությունները:

Ներդրումային գործունեության շրջանակներում իրականացված ռեպո գործառնությունների ծավալը (ներառյալ կարգավորվող շուկայում իրականացված ռեպո գործառնությունները) նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 8.3%-ով և կազմել 711.2 մլրդ դրամ, որից 297.0 մլրդ դրամը կազմել են երկարաձգված գործարքները:

30.09.2011 թ. դրությամբ հավատարմագրային կառավարման վերցված միջոցների ծավալը կազմել է 2.9 մլրդ դրամ (նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ ավելացել է 41.2%-ով):

2011 թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայում անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստր վարող թողարկողների թիվը կազմել է 1592 ընկերություն, իսկ ՀԿԴ-ում ռեեստր վարող թողարկողների արժեթղթերի սեփականատերերի թիվը՝ 92876 մարդ: ՀՀ արժեթղթերի շուկայում, բացի ՀԿԴ-ից, արժեթղթերի թողարկողներին ռեեստրի վարման ծառայություն են մատուցում նաև ներդրումային ծառայություն մատուցող երկու անձինք, որոնք իրականացնում են 341 ընկերությունների և 29337 սեփականատեր անձանց ռեեստրի վարումը:

30.09.2011 թ. դրությամբ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված են եղել 13 թողարկողների 17 արժեթղթեր, այդ թվում՝ 12 բաժնետոմս (11 թողարկողի) և 5 պարտատոմս (3 թողարկողի): Թողարկողներից 4-ը բանկ են: Ընդ որում՝ բաժնետոմսերի ընդհանուր ծավալը կազմել է մոտ 49.7 մլրդ դրամ, իսկ պարտատոմսերի ծավալը՝ մոտ 3.2 մլրդ դրամ: Թողարկողներից մեկը հաշվետու է ինչպես բաժնետոմսերի, այնպես էլ պարտատոմսերի գծով: Թողարկված բաժնային արժեթղթերի 26%-ը բաժին է ընկել առևտրային բանկերին:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԴԱՇՏԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2011 թվականի երրորդ եռամսյակում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից մշակված ՀՀ օրենքների նախագծերն են.

«Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերը:

Նշված նախագծերի մշակումը պայմանավորված է վճարային հաշվեկշռի, միջազգային ներդրումային դիրքի և արտաքին պարտքի վիճակագրության վարման գործառույթը ՀՀ կենտրոնական բանկին փոխանցմամբ:

Նախագծերով սահմանվել է հետևյալը՝

ԿԲ-ն ստանձնում է հաշվեկշռի, միջազգային ներդրումային դիրքի և արտաքին պարտքի վիճակագրության վարման գործառույթը: Գործառույթի պատշաճ իրականացման համար պետական մարմիններն օժանդակում են ԿԲ-ին: Վճարային հաշվեկշռի, միջազգային ներդրումային դիրքի և արտաքին պարտքի վիճակագրության կազմման համար ԱՎԾ-ն ԿԲ-ին է տրամադրում ոչ անհատական տվյալներ:

Օրենքների ընդունումից հետո տնտեսավարող սուբյեկտները, այդ թվում՝ ոչ ֆինանսական հատվածի տնտեսավարողները պարտավոր են մինչ այդ ԱՎԾ ներկայացվող վիճակագրական հաշվետվությունների մի մասը ներկայացնել ԿԲ-ին:

2011 թվականի երրորդ եռամսյակում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից մշակված՝ ՀՀ Կառավարության որոշման նախագծերն են.

«ՀՀ կառավարության 2010 թվականի սեպտեմբերի 9-ի թիվ 1251-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին», «ՀՀ կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 30-ի թիվ 1854-Ն որոշման մեջ լրացում կատարելու մասին» և «ՀՀ կառավարության 2004 թվականի հունվարի 22-ի թիվ 32-Ն որոշման մեջ լրացում կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումների նախագծերը:

- Ըստ գործող իրավական ակտերի՝ դեղին համարանիշերով տրանսպորտային միջոցների (տաքսի, ավտոբուս և այլն) օտարման համար սահմանված են անհարկի բարդ գործընթացներ՝ կապված համարանիշերի փոխանցման հետ (դրանք մի քանի անգամ հանձնվում և վերցվում են վաճառողի և գնորդի կողմից).
- Նման օտարումները տեղի են ունենում հատկապես լիզինգային գործարքների արդյունքում, և բարդ գործընթացները (դրանց հետ կապված լրացուցիչ ծախսերը) խոչընդոտում են լիզինգի զարգացմանը.
- Նախագծերով ամրագրվում է, որ.
  - ✓ Դեղին համարանիշերով տրանսպորտային միջոցները համապատասխան լիցենզիա ունեցող անձանց լիզինգի պայմանագրի արդյունքում օտարվելու կամ վարձակալության տրամադրվելու դեպքում նոր սեփականատիրոջը կամ վարձակալին են անցնում այդ համարանիշերով.
  - ✓ Համապատասխանաբար՝ այդ դեպքում դեղին համարանիշերը չեն հանձնվում ոստիկանությանը, իսկ վերջինն էլ տրանսպորտային միջոցի նոր սեփականատիրոջը չի տրամադրում սպիտակ (նաև «տարանցիկ» կամ «ժամանակավոր») համարանիշեր, այլ դրանք ի պահ է վերցնում իր մոտ:

Բանկային համակարգի կարգավորման դաշտում 2011 թվականի երրորդ եռամսյակի ընթացքում կատարվել են հետևյալ փոփոխությունները.

1. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ հաստատվել է «Բանկերի միացման կարգը», որի նպատակն է ապահովել Կենտրոնական բանկի կողմից միացման գործընթացի ազդեցության գնահատումը պահպանվող ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա, հնարավոր ռիսկերի բացահայտումը, ինչպես նաև արդյունավետ վերահսկողության իրականացումը: «Բանկերի միացման կարգը» սահմանում է.
   - Միացման պայմանագրի կնքման նախնական համաձայնություն ստանալու համար Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից ԿԲ ներկայացվող տեղեկությունները, դրանց ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները,
   - միացման պայմանագրի հաստատման համար ներկայացվող փաստաթղթերը և տեղեկությունները,
   - հաստատված փոխանցման ակտի և պահպանվող ֆինանսական կազմակերպության՝ նոր խմբագրությամբ հաստատված կանոնադրությունը կամ կանոնադրության փոփոխությունները և լրացումները գրանցելու համար այդ փաստաթղթերը Կենտրոնական բանկ ներկայացնելու կարգը,
   - միացման մասին հայտարարության հրապարակման կարգը:
2. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը որոշում է կայացրել «Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային ավանդի պայմանագրին ներկայացվող պարտադիր պահանջները սահմանելու մասին», որի նպատակն է ապահովել կամավոր «կուտակային կենսաթոշակային

ավանդներ» կենսաթոշակային սխեմաների գործողության արդյունավետ գործընթացը, ինչպես նաև այդ ոլորտում ավանդատուների շահերի պաշտպանությունը: Որոշմամբ սահմանվել են կուտակային կենսաթոշակային ավանդի պայմանագրին ներկայացվող նվազագույն պահանջները, մասնավորապես.

1) բանկը պայմանագրում սահմանում է ավանդադրման պայմաններն ու կարգը, կենսաթոշակների/տոկոսների հաշվարկման ու վճարման պայմանները, ժամկետները և կարգը, հարկման սկզբունքները, ինչպես նաև ավանդի գումարի կամ դրա մի մասի փոխանցման կարգը ապահովագրական ընկերությանը՝ անուիտետի պայմանագիր կնքելու նպատակով,
2) մասնակցի կողմից ավանդային պարբերական վճարների չկատարումը ավանդային պայմանագրի խախտում չի համարվում և չի կարող մասնակցի համար առաջացնել տույժ, տուգանք կամ որևէ այլ հետևանք,
3) կենսաթոշակային ավանդային հաշվով գործառնությունները իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության դրամով,
4) կենսաթոշակային ավանդը չի կարող գրավադրվել պարտավորության կատարման ապահովման համար:

Ապահովագրական շուկայի կարգավորման դաշտի բարեփոխումների նպատակով 2011 թվականի երրորդ եռամսյակում ընդունվել է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2011 թվականի հուլիսի 19-ի թիվ 191-Ն որոշմամբ հաստատված «Ապահովագրական ընկերության վերակազմակերպման կարգը» կանոնակարգ 3/11-ը, որի հիմնական նպատակը ապահովագրական ընկերությունների միացման և վերակազմավորման գործընթացների ապահովումն է:

Արժեթղթերի շուկայի կարգավորման դաշտի բարեփոխումների նպատակով ՀՀ ԿԲ խորհրդի 19.07.2011թ. թիվ 192-Ն որոշմամբ հաստատվել է «Ներդրումային ընկերությունների միացման կարգը» կանոնակարգ 4/14-ը: Կանոնակարգով սահմանվել են ներդրումային ընկերությունների միացման ռեժիմը կարգավորող դրույթներ, որոնց նպատակն է ապահովել ներդրումային ընկերությունների միացման գործընթացի ամբողջականությունը, Կենտրոնական բանկի կողմից միացման գործընթացի ազդեցության գնահատումը պահպանվող ներդրումային ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա, հնարավոր ռիսկերի բացահայտումը, ինչպես նաև արդյունավետ վերահսկողության իրականացումը:

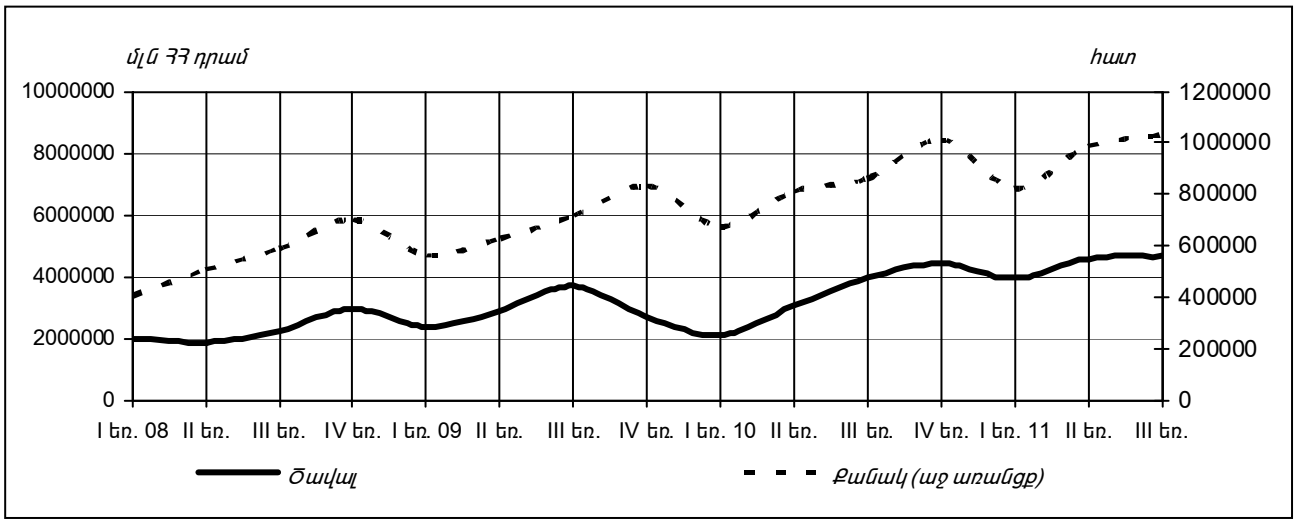
Վճարահաշվարկային հարաբերությունների զարգացումը 2011 թ. երրորդ եռամսյակում

ՀՀ վճարահաշվարկային համակարգը 2011 թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում բնութագրվել է կայուն զարգացման միտումներով: ՀՀ տարածքում բանկային համակարգով իրականացված անկանխիկ վճարումների ծավալը երրորդ եռամսյակում կազմել է 5496 մլրդ դրամ (քանակը՝ 2986472), ընդ որում՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի վճարային համակարգերով իրականացված վճարումների ծավալը կազմել է 4658 մլրդ դրամ, իսկ քանակը՝ 1031869: ՀՀ կենտրոնական բանկի համակարգերով իրականացված անկանխիկ վճարումների ծավալը նախորդ տարվա երրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 17.4%-ով (689 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 20%-ով (170940-ով): ՀՀ կենտրոնական բանկի վճարային համակարգերով իրականացված փոխանցումների ծավալը 2011 թ. երկրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 1.6%-ով (75 մլրդ դրամով)՝ ի տարբերություն նախորդ եռամսյակի 16% նվազման, իսկ քանակն ավելացել է՝ 46758- ով (4.75 %-ով):

ՀՀ կենտրոնական բանկի վճարային համակարգերով իրականացված դրամական փոխանցումների միջին օրական ծավալը (առանց բորսայական գործառնությունների) կազմել է մոտ 73 մլրդ դրամ, իսկ քանակը՝ 16123: Դրամական փոխանցումների միջին օրական ծավալը 2010 թ. երրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 11 մլրդ դրամով (քանակն ավելացել է 2671-ով):

2011 թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկի միջոցով իրականացված վճարումներում (առանց բորսայական գործառնություններ իրականացնելու հետ կապված փոխանցումների) Գանձապետարանի նախաձեռնած, ինչպես նաև վերջինիս ուղղված փոխանցումների տեսակարար կշիռը կազմել է ընդհանուր վճարումների ծավալի 26.75%-ը, քանակի 52.87%-ը: ՀՀ կենտրոնական բանկի միջոցով Գանձապետարան ուղղված, ինչպես նաև վերջինիս նախաձեռնած փոխանցումների ընդհանուր ծավալը նախորդ տարվա նույն եռամսյակի համեմատ ավելացել է 8.37%-ով (96.2 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 100738-ով (22.65%-ով):

ՀՀ ԿԲ միջոցով իրականացված վճարումների քանակը և ծավալը (առանց բորսայական փոխանցումների)

2011 թ. երրորդ եռամսյակում ՀՀ տարածքում վճարային քարտերով իրականացվել է 188 մլրդ դրամի 3747812 գործառնություն: Այդ թվում՝ քարտերով անկանխիկ վճարումների ծավալը կազմել է մոտ 16.7 մլրդ դրամ: Նշված անկանխիկ գործառնությունների ծավալում ինտերնետ միջավայրում իրականացված գործառնությունների ծավալը կազմել է 3.2 մլրդ դրամ (այդ թվում՝ էլեկտրոնային առևտուր՝ 0.8 մլրդ դրամ, քարտից քարտ փոխանցումներ՝ 2.4 մլրդ դրամ): Եռամսյակի վերջի դրությամբ շրջանառության մեջ գտնվող քարտերի ընդհանուր քանակը կազմել է 892124՝ 2011 թ. երկրորդ եռամսյակի վերջի համեմատությամբ ավելացել է 8.6%-ով (70844 քարտով): Հաշվետու եռամսյակի ընթացքում քարտերով իրականացված անկանխիկ վճարումների ծավալը կազմել է քարտային գործառնությունների մոտ 9%-ը: Ընդհանուր առմամբ, քարտերով անկանխիկ գործառնությունների ծավալը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ ավելացել է 58%-ով (6.13 մլրդ դրամով):

2011 թ. երրորդ եռամսյակում առևտրային բանկերի և դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների միջոցով ֆիզիկական անձանց ուղղված դրամական ստացումները նախորդ տարվա երրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել են 20%-ով և կազմել 212 մլրդ դրամ, իսկ արտասահման կատարված փոխանցումների ծավալը ավելացել է 19%-ով՝ կազմելով 82 մլրդ դրամ: Արդյունքում՝ ֆիզիկական անձանց ուղղված դրամական միջոցների զուտ ներհոսքը կազմել է 130 մլրդ դրամ (նախորդ տարվա երրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 22 մլրդ դրամով):

Վճարային գործիքների պրոցեսինգ/քլիրինգ և դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպությունների միջոցով, ինչպես նաև առևտրային բանկերի հետ համագործակցության արդյունքում մատուցված ծառայությունների դիմաց հավաքագրված միջոցները կազմել են 9.8 մլրդ դրամ:

ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՔԱՐՏԵՐ

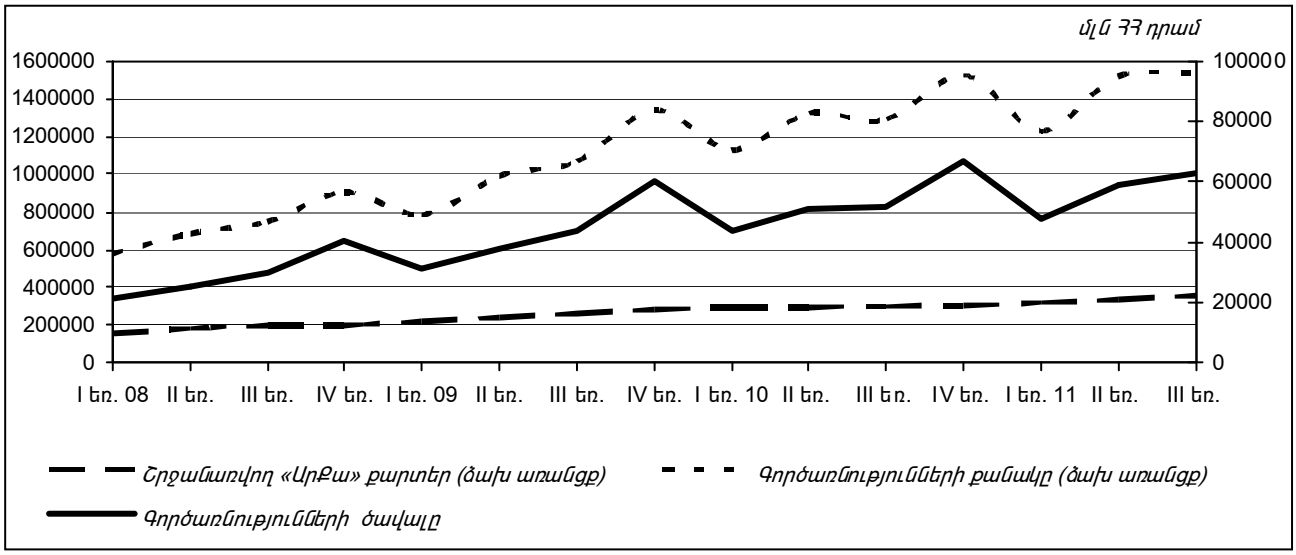
Հաճախորդներին վճարային քարտերի տրամադրում կամ դրանց սպասարկում իրականացնող առևտրային բանկերի թիվը 2011 թ. երրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ մնացել է անփոփոխ (20 առևտրային բանկ): Ընդ որում՝ 19 առևտրային բանկեր անդամակցում են «ԱրՔա» քարտերով վճարումների միասնական համակարգին:

Հաշվետու ժամանակահատվածում քարտերի սպասարկման նպատակով տեղադրվել են 55 նոր ավտոմատ գանձման մեքենաներ և 2011 թ. երրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ դրանց ընդհանուր քանակը կազմել է 960: Առևտրային բանկերի կողմից տեղադրված POS- տերմինալների ընդհանուր քանակը կազմել է 4582, որից 537-ը տեղադրված է առևտրային բանկերի ստորաբաժանումներում: Տեղադրված իմպրինտերների ընդհանուր քանակը կազմել է 5:

2011 թ. երրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ գործող «ԱրՔա» քարտերի քանակը նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ ավելացել է 7%-ով (22975 քարտով) և կազմել 357303: Միջազգային քարտային համակարգերի քարտերի քանակը ավելացել է 10%-ով՝ կազմելով 534821 քարտ: Այդ թվում՝ VISA-ն ավելացել է 7.4%-ով (23217 քարտով) և կազմել 336905, իսկ MasterCard-ը՝ 17%-ով (22952 քարտով) և կազմել 159062: Միջազգային այլ քարտերի քանակն ավելացել է 4.5%-ով (1700 քարտով):

Քարտերով իրականացված գործառնությունների ծավալը 2010 թ. երրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 35%-ով (48 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 31%-ով (886526):

«ԱրՔա» վճարային քարտերի զարգացման դինամիկան

Շրջանառության մեջ գտնվող «ԱրՔա» քարտերով իրականացվել է 1538909 գործառնություն՝ 62.9 մլրդ դրամ ծավալով: «ԱրՔա» քարտերով կատարված գործառնությունների ծավալը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ ավելացել է 22%-ով (11.23 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 19%-ով (249680-ով):

VISA քարտերով իրականացված գործառնությունների ծավալը կազմել է 77 մլրդ դրամ (1335376 գործառնություն), իսկ MasterCard-ով իրականացվել է 30 մլրդ դրամ ծավալով 608120 գործառնություն: VISA համակարգի քարտերով իրականացված գործառնությունների ծավալը 2010 թ. երրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 35%-ով (87.4 մլրդ դրամ ծավալով), MasterCard-ով կատարված գործառնությունների ծավալը՝ 45%-ով (9.4 մլրդ դրամ ծավալով):

Քարտեր սպասարկող սարքավորումների միջոցով կատարված գործարքները (2011 թ. երրորդ եռամսյակում)

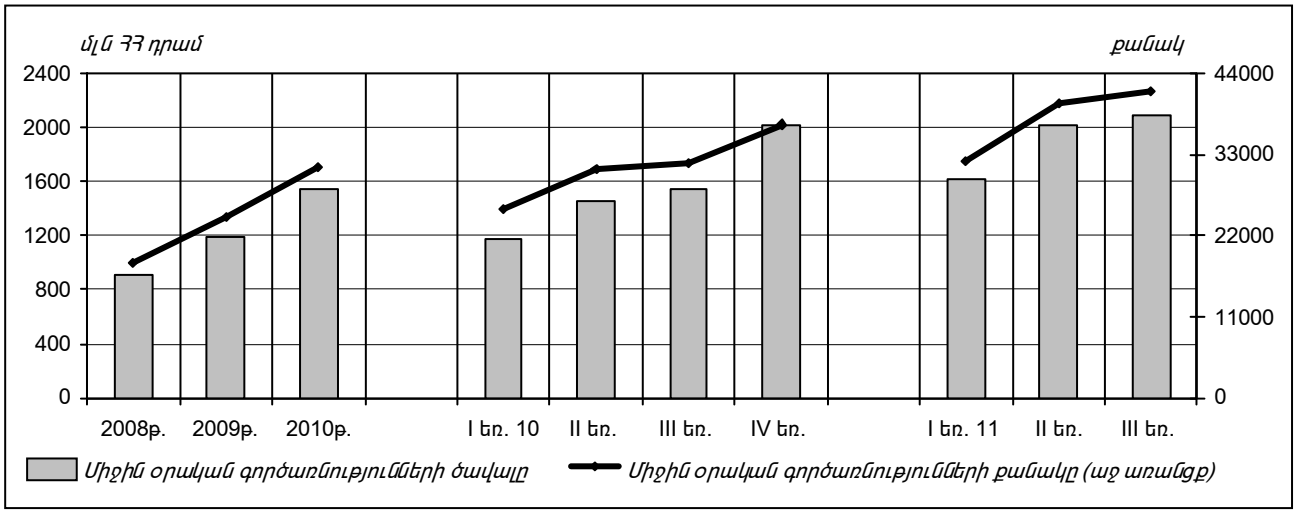
Սարքեր	Գործարքներ			
	ծավալը (մլն դրամ)	*քանակը*	*այդ թվում՝ «ԱրՔա» քարտերով*	
			ծավալը (մլն դրամ)	*քանակը*
Ավտոմատ գանձման սարքերի միջոցով	144325	3217260	52309	1358907
այդ թվում՝ անկանխիկ	422	54574	45	29963
POS – տերմինալների/իմպրինտերների միջոցով	40193	387125	9686	126958
այդ թվում՝ անկանխիկ	13122	276317	5305	81322
Ինտերնետ միջավայրում	3167	143427	856	53044
Ընդամենը	187686	3747812	62852	1538909
այդ թվում՝ անկանխիկ	16712	474318	6207	164329

Միջազգային այլ քարտերով իրականացվել է 265404 գործառնություն՝ 17.5 մլրդ դրամ ծավալով, որը 2010 թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ ավելացել է 5.6 մլրդ դրամով:

2011 թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում քարտերով իրականացված գործառնությունների միջին օրական ծավալը կազմել է 2085 մլն դրամ, իսկ քանակը՝ 41642: 2010 թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ, գործառնությունների միջին օրական քանակը ավելացել է 31%-ով (9850-ով), իսկ ծավալը՝ 35%-ով (538 մլն դրամով):

ՀՀ տարածքում շրջանառության մեջ գտնվող մեկ վճարային քարտով իրականացված ամսական կանխիկացման գործառնությունների ծավալը կազմել է մոտ 64 հազ. դրամ, իսկ անկանխիկը՝ 6 հազ. դրամ (քանակը՝ համապատասխանաբար կազմել է 1.22 և 0.2), որը պահպանվել է նախորդ եռամսյակի մակարդակում:

ՀՀ տարածքում վճարային քարտերով իրականացված միջին օրական գործառնությունները 2008 - 2010 թթ., ինչպես նաև 2010 - 2011 թթ. եռամսյակների ընթացքում

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ

Ֆիզիկական անձանց փոխանցումները, առանց բանկային հաշվի բացման, իրականացվում են ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերի և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված՝ դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների միջոցով: 2011 թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգերին մասնակից առևտրային բանկերի միջոցով Հայաստանի Հանրապետություն փոխանցումների ծավալը կազմել է 167 մլրդ դրամ (քանակը՝ 689965), որը 9.8 անգամ գերազանցել է արտասահման կատարված փոխանցումների ծավալը: Այդ համակարգերով ստացված միջոցների ծավալը նախորդ տարվա երրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 26%-ով (34.5 մլրդ դրամով): Միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգերով Հայաստանի Հանրապետություն կատարված մեկ փոխանցման միջին ծավալը կազմել է 242 հազ. դրամ (պահպանվել է 2010 թ. երրորդ եռամսյակի մակարդակը):

ՀՀ առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներով իրականացված փոխանցումներում ֆիզիկական անձանց ուղղված վճարումները կազմել են մոտ 45 մլրդ դրամ. նախորդ տարվա երրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել են 1.3 %-ով (563 մլն դրամով), իսկ մեկ վճարման միջինը կազմել է 3 մլն դրամ, որը ավելացել է 0.9 մլն դրամով: Միաժամանակ, բանկերի թղթակցային հաշիվներով ֆիզիկական անձանց փոխանցումները արտասահման կազմել են 65 մլրդ դրամ. նախորդ տարվա երրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել են 16%-ով (9 մլրդ դրամով):

ՀՀ առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներով (SWIFT-ի, տելեքսի, ֆաքսի, բանկ - հաճախորդ համակարգերի միջոցով) Հայաստանի Հանրապետություն կատարված փոխանցումների ծավալը 2011 թվականի երրորդ եռամսյակի ընթացքում կազմել է 547 մլրդ դրամ, իսկ քանակը՝ 31349 փոխանցում: Մեկ փոխանցման միջին ծավալը կազմել է 17.5 մլն դրամ. նախորդ տարվա նույն եռամսյակի համեմատ նվազել է 15%-ով:

ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Միայն դրամական փոխանցում իրականացնող վճարահաշվարկային 4 կազմակերպություններ, միջազգային վճարային համակարգերին անդամակցելու միջոցով, ապահովել են արտասահմանից ՀՀ ուղղված վճարումների իրականացումը: Հաշվետու ժամանակահատվածում դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների մասնաբաժինը միջազգային փոխանցումների և ստացումների ընդհանուր ծավալում (ներառյալ առևտրային բանկերը) համապատասխանաբար կազմել են՝ արտասահման փոխանցումները՝ 0.1%-ը, իսկ արտասահմանից ստացումները՝ 0.7%-ը: Երրորդ եռամսյակում այդ կազմակերպությունները Հայաստանի Հանրապետության իրենց հաճախորդներին կատարել են 1.06 մլրդ դրամի վճարում, իսկ արտասահման կատարվել է 0.1 մլրդ դրամի փոխանցում: Ընդ որում՝ հաճախորդներին կատարված մեկ վճարման միջին ծավալը կազմել է 112 հազ. դրամ. նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ ավելացել է 8 հազ. դրամով:

Վճարային գործիքների պրոցեսինգ/քլիրինգ և դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող 5 կազմակերպություններ մատուցել են կանխիկ միջոցներով վարձավճարների ընդունման ծառայություններ: Հաշվետու ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ վճարահաշվարկային կազմակերպությունները համագործակցել են մոտ 47 կազմակերպությունների հետ: Ընդհանուր առմամբ, վճարահաշվարկային կազմակերպությունների կողմից իրականացվում է կոմունալ վճարումների, հեռախոսի և բջջային կապի դիմաց վճարումների, վարկերի մարմանն ուղղված միջոցների, բյուջե ուղղված տուգանքների և պետական տուրքերի, ինտերնետային կապի ծառայությունների դիմաց վճարների ընդունում և այլն:

Վճարումների ընդունումը իրականացվում է վճարահաշվարկային կազմակերպությունների կողմից տեղադրված ավտոմատ ինքնասպասարկման տերմինալների և գրանցված մասնաճյուղերի միջոցով: Միաժամանակ, մի շարք առևտրային բանկերի մատուցվում են պրոցեսինգային ծառայություններ՝ առանձին վճարների հավաքագրման գործընթացում:

2011 թ. երրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ նշված վճարահաշվարկային կազմակերպությունների կողմից շահագործվել են 789 ինքնասպասարկման տերմինալներ, որոնց միջոցով իրականացվել է 8.1 մլրդ դրամի (4665192 գործառնություններ) միջոցների հավաքագրում: Նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ նշված ծավալն ավելացել է 53%-ով: Հաշվետու ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ գործել են վճարահաշվարկային կազմակերպությունների 22 մասնաճյուղեր, որոնց միջոցով կատարվել է 364110 գործառնություն՝ 1.4 մլրդ դրամ ծավալով:

Վճարահաշվարկային կազմակերպությունները պրոցեսինգային/ քլիրինգային ծառայություններ են մատուցել 11 առևտրային բանկերի համար: Այդ առևտրային բանկերը, համագործակցելով վճարահաշվարկային կազմակերպությունների հետ, իրականացրել են կոմունալ ծառայությունների դիմաց միջոցների հավաքագրում իրենց մասնաճյուղային ցանցի միջոցով, որտեղ կատարվել է մոտ 0.34 մլրդ դրամի չափով 89504 գործառնություն:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	31.12. 09	31.03. 10	30.06. 10	30.09. 10	31.12.10	31.03.11	30.06.11	30.09.11
Բանկերի քանակը	22	22	21	21	21	21	21	21
Բանկերի քանակն ըստ կազմակերպաիրավական ձևի	22	22	21	21	21	21	21	21
ԲԲԸ	3	3	3	3	3	3	3	3
ՓԲԸ	18	18	17	17	17	17	17	17
ՍՊԸ	1	1	1	1	1	1	1	1
Կոոպերատիվ	0	0	0	0	0	0	0	0
Օտարերկրյա փայատերերի մասնակցությամբ	21	21	21	21	21	21	21	21
այդ թվում՝ 50%-ից ավել	13	14	14	14	14	14	14	15
այդ թվում՝ 95%-ից ավել	10	11	13	12	12	12	12	12
Բանկերի կանոնադրական հիմնադրամներում օտարերկրյա մասնակիցների բաժինը (տոկոսներով)	71.4	74.5	78.9	78.6	78.9	79.7	75.3	75.4
Վարկային կազմակերպությունների քանակը	27	28	29	32	32	31	31	31
Օտարերկրյա փայատերերի մասնակցությամբ	15	15	15	15	15	13	13	13
այդ թվում՝ 50%-ից ավել	10	10	10	10	10	8	8	8
այդ թվում՝ 95%-ից ավել	8	8	8	9	9	6	6	5
Վարկային կազմակերպությունների կանոնադրական հիմնադրամներում օտարերկրյա մասնակիցների բաժինը (տոկոսներով)	46.5	40.9	40.3	39.9	36.3	32.5	39.9	39.8
Ապահովագրական ընկերությունների քանակը	12	12	12	11	11	11	9	9
այդ թվում՝ կյանքի ապահովագրության լիցենզիա ունեցող	0	0	0	0	0	0	0	0
այդ թվում՝ ոչ կյանքի ապահովագրության լիցենզիա ունեցող	12	12	12	11	11	11	9	9
Օտարերկրյա փայատերերի մասնակցությամբ	9	9	9	8	8	8	7	7
այդ թվում՝ 50%-ից ավել	7	7	7	6	6	6	5	5
այդ թվում՝ 95%-ից ավել	5	5	5	4	4	4	3	3
Ապահովագրական բրոքերներ	5	5	5	5	5	5	4	4
Արժեթղթերի շուկայում ներդրումային ծառայություն մատուցող անձինք[1]	30	30	29	29	29	29	29	29
այդ թվում՝ ներդրումային ծառայություն մատուցող անձ/բանկ/	22	22	21	21	21	21	21	21
այդ թվում՝ ներդրումային ծառայություն մատուցող ընկերություն	8	8	8	8	8	8	8	8
Հաշվետու թողարկող հանդիսացող ընկերությունների քանակը	19	17	17	17	15	15	15	15
Գրավատների քանակը	117	118	117	123	128	126	129	132
ժամանակաշրջանի ընթացքում լիցենզավորված	10	4	1	2	3	2	4	0
ժամանակաշրջանի ընթացքում լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչված	2	3	2	0	2	3	0	0
Փոխանակման կետերի քանակը[2]	250	252	243	253	254	259	256	248
ժամանակաշրջանի ընթացքում լիցենզավորված	4	1	1	1	3	1	0	1
ժամանակաշրջանի ընթացքում լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչված	0	4	1	0	6	1	1	1
Արժութային դիլերների քանակը	2	4	3	3	2	2	1	1
Դրամական փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպություններ	10	10	9	9	10	10	9	9

[1] «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ մասնագիտացված անձինք 2008 թ. հունիսի 30-ի դրությամբ վերալիցենզավորվել են որպես ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձինք:

[2] Ներկայացված են գործող փոխանակման կետերը:

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

(մլն ՀՀ դրամ)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	2010 թ. II եռամսյակ	2010 թ. III եռամսյակ	2010 թ. IV եռամսյակ	2011 թ. I եռամսյակ	2011 թ. II եռամսյակ	2011 թ. III եռամսյակ
Միջին եռամսյակային ակտիվներ[1]	1332528	1391971	1497538	1602581	1727526	1831322
Միջին եռամսյակային վարկեր	746948	789388	856369	927986	1025696	1078632
Միջին եռամսյակային պարտավորություններ	1043860	1091911	1184488	1276176	1390297	1490583
Միջին եռամսյակային ավանդներ	611414	612280	637781	684778	726520	811816
Միջին եռամսյակային կապիտալ	288667	300060	313050	326405	337229	340739
Միջին եռամսյակային ընդհանուր կապիտալի համարժեքության նորմատիվային ցուցանիշ	28.8%	28.1%	22.6%	21.6%	20.4%	20.0%
Միջին եռամսյակային ընդհանուր իրացվելիության նորմատիվային ցուցանիշ	31.6%	29.8%	29.3%	29.3%	27.3%	27.7%
Միջին եռամսյակային ընթացիկ իրացվելիության նորմատիվային ցուցանիշ	134.6%	130.5%	132.3%	138.3%	133.2%	125.3%

[1] Միջին եռամսյակային ցուցանիշները հաշվարկվում են եռամսյակի երեք ամիսների մեծությունների միջինացմամբ:

ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ[1] ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ

(մլն ՀՀ դրամ)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	31.12.2009	31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010	31.12.2010	31.03.2011	30.06.2011	30.09.2011	Փոփոխություն 30.09.11 – 30.06.11
Ընդամենը հաշվեկշռային կապիտալ	**261419**	**269891**	**278430**	**291355**	**300829**	**335080**	**339694**	**343098**	**3404**
Կանոնադրական հիմնադրամ	**188641**	**192792**	**195212**	**203799**	**203799**	**210999**	**226432**	**226432**	**0**
Շահույթ / վնաս[2], *այդ թվում*	**64570**	**68868**	**68449**	**72477**	**81950**	**90001**	**76496**	**81608**	**5112**
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ (վնաս)	8577	4235	11989	20666	30046	8108	19289	24472	5183
Տոկոսային եկամուտներ	114724	31383	64395	98989	136161	38665	81945	127172	45227
Տոկոսային ծախսեր	52925	14089	28407	42945	58667	17280	36834	58412	21578
Ոչ տոկոսային եկամուտներ	31746	8357	17200	27655	40654	10348	21932	34883	12951
Ոչ տոկոսային ծախսեր	59602	15651	32347	49301	69335	18102	37972	57767	19795
Այլ ծախսեր[5]	25396	5765	8847	13723	18766	5522	9721	21400	11680
Ընդհանուր պարտավորություններ[3], *այդ թվում*	**1047592**	**1098179**	**1035545**	**1111185**	**1241521**	**1321855**	**1419561**	**1541041**	**121480**
Բանկերի թղթակցային հաշիվներ	6531	10472	9821	7632	11539	7337	2831	9624	6793
Այլ պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ (ներառյալ ԿԲ)	211233	192907	190907	223949	267811	283141	323560	350649	27089
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	87384	95924	97932	118465	138279	158597	188480	191914	3434
Ցպահանջ պարտավորություններ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	252480	274894	241966	260918	265045	283997	288636	349976	61340
Ժամկետային ավանդներ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	374313	387103	354138	357443	408017	433339	460006	491549	31543
Ընդհանուր ակտիվներ[4], *այդ թվում*	**1325807**	**1383592**	**1329239**	**1417835**	**1560472**	**1656935**	**1759256**	**1884138**	**124882**
Կանխիկ դրամական միջոցներ	64673	66568	64161	68727	74900	70391	68825	70446	1621
Թղթակցային հաշիվներ բանկերում (ներառյալ ԿԲ)	274858	291058	198963	203462	205044	227547	219417	259939	40522
Այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ (ներառյալ ԿԲ)	67603	54557	66866	67657	84930	77154	105246	110143	4897
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16598	15540	15689	17855	20561	19002	24651	24810	159
Պետական արժեթղթեր, այդ թվում	109342	106748	112438	128331	151298	150803	146022	165805	19783
ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Այլ արժեթղթեր	4180	6267	5128	6038	5695	6473	7110	6077	-1033
Վարկեր իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց	703366	747459	758924	810409	888612	966603	1048231	1107038	58807
Վարկային ներդրումներ, *այդ թվում*	**756287**	**784999**	**794821**	**837216**	**934383**	**1005698**	**1107235**	**1163748**	**56513**
1. Ստանդարտ	719963	741064	756325	799366	905748	970014	1069835	1107738	37903
2. Հսկվող	14875	23168	18337	18902	11320	20727	19345	34988	15643
3. Ոչ ստանդարտ	10104	16047	13753	13755	11257	8498	13858	13597	-261
4. Կասկածելի	11345	4721	6405	5193	6057	6459	4196	7426	3230

[1] Հաշվարկներում ընդգրկված են ընդհանուր վերահսկողության դաշտում գործող բանկերը:

[2] Ներառված է նախորդ և ընթացիկ ժամանակաշրջանի շահույթի (վնասի) գումարը:

[3] Տվյալներում ներառված չեն ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի և արժութային սվոփով ձեռք բերված արժույթի գծով պարտավորությունները:

[4] Տվյալները ներկայացնում են բանկերի հաշվեկշռային ընդհանուր ակտիվները, որտեղ ընդգրկված են նաև նյութական ակտիվները և այլ պահանջները, հաշվարկված ստացվելիք տոկոսները: Նվազեցված են ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի և արժութային սվոփով ձեռք բերված արժույթի գծով պարտավորությունների չափով:

[5] Տվյալներում ընդգրկված են ակտիվների զուտ մասհանումները և շահութահարկը:

ՀՀ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ

(մլն ՀՀ դրամ)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	31.12.2009	31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010	31.12.2010	31.03.2011	30.06.2011	30.09.2011	Փոփոխություն 30.09.11 - 30.06.11
Ընդամենը հաշվեկշռային կապիտալ	**26159**	**29177**	**30298**	**32321**	**35877**	**41441**	**40039**	**42468**	**2429**
Կանոնադրական հիմնադրամ	**19800**	**22800**	**22800**	**23883**	**25592**	**28259**	**33782**	**34311**	**529**
Շահույթ / վնաս[1], *այդ թվում՝*	**5904**	**5919**	**6820**	**7892**	**9569**	**12543**	**5231**	**7102**	**1871**
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ (վնաս)	2590	72	1396	2610	4301	3106	2258	1194	-1064
Տոկոսային եկամուտներ	10547	2725	5754	8752	11952	3476	6939	10826	3886
Տոկոսային ծախսեր	3292	902	1906	2889	3881	1003	2246	3448	1202
Ոչ տոկոսային եկամուտներ	3768	955	1634	2581	4149	1335	2445	4150	1705
Ոչ տոկոսային ծախսեր	4976	1257	2658	4023	5791	1753	3544	5549	2004
Զուտ մասհանումներ	2785	1340	1165	1397	1070	-1226	2196	2189	-6
Այլ ծախսեր[2]	673	109	255	415	1058	175	303	2596	2293
Ընդհանուր պարտավորություններ[3], *այդ թվում՝*	**49573**	**55568**	**55965**	**53779**	**51230**	**60311**	**63465**	**67192**	**3728**
Բանկերից ներգրաված միջոցներ	20357	21792	18585	16964	10045	16994	17360	16248	-1112
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված միջոցներ	11535	13102	13105	12254	13436	12975	14934	18413	3479
Ցպահանջ պարտավորություններ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց նկատմամբ	147	176	220	214	211	214	267	264	-3
Ժամկետային պարտավորություններ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց նկատմամբ	11395	13160	14692	14976	16233	19654	20150	20864	713
Ընդհանուր ակտիվներ[4], *այդ թվում՝*	**75823**	**84842**	**86347**	**86184**	**87195**	**101752**	**103504**	**109660**	**6156**
Կանխիկ դրամական միջոցներ	664	600	185	181	247	277	285	324	40
Բանկային հաշիվներ	3147	7170	4396	5098	4078	6347	5323	4864	-459
Այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	15650	17928	20734	21198	17558	23420	25163	27178	2016
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	543	839	1143	1292	1539	1736	2288	2564	277
Վարկեր	45011	47968	49831	49174	55076	58999	62187	64842	2655
Ֆինանսական վարձակալություն	5285	4883	4880	4823	4578	4592	4727	5345	618
Պետական արժեթղթեր	2131	2613	2305	1041	744	451	403	651	248
Այլ արժեթղթեր	4	4	4	4	4	4	854	847	-6
Վարկային ներդրումներ, *այդ թվում*	**59830**	**65517**	**70443**	**71277**	**72394**	**83663**	**88832**	**93975**	**5143**
Ստանդարտ	57292	62540	68006	68676	70479	80940	86094	91289	5195
Հսկվող	1469	1882	1592	1752	1080	1841	1637	1671	33
Ոչ ստանդարտ	576	623	426	554	421	583	655	604	-51
Կասկածելի	494	472	420	295	413	299	437	411	-26

[1] Ներառված է նախորդ և ընթացիկ ժամանակաշրջանի շահույթի (վնասի) գումարը:
[2] Տվյալներում ընդգրկված են ակտիվների զուտ մասհանումները և շահութահարկը:
[3] Տվյալները ներկայացնում են վարկային կազմակերպությունների հաշվեկշռային ընդհանուր պարտավորությունները, որտեղ, վերը նշված տողերից բացի, ընդգրկված են նաև այլ պարտավորությունները, ՀՀ Կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները և հաշվարկված վճարվելիք տոկոսները:
[4] Տվյալները ներկայացնում են վարկային կազմակերպությունների հաշվեկշռային ընդհանուր ակտիվները, որտեղ, վերը նշված տողերից բացի, ընդգրկված են նաև նյութական ակտիվները և այլ պահանջները, հաշվարկված ստացվելիք տոկոսները, սակայն նվազեցված են ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի և արժութային սվոփով ձեռք բերված արժույթի գծով պարտավորությունների չափով:
[5] Ն1[1] նորմատիվի հաշվարկում ընդգրկված են միայն այն վարկային կազմակերպությունների տվյալները, որոնք, համաձայն իրենց կանոնադրության, հրապարակային օֆերտայի միջոցով ներգրավում են փոխառություններ:

ՀՀ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ

(մլն ՀՀ դրամ)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	31.12.2009	31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010	31.12.2010	31.03.2011	30.06.2011	30.09.2011	Փոփոխություն (30.09.2011)-(30.06.2011)
Դրամական միջոցներ	239	19	34	32	331	49	49	19	-29
Բանկային հաշիվներ	1775	1164	1358	2276	3320	1582	1029	718	-311
Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ	1761	1655	2254	2141	2249	3266	3129	2795	-335
Վերաապահովագրողների բաժինը ապահովագրական պահուստներում	0	0	0	0	0	1720	1462	1525	63
Հատուցումների գծով պահանջներ	165	114	86	165	222	391	315	338	23
Ընթացիկ ավանդներ և այլ ներդրումներ	8957	10271	9886	9995	12789	15183	14766	14194	-572
Ոչ ընթացիկ ավանդներ և այլ ներդրումներ	1635	861	548	837	816	844	625	720	95
Տրամադրված փոխառություններ	132	455	574	1531	705	862	1713	1045	-668
Արժեթղթեր	1243	1236	1235	1446	2611	3415	3103	2578	-525
Դեբիտորական պարտքեր	565	389	613	714	1426	1595	1403	1739	336
Հիմնական միջոցներ	624	711	713	763	1123	1489	1702	1355	-347
Հնարավոր կորուստների անհավաքագրելիության պահուստներ	-311	-250	-228	-315	-338	-464	-551	-407	144
Այլ ակտիվներ	179	185	168	115	260	2021	2138	2059	-79
Ընդամենը ակտիվներ	**16964**	**16809**	**17239**	**19702**	**25515**	**31952**	**30883**	**28678**	**-2205**
Դրամ	6937	6639	7702	9213	16160	21983	20826	19706	-1120
Արտարժույթ	10027	10170	9537	10489	9355	9969	10057	8972	-1085
Վճարվելիք գումարներ ապահովագրական հատուցումների գծով	20	18	43	108	91	99	101	168	68
Համաապահովագրողներին, վերաապահովագրողներին փոխանցվելիք գումարներ	1579	896	1735	1435	1818	1189	1214	1254	40
Ընթացիկ փոխառություններ և վարկեր	0	0	70	1107	103	0	0	0	0
Ապահովագրական պահուստներ	2719	2837	2865	2917	2913	13367	11562	9951	-1611
ՉԱՊ	2051	2207	2214	2163	1997	11459	9365	6779	-2586
Պահանջների պահուստ	536	481	483	559	607	1586	1869	2817	948
Մաթեմատիկական պահուստ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Այլ պահուստներ	132	149	168	195	309	322	328	355	27
Կրեդիտ. պարտքեր բյուջեի և պարտադիր սոց. ապահովագրության վճարումների գծով	105	91	94	91	124	172	200	321	121
Ոչ ընթացիկ փոխառություններ և վարկեր	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Այլ պարտավորություններ	255	738	944	1428	7906	2075	2352	2471	119
Ընդամենը պարտավորություններ	**4678**	**4580**	**5751**	**7086**	**12956**	**16901**	**15429**	**14165**	**-1264**
Դրամ	3325	3913	4468	5134	11611	16310	15128	13838	-1290
Արտարժույթ	1353	667	1283	1952	1345	592	301	327	26
Կանոնադրական կապիտալ	10938	10654	9654	10985	12116	13476	13476	11933	-1543
Ընթացիկ ժամ.-ի չբաշխված շահույթ/վնաս	776	363	11	-152	-945	1159	1615	2265	651
Նախորդ ժամ.-ի չբաշխված շահույթ/վնաս	336	868	1385	1386	892	-85	-141	-97	45
Այլ	235	345	438	397	496	501	504	411	-94
Ընդամենը սեփական կապիտալ	**12286**	**12229**	**11488**	**12616**	**12559**	**15051**	**15454**	**14513**	**-941**
Այլ ցուցանիշներ									
Ապահովագրական գումարներ	3386642	3344961	2968127	3250344	3052439	6956056	5719808	5976982	257174
Ապահովագրավճարների համախառն մեծությունը	8103	1898	4786	6582	8253	12806	15393	18707	3313
Վերաապահովագրողին փոխանցված ապահովագրավճարներ	4036	582	2427	3074	4010	453	1165	1700	535
Ապահովագրական հատուցումների համախառն մեծությունը	1901	355	782	1324	1746	1275	2897	5206	2309
Վերաապահովագրողի բաժինն ապահովագրական հատուցումներում	891	114	223	415	535	206	365	513	148

ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑՈՂ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

(մլն ՀՀ դրամ)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	31.12.2009	31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010	31.12.2010	31.03.2011	30.06.2011	30.09.2011	Փոփոխություն (30.09.2011) - (30.06.2011)
Հաշվեկշռային ընդհանուր կապիտալ	**2936.3**	**2921.0**	**2787.5**	**2929.4**	**3196.2**	**3470.4**	**3753.1**	**3193.8**	**-559.3**
Չբաշխված շահույթ (վնաս), այդ թվում՝	317.6	381.4	223.4	328.0	416.9	649.9	717.7	869.9	152.2
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի շահույթ	210.6	98.3	29.7	205.5	295.8	252.3	478.2	602.8	124.6
Միջնորդավճարներ և եկամուտներ ՆԾ մատուցումից	50.8	5.5	12.1	16.7	24.4	240.0	449.1	463.3	14.2
Արժեթղթերի վաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ	2416.5	234.4	914.8	1234.8	1560.5	917.2	1126.6	1575.3	448.7
Կանոնադրական կապիտալ	1755.8	2280.6	2318.2	2351.9	2514.8	2578.8	2728.8	2099.6	-629.2
Ընդհանուր պարտավորություններ	**12636.6**	**10977.1**	**12365.9**	**14021.1**	**16359.9**	**15128.5**	**18730.5**	**17989.5**	**-740.9**
Ռեզիդենտ բանկերից ներգրաված վարկեր	1541.1	802.0	620.7	325.2	2017.6	1458.0	2360.7	826.2	-1534.5
Պարտավորություններ ռեպո համաձայնագրերի գծով	10402.8	9581.7	11246.0	13197.2	13879.6	13370.7	15933.6	16839.6	905.9
Հաշվեկշռային ընդհանուր ակտիվներ	**15572.9**	**13898.1**	**15153.4**	**16950.5**	**19556.1**	**18599.0**	**22483.6**	**21183.3**	**-1300.2**
Կանխիկ դրամական միջոցներ	166.1	177.9	184.2	189.3	200.2	208.0	8.1	13.3	5.2
Բանկային հաշիվներ	581.5	270.6	406.1	274.0	233.4	507.2	680.7	328.6	-352.1
Ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթեր	10534.1	9858.6	11488.8	13404.0	14180.6	13619.6	16160.3	17101.0	940.6
Ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթեր	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	29.0	18.9	-10.1
Պետական արժեթղթեր	1116.6	1232.1	859.5	766.4	1713.4	2416.3	3725.7	1411.3	-2314.4
Այլ արժեթղթեր	1363.5	747.3	896.2	795.5	886.8	905.7	851.4	939.5	88.1

ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑՈՂ ԱՆՋԱՆՑ ԿՈՂՄԻՑ ԿՆՔՎԱԾ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐ

(մլն ՀՀ դրամ)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	2010				2011		
	I եռ.	II եռ.	III եռ.	IV եռ.	I եռ.	II եռ.	III եռ.
ՆԲ կողմից կնքված գործարքներ	**326718.0**	**328568.5**	**229798.0**	**114739.2**	**266369.1**	**510960.8**	**451313.5**
բաժնային արժեթղթեր	1741.0	2021.0	2946.3	547.6	2812.5	6185.9	6599.5
այդ թվում՝ բորսայական	0.0	10.3	7.7	-	3.2	46.0	7.3
կորպորատիվ պարտատոմսեր	460.2	526.8	82.5	242.3	4.0	970.5	126.9
այդ թվում՝ բորսայական	329.4	525.3	77.3	2.1	4.0	6.1	56.7
պետական պարտատոմսեր	42546.8	44406.5	69378.9	44284.7	81936.7	78201.0	84135.0
այդ թվում՝ բորսայական	1927.4	1413.9	5202.1	825.3	2824.2	670.1	3714.6
ռեպո/հակադարձ ռեպո գործարքներ[1]	281970.0	281614.2	157390	69665	181616	425603	360452
այդ թվում՝ բորսայական	1372.4	822.8	658	621	435.7	709.5	472.8
ՆԸ կողմից կնքված գործարքներ	**41637.3**	**44730.2**	**53622.8**	**23125.4**	**42851.4**	**55798.9**	**61415.4**
բաժնային արժեթղթեր	44.7	82.5	27.6	49.4	388.6	343.3	601.1
այդ թվում՝ բորսայական	2.5	11.9	14.6	19.4	170.0	148.6	13.9
կորպորատիվ պարտատոմսեր	1170.1	799.9	944.5	119.7	224.8	176.7	507.0
այդ թվում՝ բորսայական	1149.9	780.6	936.6	119.7	203.0	176.7	380.8
պետական պարտատոմսեր	4474.0	5577.8	7897.9	5121.8	5675.5	7517.6	6540.6
այդ թվում՝ բորսայական	324.8	30.7	453.2	-	-	-	-
ռեպո/հակադարձ ռեպո գործարքներ[1]	35948.4	38270.1	44752.8	17834.4	36562.5	47761.3	53766.6
այդ թվում՝ բորսայական	1131.9	920.8	775.8	621.0	435.7	768.3	567.4

[1] Ռեպո/հակադարձ ռեպո գործարքները չեն ներառում երկարաձգումները:

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ, ՀՀ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ԳԱՆՁԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ԿՈՂՄԻՑ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԸ ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐՈՒՄ

Ժամանակահատվածը	Համախառն				Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգ		Ընդամենը ԿԲ միջոցով*		Բորսայական գործառնությունների հետ կապված փոխանցումներ	
	էլեկտրոնային*		Թղթային							
	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ
2010										
I եռ.	1262858	640985	688950	33795	148297	1046	2100105	675826	9496297	4963
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	60.13	94.84	32.81	5.00	7.06	0.15	100	100		
II եռ.	1755508	774247	1179761	35556	106883	732	3042152	810535	12614414	6364
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	57.71	95.52	38.78	4.39	3.51	0.09	100	100		
III եռ.	2240052	821259	1565602	38665	163558	1005	3969211	860929	9374108	5942
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	56.44	95.39	39.44	4.49	4.12	0.12	100	100		
IV եռ.	2265156	968452	1971135	42412	186706	956	4422997	1011820	10060316	5932
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	51.21	95.71	44.57	4.19	4.22	0.09	100	100		
Ընդամենը	7523573	3204943	5405448	150428	605444	3739	13534465	3359110	41545135	23201
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	55.59	95.41	39.94	4.48	4.47	0.11	100	100		
2011										
I եռ.	1782526	784220	1960157	36116	203913	874	3946595	821210	9553069	5432
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	45.17	95.50	49.67	4.40	5.17	0.11	100	100		
II եռ.	1772684	947940	2536593	36134	273546	1037	4582823	985111	11282630	5901
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	38.68	96.23	55.35	3.67	5.97	0.11	100	100		
III եռ.	1741856	991087	2726957	39933	189337	849	4658150	1031869	11393799	5902
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	37.39	96.05	58.54	3.87	4.06	0.08	100	100		

** Առանց բորսայական գործառնությունների իրականացման հետ կապված փոխանցումների:*

ՀՀ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ԲԱՆԿԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՂ (ՍՊԱՍԱՐԿՎՈՂ) ՔԱՐՏԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

Բանկի անվանումը	ArCa	MASTER CARD	VISA	AMEX	Այլ քարտեր
Հայբիզնեսբանկ	+	+	+		
Անելիք բանկ	+	+	+		
Արարատ բանկ	+	+	+		+
Ամերիաբանկ	+	+	+		
ՎՏԲ-Հայաստան բանկ	+		+		
Հայէկոնոմբանկ	+	+			
Պրոմեթեյ բանկ	+	+			
ԲՏԱ բանկ	+	+			
Զարգացման հայկական բանկ	+	+			
Կոնվերսբանկ	+	+	+		+
Ինեկոբանկ	+				
Մելլաթ բանկ	+				+
Բիբլոս բանկ Արմենիա	+	+			
Էյչ-Էս-Բի-Սի բանկ Հայաստան	+	+	+		+
ԱԿԲԱ-Կրեդիտ Ագրիկոլ բանկ	+	+	+	+	
Արցախբանկ	+	+			
Առէկսիմբանկ-Գազպրոմբանկ	+	+	+		
Յունիբանկ	+	+	+		
Արդշինինվեստ բանկ	+	+	+		
Արմսվիսբանկ					
ՊրոԿրեդիտ բանկ			+		
Համահայկական բանկ					

ՀՀ կենտրոնական բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

(2011 թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ)

(հազար ՀՀ դրամ)

	30.09.11	*30.06.11*	*31.12.10*
Ակտիվներ			
Ակտիվներ արտարժույթով			
Դրամական միջոցներ	7,066,298	7,658,919	7,552,047
Բանկերում և այլ ֆինանսական հաստատություններում տեղաբաշխված միջոցներ	190,924,344	151,135,770	158,102,101
Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	371,825,933	355,724,128	404,632,917
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ	917	917	917
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվներ	152,042,149	136,905,589	95,678,521
ԱՄՀ-ում տեղաբաշխված միջոցներ	59,247,558	60,366,610	63,670,237
Այլ ակտիվներ	665,603	56,389	874,492
	781,772,802	**711,848,322**	**730,511,232**
Ակտիվներ տեղական արժույթով			
Վարկեր և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	92,016,333	87,408,229	70,615,499
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ	120,983,645	97,794,433	88,705,765
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվներ	4,342,341	4,270,618	4,132,916
Հիմնական միջոցներ	30,339,774	27,952,550	26,312,189
Ոչ նյութական ակտիվներ	609,919	562,469	583,179
Այլ ակտիվներ	7,782,721	5,279,241	3,752,261
	256,074,733	**223,267,540**	**194,101,809**
Ընդամենը ակտիվներ	**1,037,847,535**	**935,115,862**	**924,613,041**
Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ			
Պարտավորություններ արտարժույթով			
Ֆինանսական և այլ հաստատությունների ավանդներ և հաշիվների մնացորդներ	114,261,865	89,281,502	99,650,034
Պարտավորություններ ՀՀ Կառավարության հանդեպ	4,285,466	3,992,963	3,989,112
Պարտավորություններ ԱՄՀ-ի հանդեպ	81,108,386	82,412,048	82,284,509
Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	259,100	159,506	19,478
Այլ փոխառություններ	28,856,915	29,518,696	27,599,809
Այլ պարտավորություններ	146,233	135,037	146,096
	228,917,965	**205,499,752**	**213,689,038**
Պարտավորություններ տեղական արժույթով			
Թղթադրամներ և մետաղադրամներ շրջանառության մեջ	359,565,090	338,922,765	348,164,734
Ֆինանսական և այլ հաստատությունների ավանդներ և հաշիվների մնացորդներ	115,091,464	101,072,228	80,825,771
Պարտավորություններ ՀՀ Կառավարության հանդեպ	111,985,681	94,478,800	106,545,573
Պարտավորություններ ԱՄՀ-ի հանդեպ	213,418,810	206,518,348	195,802,721
Այլ պարտավորություններ	1,650,292	1,492,072	1,353,894
	801,711,337	**742,484,213**	**732,692,693**
Ընդամենը պարտավորություններ	**1,030,629,302**	**947,983,965**	**946,381,731**
Սեփական կապիտալ			
Թողարկված կապիտալ	100,000	100,000	100,000
Գլխավոր պահուստ	17,389,049	17,389,049	17,389,049
Լրացուցիչ կանոնադրական կապիտալ	107,531,884	85,663,194	85,663,194
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվների վերագնահատման պահուստ	(1,591,335)	(1,417,007)	(1,628,760)
Կուտակված վնաս	(116,211,365)	(114,603,339)	(123,292,173)
Ընդամենը սեփական կապիտալ	**7,218,233**	**(12,868,103)**	**(21,768,690)**
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ	**1,037,847,535**	**935,115,862**	**924,613,041**

ՀՀ ԿԲ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը հաստատվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից 2011 թվականի նոյեմբերի 22-ին և ստորագրվել:

ԱՐԹՈՒՐ ՋԱՎԱԴՅԱՆ
Նախագահ

ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Գլխավոր հաշվապահ

Հայաստանի Հանրապետության
միջազգային պահուստների վիճակը և կազմը

ՀՀ կենտրոնական բանկը, ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 52-րդ հոդվածի դրույթներով, ներկայացնում է

ԱՄՓՈՓ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պահուստների վիճակի և կազմի մասին

2011 թ. 3-րդ եռամսյակ (ներառյալ եզրափակիչ շրջանառությունը)

Եռամսյակի սկիզբ	**ՀՓԻ**		**ԱՄՆ դոլար**
I. Համախառն արտաքին ակտիվներ			1,782,034,585.73
այդ թվում՝			
միջազգային պահուստներ (համախառն արտաքին ակտիվներ ազատ փոխարկելի արժույթով)			1,782,034,032.91
որից՝			
ՀՓԻ ԱՄՀ-ում	10,257,135.00		16,416,012.48
պահուստային դիրք ԱՄՀ-ում	0.00		0.00
II. Զուտ արտաքին ակտիվներ			1,065,463,805.99
որից՝ ազատ փոխարկելի արժույթով			1,065,463,253.17

Եռամսյակի վերջ			
I. Համախառն արտաքին ակտիվներ			1,955,100,105.74
այդ թվում՝			
միջազգային պահուստներ (համախառն արտաքին ակտիվներ ազատ փոխարկելի արժույթով)			1,955,099,564.77
որից՝			
ՀՓԻ ԱՄՀ-ում	9,974,754.00		15,576,815.50
պահուստային դիրք ԱՄՀ-ում	0.00		0.00
II. Զուտ արտաքին ակտիվներ			1,228,964,210.27
որից՝ ազատ փոխարկելի արժույթով			1,228,963,669.30

ՀՀ ԿԲ ՆԱԽԱԳԱՀ
ԱՐԹՈՒՐ ՋԱՎԱԴՅԱՆ

ՀՀ ԵՎ ԼՂՀ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ՆԵՐԳՐԱՎԱԾ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԿԱԶՄՆ ՈՒ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԸՍՏ ՄԱՐԶԵՐԻ (30.06.2011 Թ. ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ)

Նյութում վերլուծված են միայն ՀՀ և ԼՂՀ[4] տարածքներում ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցները, ուստի ներկայացված տվյալները կարող են տարբերվել ՀՀ կենտրոնական բանկի այլ տեղեկատվական նյութերում հրապարակված տվյալներից, քանի որ վերջիններում ներառված են նաև ՀՀ տարածքից դուրս ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների մեծությունները:

1. ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ

30.06.10-30.06.11թթ. ժամանակահատվածում (այսուհետ՝ հաշվետու տարում) բանկային համակարգի վարկային ներդրումների ծավալն ավելացել է 40.6%-ով և կազմել 1 տրլն 114 մլրդ դրամ:

30.09.00-30.06.11թթ. ժամանակահատվածում ներկայիս գործող բանկերի՝ ՀՀ և ԼՂՀ տարածքներում տեղաբաշխած ընդհանուր վարկերն ավելացել են 15.6 անգամ, իսկ 30.09.2000թ. գործող բոլոր բանկերի ընդհանուր վարկային ներդրումների համեմատ՝ 10.5 անգամ (տե՛ս աղյուսակ 1 և գծապատկեր 1):

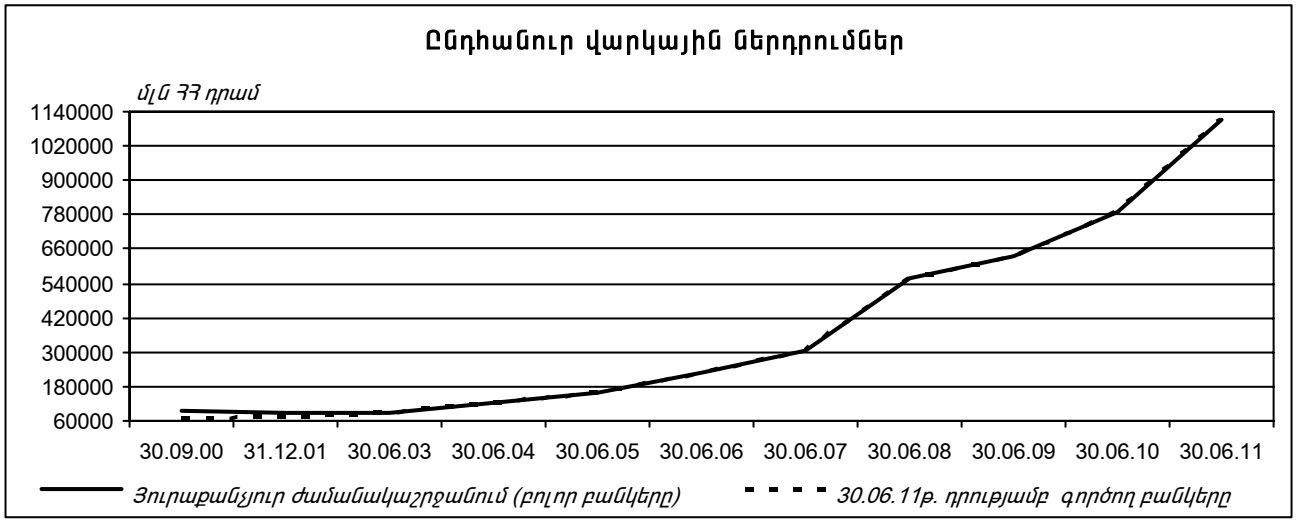
Աղյուսակ 1 . Բանկերի տրամադրած վարկերի ծավալները

Ցուցանիշներ	30.09.00 *(մլն դրամ)*	31.12.01 *(մլն դրամ)*	30.06.03 *(մլն դրամ)*	30.06.04 *(մլն դրամ)*	30.06.05 *(մլն դրամ)*	30.06.06 *(մլն դրամ)*	30.06.07 *(մլն դրամ)*	30.06.08 *(մլն դրամ)*	30.06.09 *(մլն դրամ)*	30.06.10 *(մլն դրամ)*	30.06.11 *(մլն դրամ)*	30.09.00 - 30.06.11 *(%)*	30.06.10-30.06.11 *(%)*
Բոլոր բանկերը	96933	87004	91163	124386	159043	225327	307123	556483	632074	792046	1113783	1049	41
30.06.11թ. դրությամբ գործող բանկերը	67144	74703	90146	124386	159043	225327	307123	556483	632074	792046	1113783	1559	41

* *Հեղինակների տեսակետները կարող են չհամընկնել ՀՀ կենտրոնական բանկի պաշտոնական դիրքորոշմանը:*

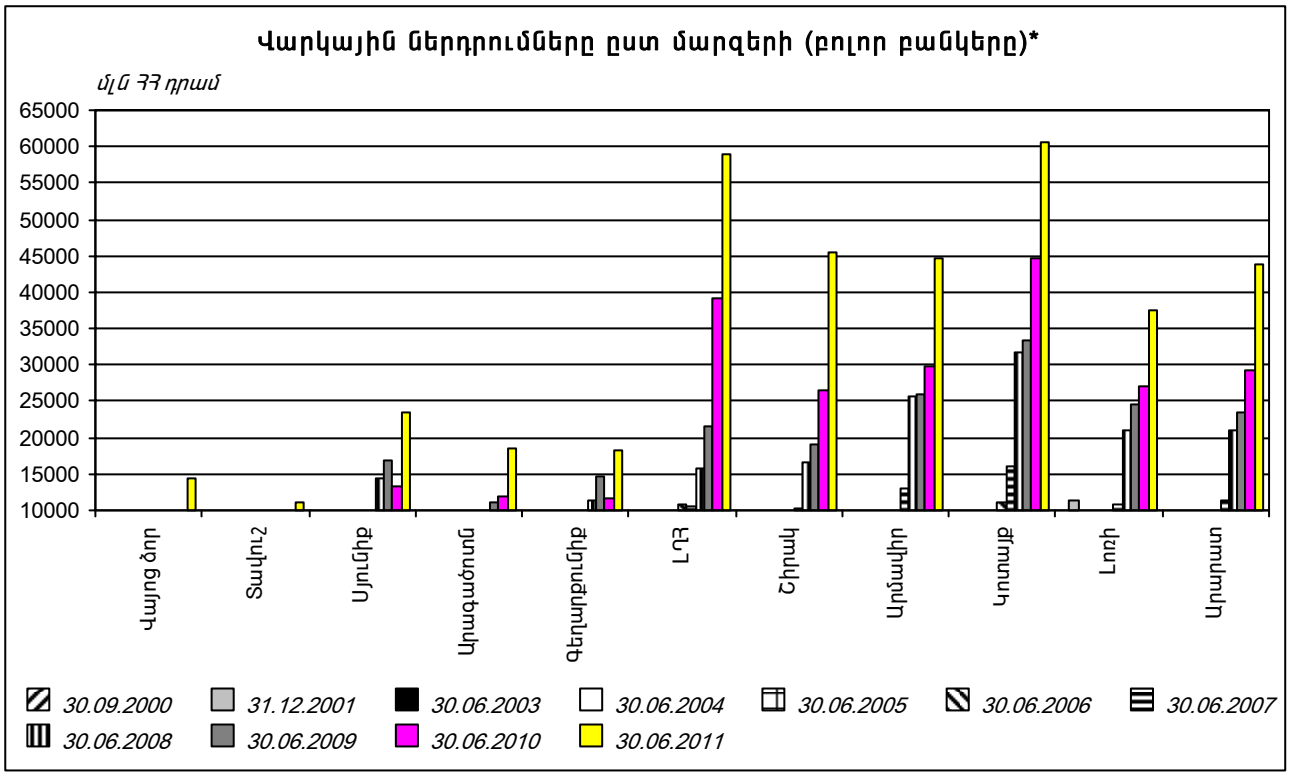
[4] *ԼՂՀ-ին վերաբերող տվյալները տարանջատված չեն ՀՀ մարզային տվյալներից, և ԼՂՀ ու ՀՀ տարածքների տվյալները դիտարկված են ընդհանուր համատեքստում:*

Գծապատկեր 1

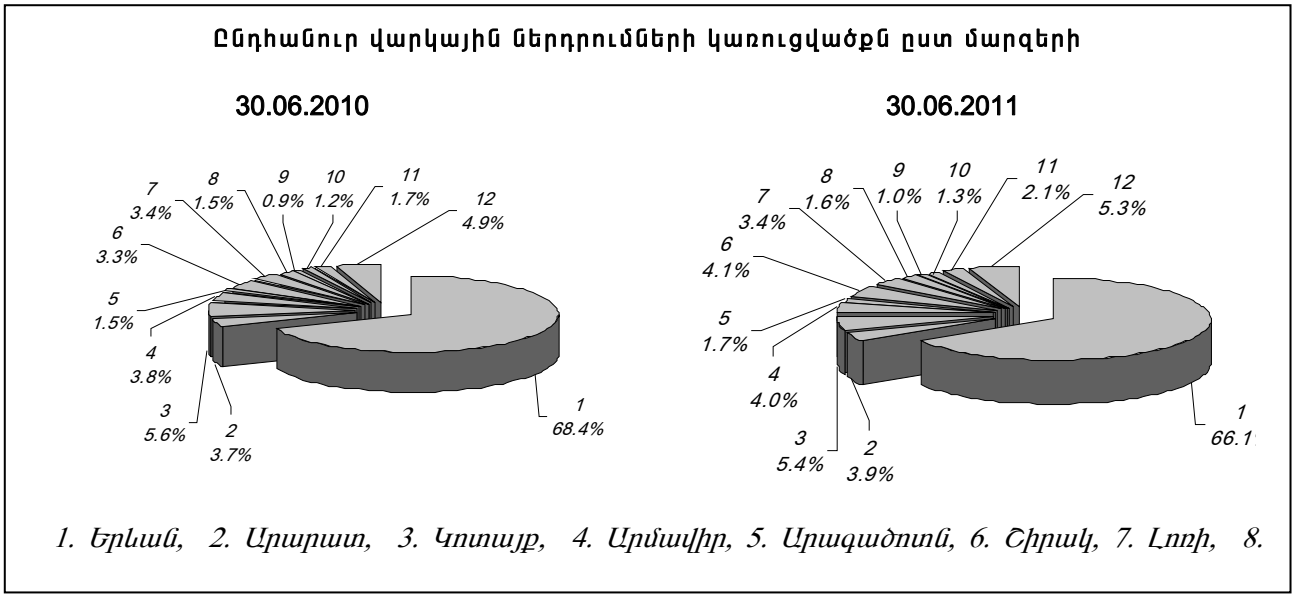
30.06.10 - 30.06.11թթ. ժամանակահատվածում վարկային ներդրումների աճ գրանցվել է բոլոր մարզերում: Առավել բարձր աճի տեմպ արձանագրվել է Սյունիքի, Շիրակի և Արագածոտնի մարզերում, համապատասխանաբար՝ 76.9%, 72.8% և 58.0% (տե՛ս հավելված 1.7):

Գծապատկեր 2

** Պատկերի հստակության նպատակով Երևանի ցուցանիշները չեն ներառվել, Երևանում վարկային ներդրումների ծավալը 30.06.2011թ. դրությամբ կազմել է 737 մլրդ դրամ:*

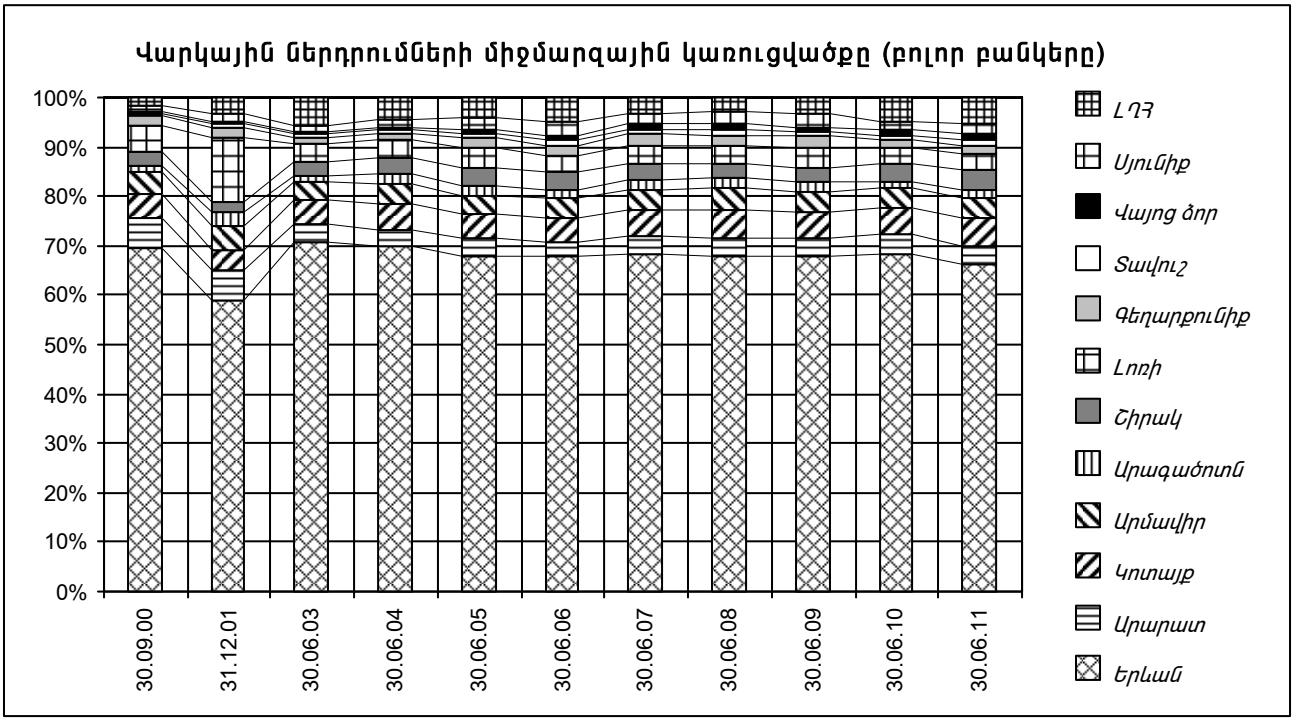
Հաշվետու տարում Երևանում վարկային ներդրումներն ավելացել են 35.9%-ով (194.7 մլրդ դրամով), իսկ մարզերում և ԼՂՀ-ում՝ 50.8%-ով (127.1 մլրդ դրամով), ինչի արդյունքում ընդհանուր վարկային ներդրումներում Երևանին հատկացված վարկերի տեսակարար կշիռը նվազել է 2.3 տոկոսային կետով՝ կազմելով 66.1% (տե՛ս գծապատկեր 3, հավելված 1.2):

1. Երևան, 2. Արարատ, 3. Կոտայք, 4. Արմավիր, 5. Արագածոտն, 6. Շիրակ, 7. Լոռի, 8.

2000-2011թթ. ժամանակաշրջանում վարկային ներդրումներում Երևանի մասնաբաժինը հիմնականում տատանվել է 65-70%-ի շրջանակներում: 31.12.01թ. դրությամբ միայն Երևանում վարկային ներդրումների մասնաբաժինը զգալի նվազել է՝ պայմանավորված այդ ժամանակաշրջանում Լոռու մարզում քիմիական արդյունաբերության վարկավորման ծավալների 4.8 մլրդ դրամ աճով (որը հետագայում դարձյալ նվազել է) և Երևանում էներգետիկայի վարկավորման ծավալների 5.5 մլրդ դրամ նվազմամբ (տե՛ս գծապատկեր 4):

Գծապատկեր 4

Հաշվետու տարվա ընթացքում ակտիվների քանակն աճել է 47.2%-ով: Նույն ժամանակահատվածում Երևանին բաժին ընկնող ակտիվների տեսակարար կշիռը աճել է 1.9 տոկոսային կետով և 30.06.2011թ. դրությամբ կազմել 37.8%: Երևանում վարկերի նշված աճը հիմնականում պայմանավորվել է առևտրի, արդյունաբերության (հիմնականում՝ էներգետիկա), ֆինանսական հատվածի, սպառողական և

շինարարության ճյուղերի վարկավորման՝ համապատասխանաբար 35.8% (կամ 46.3 մլրդ դրամ), 39.1% (կամ 39.9 մլրդ դրամ), 89.4% (կամ 28.2 մլրդ դրամ), 25.9% (կամ 20.8 մլրդ դրամ) և 38.2% (կամ 17.6 մլրդ դրամ) աճով:

ՀՀ մյուս 10 մարզերում և ԼՂՀ-ում վարկերի աճը հիմնականում պայմանավորվել է արդյունաբերության (հիմնականում՝ էներգետիկա, սննդամթերք), սպառողական, գյուղատնտեսության, առևտրի և շինարարության ճյուղերի վարկերի՝ համապատասխանաբար 75.6% (կամ 37.6 մլրդ դրամ), 36.5% (կամ 23.1 մլրդ դրամ), 40.8% (կամ 18.4 մլրդ դրամ), 32.4% (կամ 12.0 մլրդ դրամ) և 85.4% (կամ 11.0 մլրդ դրամ) աճով: ՀՀ գրեթե բոլոր մարզերում (բացառությամբ Տավուշի մարզի) և ԼՂՀ-ում գրանցվել է արդյունաբերության վարկավորման աճ: Արդյունաբերության ճյուղի համեմատաբար խոշոր աճ է արձանագրվել Արարատի (7.2 մլրդ դրամով), Շիրակի (6.7 մլրդ դրամով) և Սյունիքի մարզերում (5.3 մլրդ դրամով):

Հատկանշական է, որ նշված ժամանակահատվածում ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում արձանագրվել է նաև գյուղատնտեսության վարկավորման աճ, որին նպաստել է նաև Կառավարության գյուղատնտեսության վարկավորման սուբսիդավորման ծրագրի մեկնարկումը:

30.06.10 - 30.06.11թթ. ընթացքում.

- արդյունաբերության վարկերը աճել են ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում՝ բացառությամբ Տավուշի մարզի,
- շինարարության վարկերը աճել են ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում՝ բացառությամբ Արարատի մարզի,
- տրանսպորտի և կապի վարկերը աճել են ՀՀ բոլոր մարզերում՝ բացառությամբ Կոտայքի մարզի. ԼՂՀ-ում նկատվել է վարկային պորտֆելի նվազում,
- առևտրի վարկերը աճել են ՀՀ բոլոր մարզերում. ԼՂՀ-ում նկատվել է վարկային պորտֆելի նվազում,
- սպառողական վարկերն աճել են ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում,
- հիփոթեքային վարկերն աճել են ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում՝ բացառությամբ Կոտայքի մարզի:

Ըստ տնտեսության ճյուղային բաշխվածության՝ հաշվետու տարում ընդհանուր վարկային ներդրումներում 2 տոկոսային կետով ավելացել են արդյունաբերության ճյուղի և ֆինանսական հատվածի տեսակարար կշիռները: Փոխարենը նվազել են սպառողական վարկերի, առևտրի և հիփոթեքային վարկերի տեսակարար կշիռները (տե՛ս աղյուսակ 2):

Աղյուսակ 2. Վարկային ներդրումների տեսակարար կշիռներն ըստ ճյուղերի (բոլոր բանկերը)

%

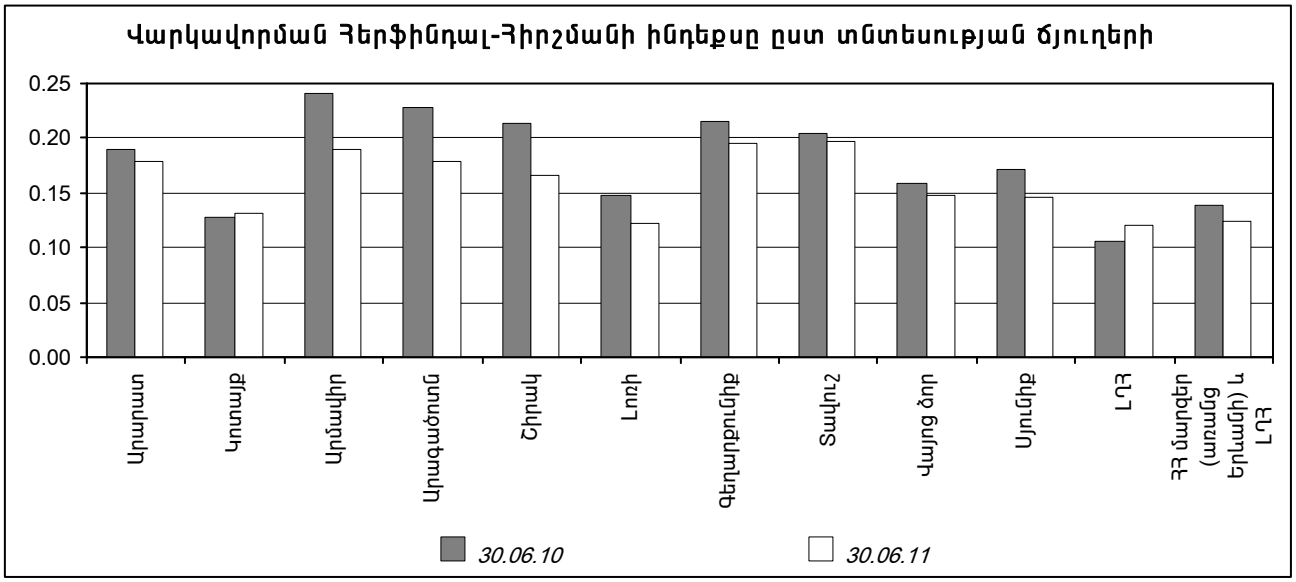
Ճյուղեր	30.09.00	31.12.01	30.06.03	30.06.04	30.06.05	30.06.06	30.06.07	30.06.08	30.06.09	30.06.10	30.06.11
Արդյունաբերություն	34	38	31	26	22	20	16	12	15	19	21
Գյուղատնտեսություն	8	11	10	7	8	6	6	5	7	6	6
Շինարարություն	2	3	4	4	4	4	5	6	7	8	8
Տրանսպորտ և կապ	2	2	1	1	2	2	1	2	2	3	3
Առևտուր	11	17	20	21	22	22	20	20	21	21	20
Ֆինանսական հատված	7	6	7	7	5	6	5	5	4	4	6
Սպառողական վարկեր	18	14	21	27	27	26	29	29	22	18	17
Հիփոթեքային	-	-	-	-	4	8	11	13	13	11	9
Այլ ճյուղեր	18	9	6	7	6	6	7	8	9	10	10

Ընդհանուր վարկերի բաշխվածությունը տնտեսության ճյուղերում ըստ մարզերի բևեռացված բնույթ ունի և կենտրոնացված է Երևանում (բացառությամբ գյուղատնտեսության ճյուղի. Երևանին բաժին է ընկնում գյուղատնտեսական ընդհանուր վարկերի 7%-ը) (տե՛ս հավելված 1.2): Գյուղատնտեսության ճյուղին տրամադրված վարկերում ամենամեծ տեսակարար կշիռ ունեն Արմավիրի մարզը՝ 20.2%, Կոտայքի մարզը՝ 18.7% և Արարատի մարզը՝ 16.4% (30.06.2010թ. դրությամբ՝ համապատասխանաբար՝ 23.1%, 14.3%, 17.8%), իսկ ամենափոքր տեսակարար կշիռը՝ Վայոց ձորի մարզը՝ 2.0% և Տավուշի մարզը՝ 2.3% (30.06.2010թ. համապատասխանաբար՝ 2.4%, 2.1%):

Երևանում գյուղատնտեսական վարկերից հետո ցածր կենտրոնացվածություն ունեն սպառողական և արդյունաբերության վարկերը, համապատասխանաբար՝ 53.9% և 61.9% մասնաբաժիններով, ընդ որում, նախորդ տարվա համեմատ, նշված ճյուղերի վարկային պորտֆելներում Երևանի մասնաբաժինները համապատասխանաբար նվազել են 2.0 և 5.3 տոկոսային կետերով:

Վարկային ներդրումների ճյուղային բաշխվածության տեսանկյունից՝ ՀՀ մարզերում (բացառությամբ՝ Երևանի) և ԼՂՀ-ում վարկային պորտֆելը չափավոր կենտրոնացված է. ըստ տնտեսության ճյուղերի վարկավորման Հերֆինդալ-Հիրշմանի ինդեքսը նախորդ տարվա համեմատ նվազել է 0.01 կետով և 30.06.2011թ. դրությամբ կազմել 0.125: Նույն ցուցանիշի միջին մեծությունը ըստ ՀՀ մարզերի (բացառությամբ՝ Երևանի) և ԼՂՀ-ի կազմել է 0.161՝ վկայելով որոշ մարզերում վարկավորման ճյուղային համեմատաբար բարձր կենտրոնացվածության մասին (տես գծապատկեր 5):

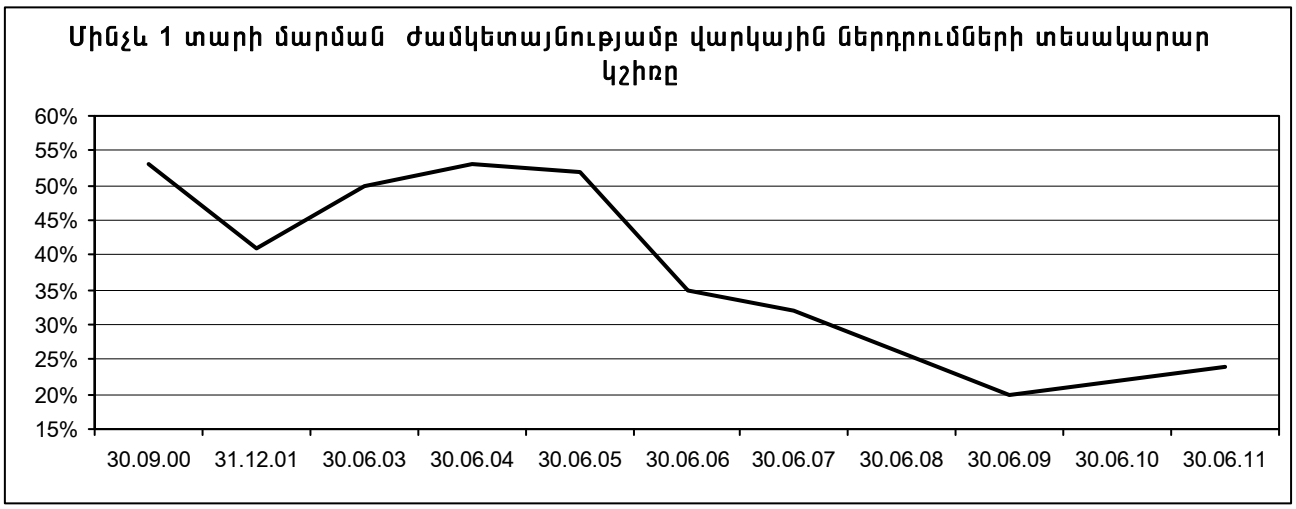
Գծապատկեր 5

Վարկային ներդրումների ժամկետայնության առումով՝ հաշվետու տարում 1 տարի և ավելի մարման ժամկետայնությամբ վարկերի տեսակարար կշիռը նվազել է 2 տոկոսային կետով և կազմել 76.2%:

30.06.11թ. դրությամբ ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում 1 տարի և ավելի մարման ժամկետայնությամբ վարկերի ծավալները գերազանցում են կարճաժամկետ վարկերի ծավալները (տե՛ս հավելված 1.3):

Գծապատկեր 6

Հաշվետու տարվա ընթացքում վարկային ներդրումների կառուցվածքում արտարժութային վարկերի տեսակարար կշիռը ավելացել է 5 տոկոսային կետով և 30.06.11թ. դրությամբ կազմել ընդհանուր վարկերի 59.1%-ը (տե՛ս հավելված 1.4):

ՀՀ գրեթե բոլոր մարզերում, բացառությամբ՝ Երևանի, Կոտայքի և Լոռու մարզերի, դրամային վարկերի տեսակարար կշիռը գերազանցում է արտարժութային վարկերի տեսակարար կշիռը: Վարկային ներդրումների համեմատաբար մեծ մասնաբաժին ունեցող Երևանում, ԼՂՀ-ում և Կոտայքի մարզում ըստ արժույթի տեսակի վարկային ներդրումների կառուցվածքը հետևյալն է.

Աղյուսակ 3. Արտարժութային վարկերի տեսակարար կշիռները 2000 - 2011 թթ.

%

Ժամանակաշրջան	Երևան	ԼՂՀ	Կոտայքի մարզ	*Ընդամենը*
30.09.00թ.	88	46	85	84
31.12.01թ.	82	83	75	82
30.06.03թ.	65	92	90	71
30.06.04թ.	65	67	72	68
30.06.05թ.	67	55	74	67
30.06.06թ.	59	39	64	59
30.06.07թ.	47	20	41	41
30.06.08թ.	40	21	32	37
30.06.09թ.	52	50	55	51
30.06.10թ.	59	44	50	54
30.06.11թ.	64	54	60	59

Հաշվետու տարում փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկերի ծավալներն ավելացել են 45.5%-ով կամ 115.7 մլրդ դրամով (տե՛ս հավելվածներ 1.7 և 1.8): Արդյունքում՝ ընդհանուր վարկային ներդրումների կազմում փոքր և միջին բիզնեսին[5] տրամադրված վարկերի տեսակարար կշիռը ավելացել է 1.1 տոկոսային կետով և 30.06.11 թ. դրությամբ կազմել 33.2% (տե՛ս հավելված 1.1): Հատկանշական է, որ փոքր և միջին բիզնեսին համակարգի կողմից տրամադրված ընդհանուր վարկերում Երևանի մասնաբաժինը նվազել է 5.8 տոկոսային կետով՝ կազմելով 60.0% (տե՛ս հավելված 1.2):

Միջազգային վարկային ծրագրերով[6] տրամադրված վարկերը հաշվետու տարում ավելացել են 18.3%-ով և 30.06.2011թ. դրությամբ կազմել 173.4 մլրդ դրամ: Արդյունքում, նախորդ տարվա համեմատ, միջազգային վարկային ծրագրերի շրջանակներում տրամադրված միջոցների տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային ներդրումներում նվազել է 2.9 տոկոսային կետով և հաշվետու տարվա վերջին կազմել 15.6% (տե՛ս գծապատկեր 7):

30.06.2003 - 30.06.2005 թթ. միջազգային վարկային ծրագրերի շրջանակներում տրամադրված միջոցների տեսակարար կշիռը տատանվել է 14-17%-ի շրջանակներում: 30.06.2005-30.06.2007թթ. նկատվել է դրանց տեսակարար կշռի նվազում մինչև 10.2%՝ պայմանավորված բարձր տնտեսական աճի պայմաններում միջազգային վարկային ծրագրերի շրջանակներում տրամադրված վարկերի աճի նկատմամբ այլ աղբյուրների հաշվին տրամադրվող վարկերի առաջանցիկ աճի տեմպով: 30.06.2008-30.06.2010թթ. ժամանակահատվածում միջազգային վարկային ծրագրերի շրջանակում տրամադրվող միջոցների տեսակարար կշիռը ավելացել է 8.3 տոկոսային կետով և 30.06.2010թ. դրությամբ կազմել 18.5%: Դա հիմնականում պայմանավորված է եղել համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի պայմաններում բանկերի վարած զգուշավոր վարկային քաղաքականության հետևանքով ընդհանուր վարկային ներդրումների աճի զգալի դանդաղեցմամբ:

Հաշվետու տարում միջազգային վարկային ծրագրերի շրջանակներում տրամադրված միջոցների տեսակարար կշռի 2.9 տոկոսային կետով նվազումը կարելի է բացատրել դեռևս 2010թ. երրորդ եռամսյակից բանկերի դրսևորած ակտիվ վարկային քաղաքականությամբ, ինչի արդյունքում արձանագրվել է միջազգային վարկային ծրագրերի շրջանակներում տրամադրված միջոցների նկատմամբ ընդհանուր վարկային ներդրումների առաջանցիկ աճ:

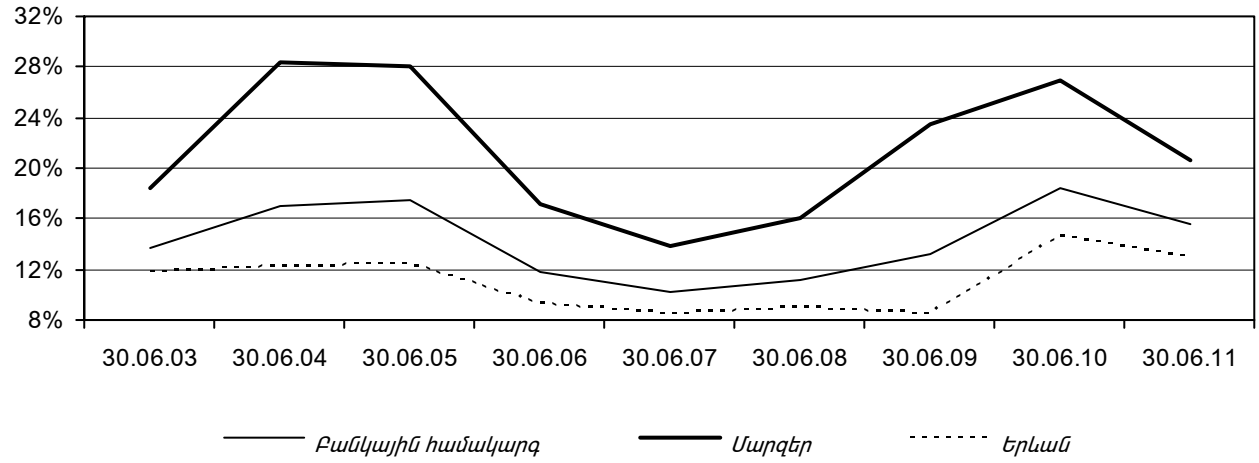
---

[5] Փոքր և միջին բիզնեսը ներառում է այն իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերին, որոնց աշխատողների թվաքանակը մինչև 100 աշխատող է:

[3] Միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր են նաև միջազգային ծրագրերի (օր. Գերմանա-հայկական հիմնադրամի ծրագրեր, Համաշխարհային բանկի Գյուղատնտեսության բարեփոխումների աջակցության ծրագիր և այլն) շրջանակներում բանկերի միջնորդությամբ տրամադրված վարկերը:

Գծապատկեր 7

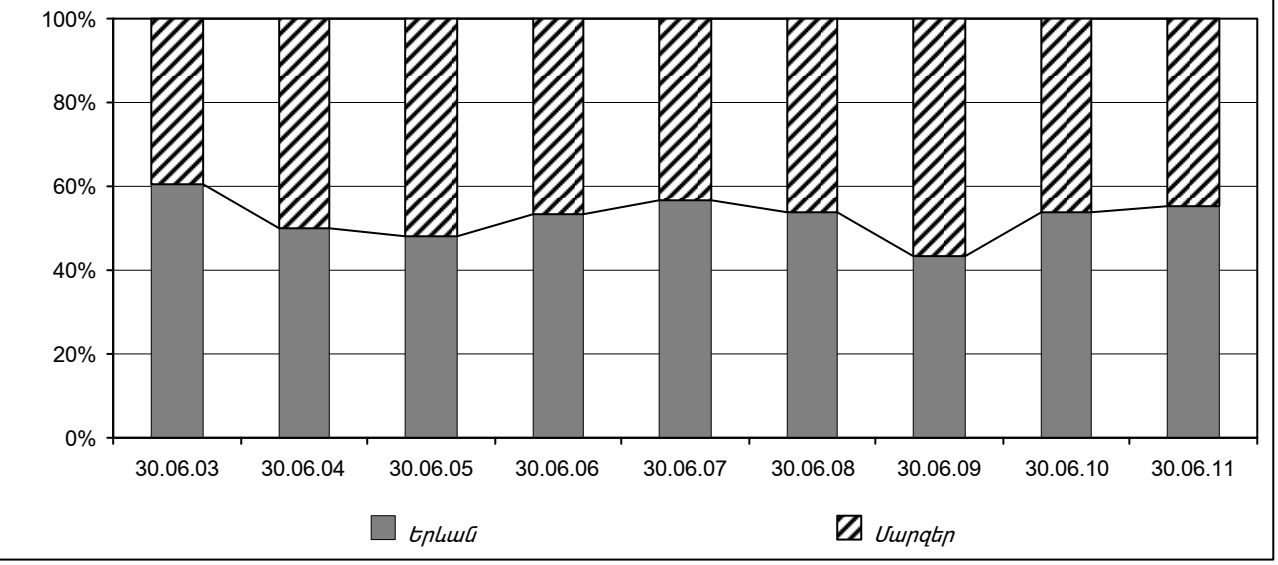
Միջազգային վարկային ծրագրերի շրջանակներում տրամադրվող միջոցների տեսակարար կշիռը ներկայումս գործող բանկերի ընդհանուր վարկային ներդրումներում

Երևանում միջազգային վարկային ծրագրերով տրամադրված միջոցները ավելացել են 20.8%-ով և 30.06.2011 թ. դրությամբ կազմել 95.4 մլրդ դրամ, իսկ մարզերում նմանատիպ ծրագրերով տրամադրված վարկերը ավելացել են 15.4%-ով՝ 30.06.2011թ. դրությամբ կազմելով 78.0 մլրդ դրամ (բացառություն են կազմել Տավուշի, Լոռու, Արմավիրի և Արարատի մարզերը, որտեղ միջազգային վարկային ծրագրերով տրամադրված վարկերի աճ չի արձանագրվել): Արդյունքում՝ նախորդ տարվա համեմատ, Երևանի մասնաբաժինը միջազգային վարկային ծրագրերի շրջանակներում տրամադրված միջոցներում ավելացել է 1.1 տոկոսային կետով և կազմել 55.0% (տե՛ս գծապատկեր 8):

Գծապատկեր 8

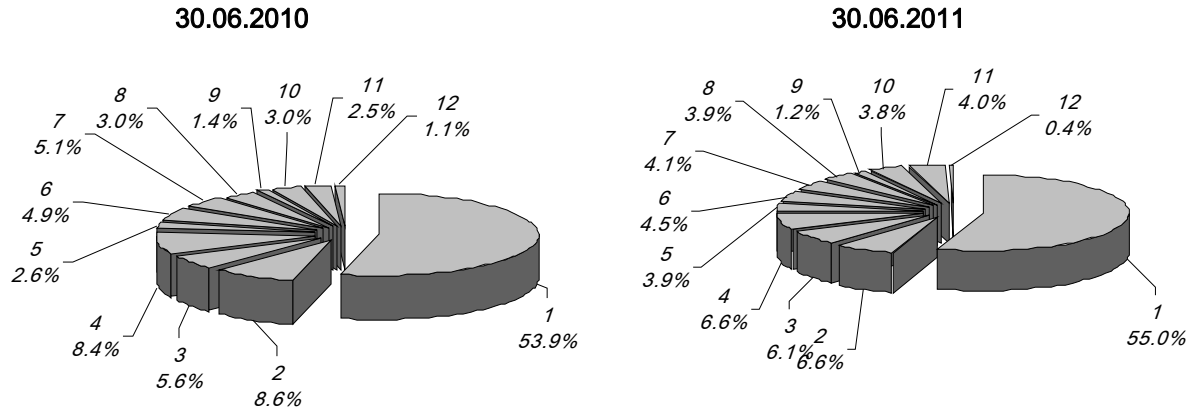
Ներկայումս գործող միջազգային վարկային ծրագրերի շրջանակներում տրամադրվող միջոցների կառուցվածքը

Թեև նախորդ տարվա համեմատ մարզերին տրամադրված ընդհանուր վարկերում միջազգային վարկային ծրագրերի շրջանակներում տրամադրված միջոցների տեսակարար կշիռը նվազել է 6.3 տոկոսային կետով, սակայն դրանց տեսակարար կշիռը դեռևս բավականին բարձր է (20.7%), ինչը վկայում է ՀՀ մարզերի համար միջազգային ծրագրերի շրջանակներում իրականացվող վարկավորման կարևորության մասին (տե՛ս հավելված 1.1):

Գծապատկեր 9

Միջազգային ծրագրերով տրամադրած վարկերի կառուցվածքն ըստ մարզերի

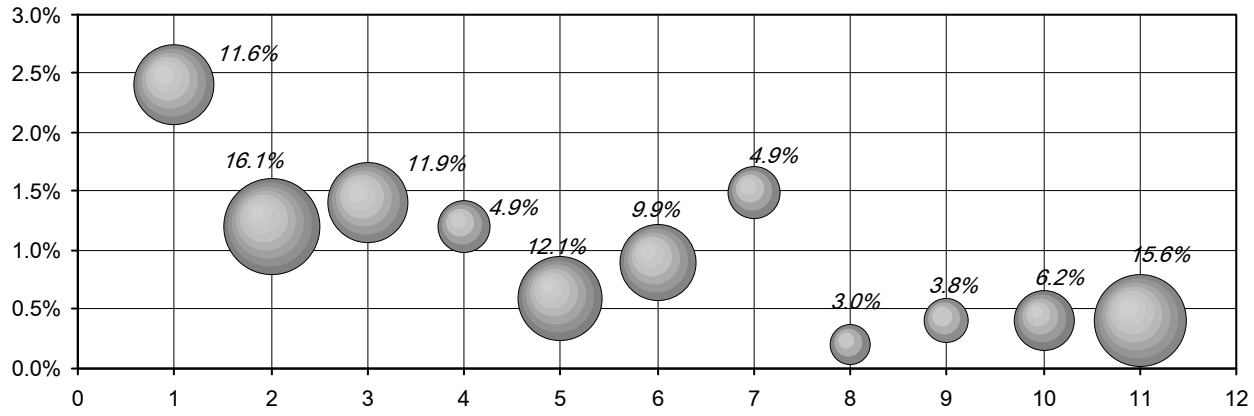

1. Երևան, 2. Արարատ, 3. Կոտայք, 4. Արմավիր, 5.Արագածոտն, 6. Շիրակ, 7. Լոռի, 8. Գեղարքունիք, 9. Տավուշ, 10. Վայոց ձոր, 11. Սյունիք, 12. ԼՂՀ

Ըստ վարկային ներդրումների վերադարձելիության՝ հաշվետու տարում ժամկետանց վարկային ներդրումների տեսակարար կշիռը աճել է 0.3 տոկոսային կետով՝ 30.06.11թ. դրությամբ կազմելով ընդհանուր վարկային ներդրումների 1.4%-ը (տե՛ս հավելված 1.1 և գծապատկեր 10)[7]:

Գծապատկեր 10

Ժամկետանց վարկերի տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային ներդրումներում

1. Արարատ, 2. Կոտայք, 3. Արմավիր, 4. Արագածոտն, 5. Շիրակ, 6. Լոռի, 7. Գեղարքունիք, 8. Տավուշ, 9. Վայոց ձոր, 10. Սյունիք, 11. ԼՂՀ

Ինչպես երևում է գծապատկեր 10-ից, ՀՀ մարզերում և ԼՂՀ-ում ժամկետանց վարկերի տեսակարար կշիռը համեմատաբար բարձր է Արարատի (2.4%), Գեղարքունիքի (1.5%) և Արմավիրի (1.4%) մարզերում, որոնց բաժին են ընկնում ընդհանուր վարկային պորտֆելի (առանց Երևանի) համապատասխանաբար 11.6%-ը, 4.9%-ը և 11.9%-ը:

[7] *Գծապատկերում շրջանակների տրամագծերը ուղիղ համեմատական են ՀՀ մարզերի (բացառությամբ Երևանի) և ԼՂՀ ընդհանուր վարկային պորտֆելում ունեցած տեսակարար կշռին:*

Նախորդ տարվա համեմատ Երևանում ժամկետանց վարկերի տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկերում ավելացել է 0.3 տոկոսային կետով և 30.06.2011թ. դրությամբ կազմել 1.6%: Երևանին բաժին է ընկնում ընդհանուր վարկային պորտֆելի 66.1%-ը:

Վարկային կազմակերպությունների վարկային ներդրումները

30.06.11թ. դրությամբ ՀՀ տարածքում գործել են 31 վարկային կազմակերպություններ, որոնց տրամադրած ընդհանուր վարկերի ծավալը կազմել է բանկային համակարգի կողմից տրամադրված վարկերի ծավալի 6.7%-ը (30.06.10թ.՝ 7.6%-ը):

30.06.10-30.06.11թթ. ժամանակահատվածում վարկային կազմակերպությունների կողմից տրամադրված վարկերն ավելացել են 23.2%-ով (14.0 մլրդ դրամով)՝ ի հաշիվ գյուղատնտեսության, ֆինանսական հատվածի և հիփոթեքային վարկերի աճի:

Աղյուսակ 4. Վարկերն ըստ տնտեսության ճյուղերի

Տնտեսության ճյուղեր	*Վարկերի ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)*									*Տեսակարար կշիռ (%)*								
	30.06.03	30.06.04	30.06.05	30.06.06	30.06.07	30.06.08	30.06.09	30.06.10	30.06.11	30.06.03	30.06.04	30.06.05	30.06.06	30.06.07	30.06.08	30.06.09	30.06.10	30.06.11
Արդյունաբերություն	718	497	1371	2203	3544	4817	7054	8609	3716	23	36	29	26	13	9	13	14	5
այդ թվում՝ սննդի	591	313	742	1152	1196	1494	1584	1544	839	14	30	16	14	4	3	3	3	1
Գյուղատնտեսություն	269	312	537	1046	2481	6676	4790	12529	16797	14	14	11	12	9	13	9	21	23
Առևտուր	54	111	270	1235	6969	9151	7561	10283	12018	5	3	6	15	24	17	14	17	16
Շինարարություն	121	89	112	193	1253	5482	9148	1559	2015	4	6	2	2	4	11	17	3	3
Սպառողական (ներառյալ հիփոթեք)	492	864	1584	2396	8455	13368	12953	9602	16334	40	25	34	28	30	25	24	16	22
Այլ ճյուղեր	324	315	832	1434	5822	13316	10707	16209	23428	14	16	18	17	20	25	20	26	31
Ընդամենը	1977	2185	4706	8508	28525	52811	53798	60335	74311	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Հաշվետու տարում վարկային կազմակերպությունների կողմից տրամադրված վարկերի աճ է արձանագրվել ՀՀ գրեթե բոլոր մարզերում (բացառությամբ Սյունիքի) և ԼՂՀ-ում (տե՛ս աղյուսակ 5): Վարկային կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ընդհանուր վարկերում 1.0 տոկոսային կետով աճել է ամենամեծ տեսակարար կշիռ ունեցող Երևանի մասնաբաժինը՝ կազմելով 56.9%:

Աղյուսակ 5. Վարկերն ըստ մարզերի (հազար ՀՀ դրամ)

Ցուցանիշներ	Երևան	Արարատ	Կոտայք	Արմավիր	Արագածոտն	Շիրակ	Լոռի	Գեղարքունիք	Տավուշ	Վայոց ձոր	Սյունիք	ԼՂՀ
30.06.03												
վարկերի ծավալները	732523	140711	347977	328411	24715	10955	18282	5198	31693	8359	328640	-
տեսակարար կշիռները (%)	37.0	7.1	17.6	16.6	1.2	0.6	0.9	0.3	1.6	0.4	16.6	-
30.06.04												
վարկերի ծավալները	1464134	76409	28056	41233	75318	18110	26532	12726	70551	30724	341034	-
տեսակարար կշիռները (%)	67.0	3.5	1.3	1.9	3.4	0.8	1.2	0.6	3.2	1.4	15.6	-
30.06.05												
վարկերի ծավալները	3054690	38852	216496	127993	142609	165228	199822	40155	165667	55467	498759	-
տեսակարար կշիռները (%)	64.9	0.8	4.6	2.7	3.0	3.5	4.3	0.9	3.5	1.2	10.6	-
30.06.06												
վարկերի ծավալները	5133064	223093	481738	238415	183164	403482	443152	183109	117965	71290	910830	118594
տեսակարար կշիռները (%)	60.3	2.6	5.7	2.8	2.2	4.7	5.2	2.2	1.4	0.8	10.7	1.4
30.06.07												
վարկերի ծավալները	18824712	1033694	941069	1499227	534782	1062152	1300085	573330	512376	210739	434469	598130
տեսակարար կշիռները (%)	66.0	3.6	3.3	5.3	1.9	3.7	4.6	2.0	1.8	0.7	5.0	2.1
30.06.08												
վարկերի ծավալները	34953514	1877424	2126097	2842366	1097859	1720411	2223500	1038964	1136956	362216	2171493	1260057
տեսակարար կշիռները (%)	66.2	3.6	4.0	5.4	2.1	3.3	4.2	2.0	2.2	0.7	4.1	2.4

30.06.09												
վարկերի ծավալները	36619084	1499920	1948526	2469149	771746	1682260	2394086	691453	1879617	1308447	1761307	772197
տեսակարար կշիռները (%)	68.1	2.8	3.6	4.6	1.4	3.1	4.5	1.3	3.5	2.4	3.3	1.4
30.06.10												
վարկերի ծավալները	33718369	4475028	2224890	4897139	1561345	2045382	2085920	1664782	1168453	544999	2448781	3499700
տեսակարար կշիռները (%)	55.9	7.4	3.7	8.1	2.6	3.4	3.5	2.8	1.9	0.9	4.1	5.8
30.06.11												
վարկերի ծավալները	42298191	5323052	3528503	5805633	2095744	2399728	2163775	1857234	1271198	935024	2349826	4283043
տեսակարար կշիռները (%)	56.9	7.2	4.7	7.8	2.8	3.2	2.9	2.5	1.7	1.3	3.2	5.8

2. ՆԵՐԳՐԱՎՎԱԾ ՄԻՋՈՑՆԵՐ[5]

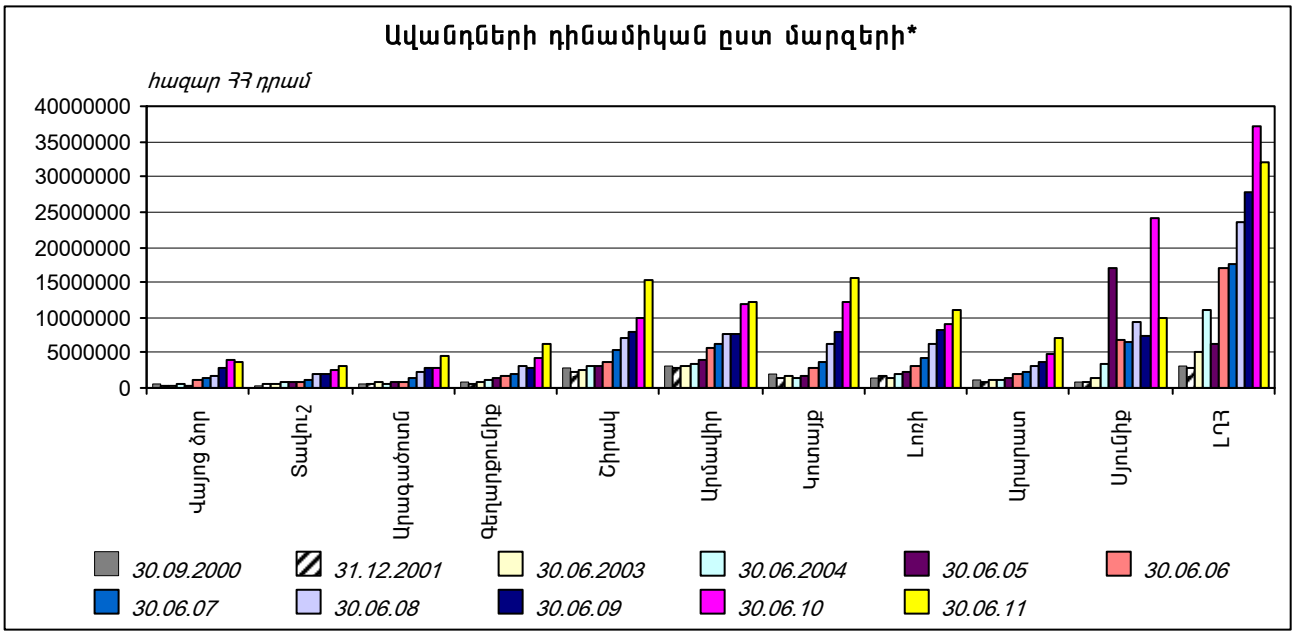
30.09.00-30.06.11թթ. ժամանակահատվածում (բոլոր բանկերը) ՀՀ և ԼՂՀ տարածքներում ներգրավված միջոցները ավելացել են ավելի քան 6.3 անգամ: Ֆիզիկական անձանցից ներգրավված միջոցները աճել են 9.7 անգամ, իսկ իրավաբանական անձանցից ներգրավված միջոցները՝ 3.9 անգամ:

Նախորդ տարվա համեմատ, բանկերի կողմից ներգրավված միջոցները ավելացել են 21.9%-ով և հաշվետու տարվա վերջին կազմել 748.8 մլրդ դրամ, ընդ որում՝ բացառությամբ Վայոց ձորի և Սյունիքի մարզերի, ՀՀ մնացած մարզերում արձանագրվել է ավանդների աճ: Ավանդների նվազում է նկատվել նաև ԼՂՀ-ում՝ մոտ 14%: Նախորդ տարվա համեմատ, ֆիզիկական անձանցից ներգրավված միջոցները ավելացել են 33.6%-ով, իսկ իրավաբանական անձանցից ներգրավված միջոցները՝ 6.8%-ով և կազմել համապատասխանաբար 462.6 մլրդ դրամ և 286.2 մլրդ դրամ (տե՛ս հավելված 1.7):

Հատկանշական է, որ ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում ֆիզիկական անձանցից ներգրավված միջոցները ցուցաբերել են աճի միտում:

Հաշվետու տարում ներգրավված միջոցների կենտրոնացվածությունը Երևանում աճել 3.9 տոկոսային կետով և կազմել 83.9% (ընդ որում՝ 2000-2011 թթ. Երևանում ավանդների կենտրոնացվածությունը տատանվում է 82-85%-ի շրջանակներում): Ֆիզիկական անձանցից ներգրավված միջոցների կենտրոնացվածությունը Երևանում մնացել է նույնը, իսկ իրավաբանական անձանցից ներգրավված միջոցներինը աճել է 9.4 տոկոսային կետով՝ կազմելով համապատասխանաբար 84.5% և 82.9% (տե՛ս հավելված 2.2):

Գծապատկեր 11

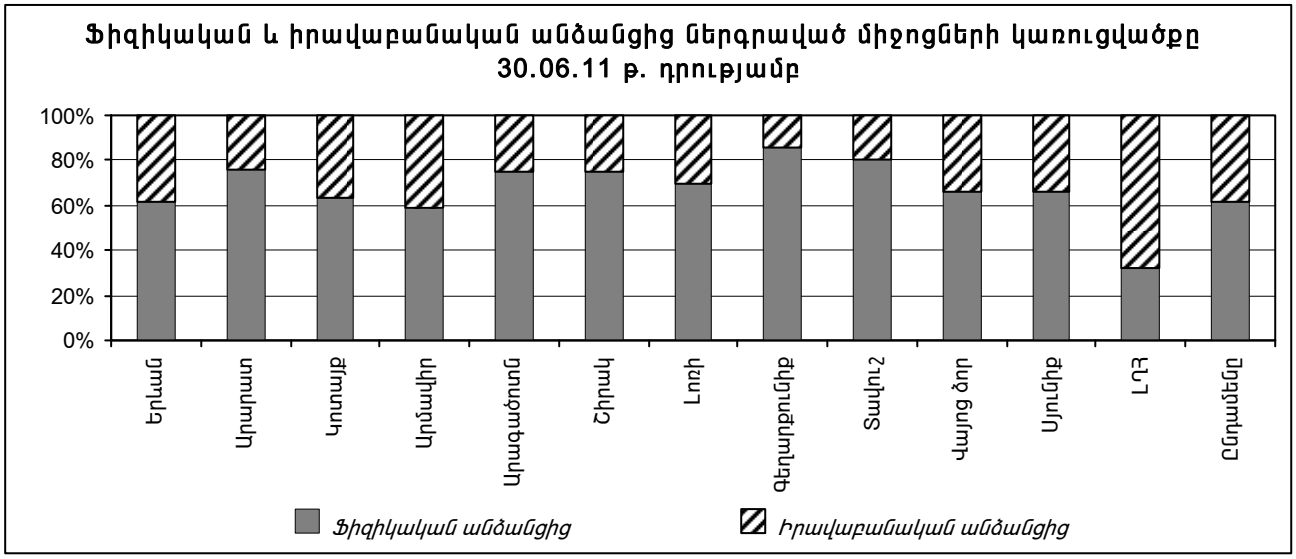

** Պատկերի հստակության նպատակով Երևանի տվյալները ներառված չեն, որտեղ 30.06.11 թ. դրությամբ ավանդների ծավալը կազմել է 628 մլրդ դրամ:*

[5] *Ներգրավված միջոցները ներառում են միայն ՀՀ և ԼՂՀ տարածքներում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ներգրավված ցպահանջ (ներառյալ բանկային հաշիվները) և ժամկետային ավանդները:*

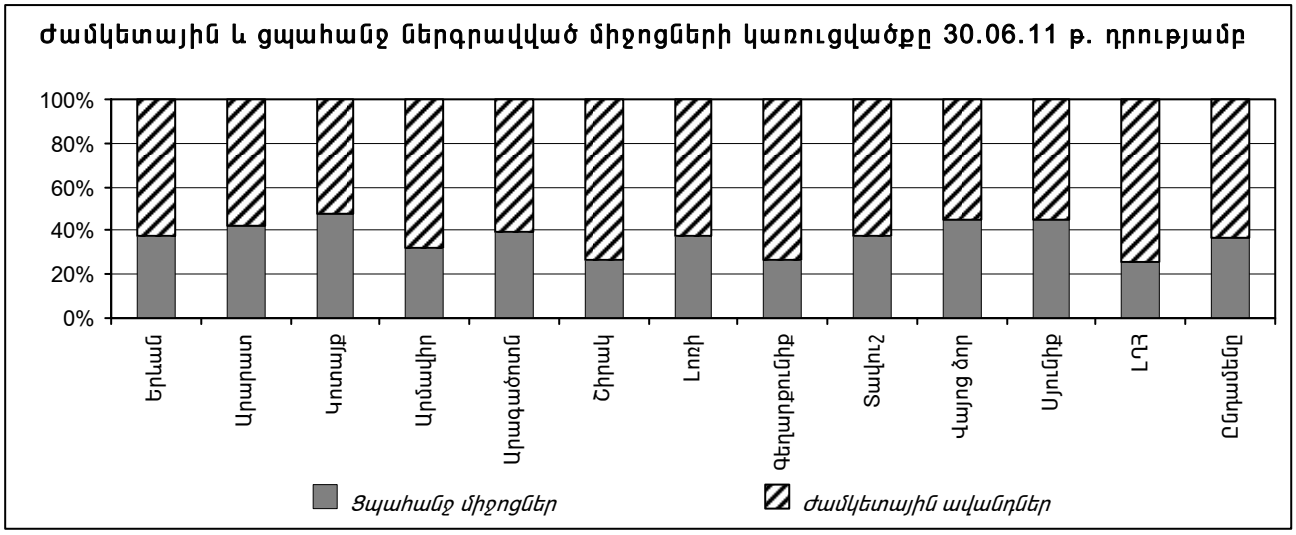
Հաշվետու տարվա ընթացքում ընդհանուր ներգրավված միջոցների կազմում ֆիզիկական անձանց ավանդների տեսակարար կշիռը ավելացել է 5.4 տոկոսային կետով՝ կազմելով 61.8% (տե՛ս հավելված 2.1 և գծապատկեր 12): 30.06.11 թ. դրությամբ, ֆիզիկական անձանց ավանդները գերակշռում են ՀՀ բոլոր մարզերում (30.06.10 թ. ֆիզիկական անձանց ավանդները գերակշռում էին 9 մարզերում):

Գծապատկեր 12

Ըստ ներգրավված միջոցների ժամկետայնության՝ հաշվետու տարում ժամկետային ավանդների տեսակարար կշիռը ավելացել է 5.7 տոկոսային կետով և կազմել 62.6%: ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում ժամկետային ավանդների ծավալները գերազանցել են ցպահանջ ավանդների ծավալները (տե՛ս հավելված 2.3 և գծապատկեր 13):

Գծապատկեր 13

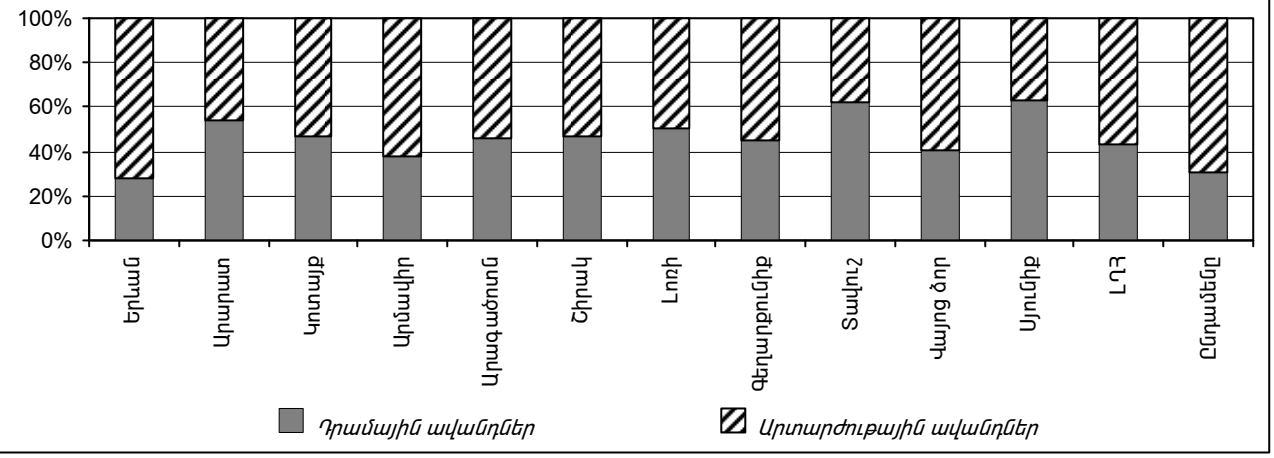
30.06.11թ. Երևանին բաժին է ընկել ընդհանուր ցպահանջ ավանդների 85.1%-ը և ընդհանուր ժամկետային ավանդների 83.1%-ը, ընդ որում, 30.06.10 թ. Երևանին բաժին էր ընկել համապատասխանաբար 82.2%-ը և 78.3%-ը, իսկ 30.09.00թ.՝ 82%-ը և 85%-ը:

Ցպահանջ միջոցների գերակշիռ մասը (58.3%) կազմել են իրավաբանական անձանց միջոցները, ինչը արտահայտված է ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում՝ բացառությամբ Տավուշի մարզի: Ժամկետային միջոցների գերակշիռ մասը (73.7%) կազմել են ֆիզիկական անձանց ավանդները, ինչը արտահայտվել է ՀՀ բոլոր մարզերում: ԼՂՀ-ում ժամկետային ավանդներում գերակշռել են իրավաբանական անձանց ավանդները՝ 70.5% (տե՛ս հավելվածներ 2.5 և 2.7):

Նախորդ տարվա համեմատ, հաշվետու տարում ՀՀ դրամով ավանդների տեսակարար կշիռը ավելացել է 4 տոկոսային կետով և 30.06.11թ. դրությամբ կազմել ընդհանուր ներգրավված միջոցների 30.9%-ը, ընդ որում՝ 30.09.00թ. դրությամբ ՀՀ դրամով ավանդները կազմել են ներգրավված միջոցների 24%-ը: Բացառությամբ Արարատի, Տավուշի, Սյունիքի և Լոռու մարզերի՝ ՀՀ մյուս մարզերի և ԼՂՀ-ի արտարժույթով ավանդների տեսակարար կշիռը գերազանցել է դրամով ներգրավված ավանդների տեսակարար կշռին (տե՛ս հավելված 2.4 և գծապատկեր 14):

Գծապատկեր 14

Դրամով և արտարժույթով ներգրավված միջոցների կառուցվածքը 30.06.11 թ. դրությամբ

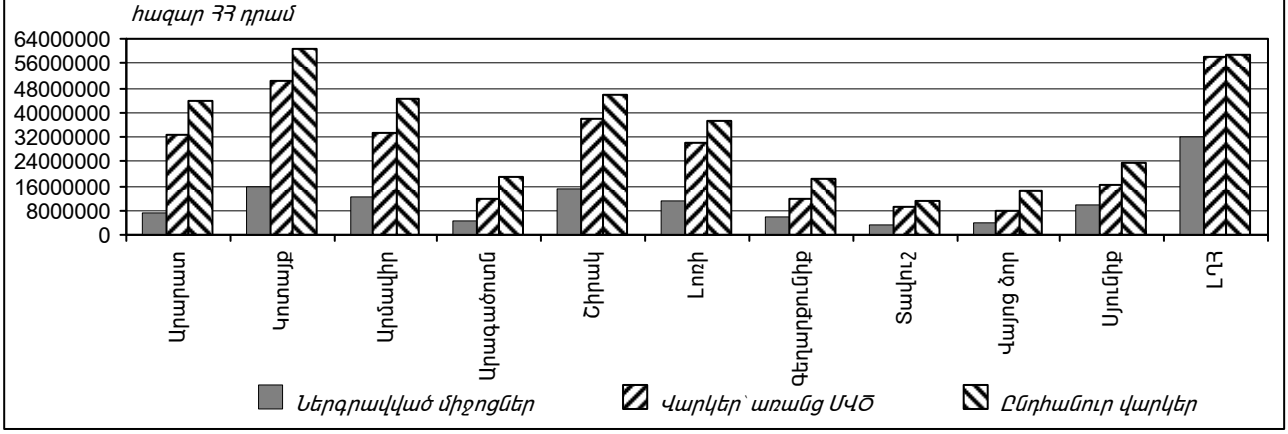
Ըստ ներգրավման աղբյուրների՝ 30.06.11թ. դրությամբ արտարժույթով ներգրավված միջոցների 33.1%-ը, իսկ դրամով ներգրավված միջոցների 49.6%-ը հավաքագրվել է իրավաբանական անձանցից (տե՛ս հավելվածներ 2.9 և 2.11) :

3. ՆԵՐԳՐԱՎՎԱԾ ԵՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱԴՐՈՒՄ

30.06.11թ. դրությամբ բանկային համակարգի կողմից ներգրավված միջոցների ընդհանուր ծավալը զիջել է վարկային ներդրումների ծավալին (32.8%-ով): Վարկերի ծավալները գերազանցում են ավանդների ծավալները ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում (տե՛ս գծապատկեր 15):

Գծապատկեր 15

Վարկերը և ներգրավված միջոցները ըստ մարզերի՝ 30.06.11 թ. դրությամբ*

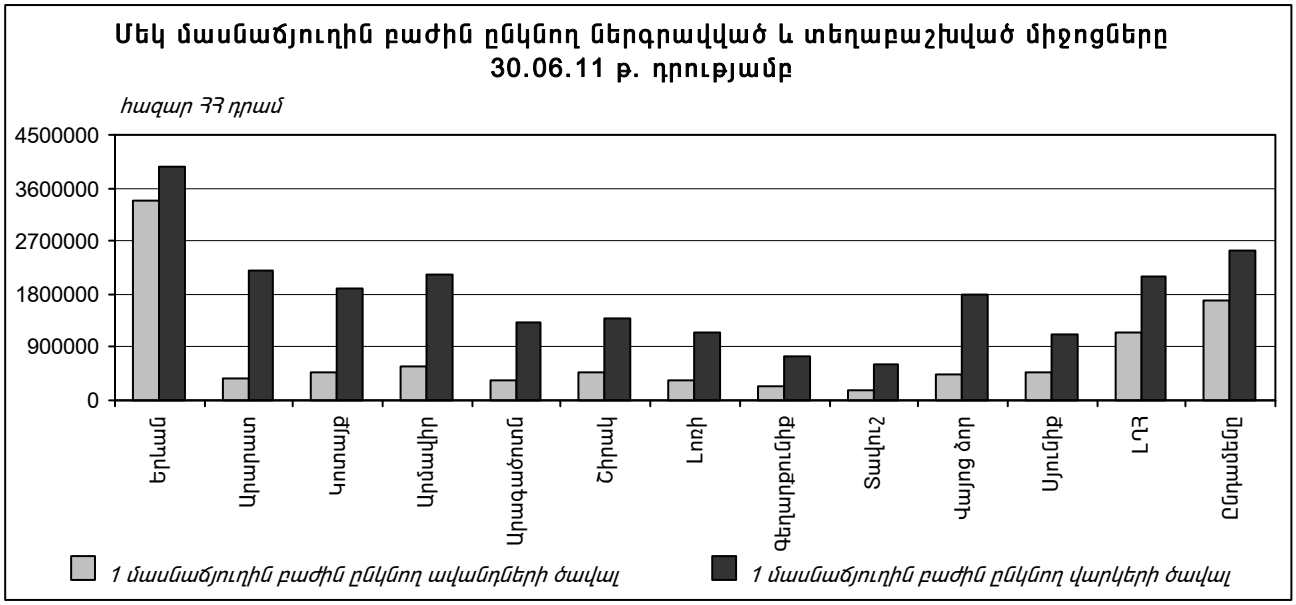

** Պատկերի հստակության նպատակով Երևանի տվյալները ներառված չեն, որտեղ 30.06.11թ. ներգրավված միջոցները կազմել են 628 մլրդ դրամ, վարկերն առանց միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկերի՝ 641 մլրդ դրամ, ընդհանուր վարկերը՝ 737 մլրդ դրամ:*

Ավանդների և վարկային ներդրումների հարաբերակցությունը առավել բարձր է Երևանում (85.3%), ԼՂՀ-ում (54.6%) և Սյունիքում (42.7%):

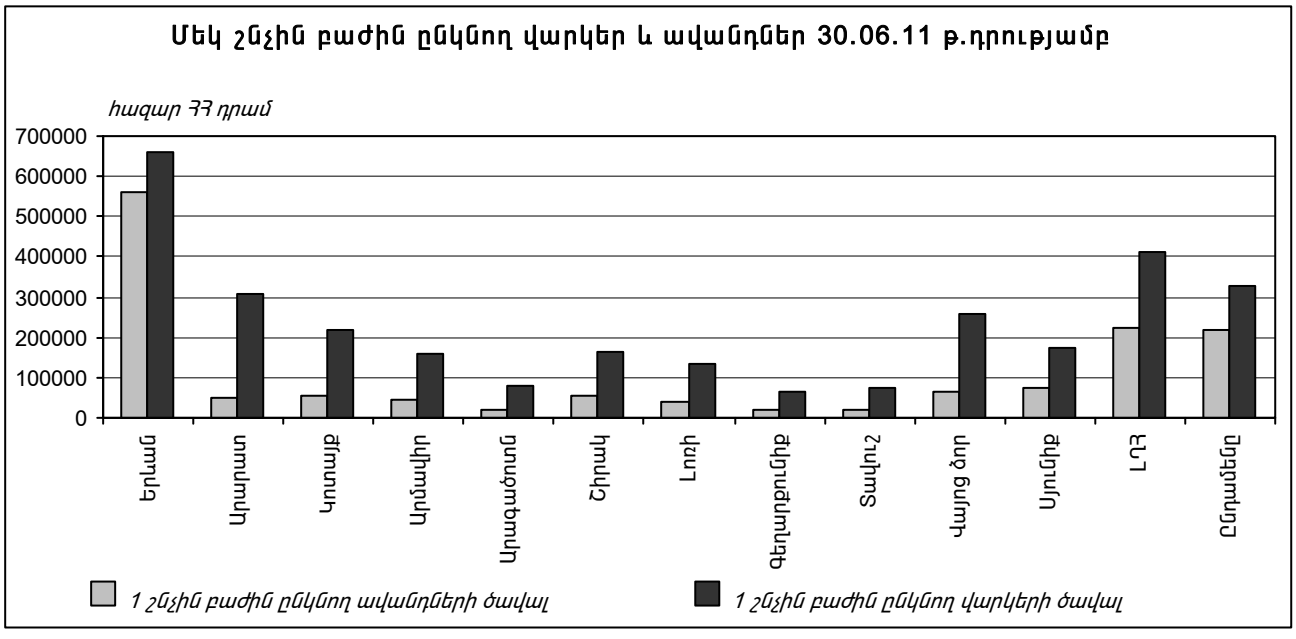
Տարածքային ստորաբաժանումների բաշխվածության առումով՝ հաշվետու տարում մեկ մասնաճյուղին[6] բաժին ընկնող ներգրավված միջոցների և վարկային ներդրումների ծավալները ավելացել են համապատասխանաբար 379.2 մլն դրամով և 826.4 մլն դրամով և 30.06.11թ. դրությամբ կազմել են համապատասխանաբար 1.7 մլրդ դրամ և 2.5 մլրդ դրամ (տե՛ս հավելված 3 և գծապատկեր 16):

Գծապատկեր 16

Մեկ շնչին բաժին ընկնող ներգրավված միջոցների և վարկային ներդրումների ծավալները դարձյալ ցուցաբերել են աճի միտումներ, համապատասխանաբար՝ 21.8%-ով և 40.5%-ով և 30.06.11թ. դրությամբ կազմել են համապատասխանաբար 220 հազար դրամ և 328 հազար դրամ (տե՛ս հավելված 3 և գծապատկեր 17):

Գծապատկեր 17

[6] *Գլխամասային գրասենյակները դիտվել են որպես մասնաճյուղ:*

4. ԱՄՓՈՓՈՒՄ

30.09.00-30.06.11 թթ. ժամանակահատվածում.

1. ՀՀ, ինչպես նաև ԼՂՀ տարածքներում գործող բոլոր առևտրային բանկերի կողմից տրամադրված ընդհանուր վարկային ներդրումների ծավալն ավելացել է 10.5 անգամ (ներկայիս բանկերի կտրվածքով՝ 15.6 անգամ) և կազմել 1 տրլն 114 մլրդ դրամ, ընդ որում՝ ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում արձանագրվել է վարկային ներդրումների աճ: Վարկային ներդրումների տարածքային կենտրոնացվածությունը բարձր է. Երևանին բաժին է ընկնում վարկերի 66.1%-ը (30.06.00-30.06.11թթ. ժամանակահատվածում Երևանում վարկերի կենտրոնացվածությունը նվազել է 3.3 տոկոսային կետով):

2. Ավանդները (բոլոր բանկերով) ավելացել են 6.3 անգամ (ներկայիս բանկերի կտրվածքով՝ 9.8 անգամ) և կազմել 748.8 մլրդ դրամ: Նշված ժամանակահատվածում (բոլոր բանկերը) ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում արձանագրվել է ավանդների աճ: Ավանդների տարածքային կենտրոնացվածությունը նույնպես բարձր է. Երևանին բաժին է ընկնում ավանդների 83.9%-ը:

3. Նշված ժամանակահատվածում հատկանշական փոփոխություններն են.

- վարկերի որակի բարելավումը. 30.09.00 թ. ժամկետանց վարկերը կազմել են ընդհանուր վարկերի 14%-ը (ամենամեծ տեսակարար կշիռն ունեին Շիրակի մարզը (30%) և Երևանը՝ (17%)), իսկ 30.06.11թ. դրությամբ՝ ընդհանուր վարկերի 1.4%-ը (ամենամեծ տեսակարար կշիռն ունեն Արարատի (2.4%), Երևանի (1.6%) և Գեղարքունիքի մարզերը (1.5%)):
- 1 տարի և ավելի մարման ժամկետայնությամբ վարկերի տեսակարար կշռի կտրուկ ավելացումը (ավելացել է 29 տոկոսային կետով և կազմել 76.2%): 30.09.00 թ. 1 տարի և ավելի մարման ժամկետայնությամբ վարկերի ծավալը գերազանցել է մինչև 1 տարի մարման ժամկետայնությամբ վարկերի ծավալը 6 մարզերում (Տավուշ, Գեղարքունիք, Արարատ, Արմավիր, Լոռի և Արագածոտն), իսկ 30.06.11 թ.՝ ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում:

30.06.10 - 30.06.11 թթ. ժամանակահատվածում.

1. ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում արձանագրվել է վարկային ներդրումների աճ: Ավանդների աճ է արձանագրվել ՀՀ բոլոր մարզերում՝ բացառությամբ Վայոց ձորի և Սյունիքի մարզերի: Ավանդների նվազում է տեղի ունեցել նաև ԼՂՀ-ում: Վարկերի աճի տեմպը (40.6% աճ) գերազանցել է ավանդների աճի տեմպը (21.9% աճ), ինչի արդյունքում վարկերի և ավանդների հարաբերակցության ցուցանիշը աճել է 0.2 կետով և կազմել 1.5:

2. Նշված ժամանակահատվածում հատկանշական փոփոխություններն են.

- Վարկերի կենտրոնացվածությունը Երևանում նվազել է. Երևանի մասնաբաժինը նվազել է 2.3 տոկոսային կետով և կազմել 66.1%:
- Փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկերի աճի տեմպը (45.5%) գերազանցել է ընդհանուր վարկային ներդրումների աճի տեմպը (40.6%), ինչի արդյունքում վերջիններիս տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկերում աճել է 1.1 տոկոսային կետով և կազմել 33.2%:
- մինչև 1 տարի մարման ժամկետայնությամբ վարկերը աճել են 53.7%-ով, 1 տարի և ավելի մարման ժամկետայնությամբ վարկերը՝ 37.0%-ով, ինչի արդյունքում ընդհանուր վարկերում 1 տարի և ավելի մարման ժամկետայնությամբ վարկերի տեսակարար կշիռը նվազել է 2 տոկոսային կետով և կազմել 76.2%: Արմավիրի, Արագածոտնի, Շիրակի, Լոռու, Սյունիքի մարզերում 1 տարի և ավելի մարման ժամկետայնությամբ վարկերի տեսակարար կշիռը ընդհանուրում ավելացել է, իսկ ՀՀ մյուս մարզերում և ԼՂՀ-ում՝ նվազել:
- ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերը ավելացել են 25.5%-ով, արտարժույթով տրամադրված վարկերը՝ 53.4%-ով, ինչի արդյունքում դրամով վարկերի տեսակարար կշիռը նվազել է 4.9 տոկոսային կետով և կազմել է 40.9%: ՀՀ գրեթե բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում արտարժութային վարկերի տեսակարար կշիռը ընդհանուրում աճել է (բացառությամբ Արարատի, Արագածոտնի, Գեղարքունիքի և Վայոց ձորի մարզերի):
- ՀՀ դրամով ավանդները ավելացել են 39.8%-ով, արտարժույթով ավանդները՝ 15.3%-ով, ինչի արդյունքում դրամով ավանդների տեսակարար կշիռը աճել է 4 տոկոսային կետով և կազմել է ընդհանուր ավանդների 30.9%-ը: ՀՀ գրեթե բոլոր մարզերում (բացառությամբ Գեղարքունիքի մարզի) և ԼՂՀ-ում դրամային ավանդների տեսակարար կշիռը ընդհանուրում աճել է:
- Ժամկետային ավանդներն աճել են 34.0%-ով, իսկ ցպահանջ ավանդները՝ 5.9%-ով, ինչի արդյունքում ժամկետային ավանդների տեսակարար կշիռը աճել է 5.7 տոկոսային կետով և կազմել ընդհանուր ավանդների 62.6%-ը:

- Ֆիզիկական անձանց ավանդներն աճել են 33.6%-ով, իրավաբանական անձանցը՝ 6.8%-ով, ինչի արդյունքում ֆիզիկական անձանց ավանդների տեսակարար կշիռն ավելացել է 5.4 տոկոսային կետով և կազմել ընդհանուր ավանդների 61.8%-ը: Բացառությամբ Արագածոտնի, Շիրակի և Լոռու մարզերի, ՀՀ մյուս մարզերում և ԼՂՀ-ում արձանագրվել է ֆիզիկական անձանց ավանդների տեսակարար կշռի աճ:

30.06.11 թ. դրությամբ.

Մարզերում տեղաբաշխված վարկային ներդրումներում տեսակարար կշիռը համեմատաբար բարձր է առևտրի, արդյունաբերության, սպառողական և գյուղատնտեսության վարկերում *(տե՛ս հավելված 1.1)*.

Արդյունաբերություն. ՀՀ բոլոր մարզերում և ԼՂՀ-ում բավականին բարձր է արդյունաբերության վարկերի տեսակարար կշիռը (տատանվում է 5 - 42%-ի միջակայքում), իսկ ամենամեծ տեսակարար կշիռն ունեն Վայոց ձորի և Սյունիքի մարզերը (42.1% և 31.3%):

Առևտուր. առևտրի վարկերի տեսակարար կշիռը տատանվում է 8 - 24%-ի միջակայքում: Ամենամեծ տեսակարար կշիռն ունեն Երևանը, Տավուշի և Սյունիքի մարզերը, որտեղ տրամադրված ընդհանուր վարկերի համապատասխանաբար 23.9%-ը, 18.8%-ը և 15.9%-ը հատկացված է առևտրի ճյուղին:

Սպառողական վարկեր. ՀՀ մարզերի և ԼՂՀ-ի ընդհանուր վարկերում սպառողական վարկերի տեսակարար կշիռը տատանվում է 13 - 35%-ի միջակայքում: Ամենամեծ տեսակարար կշիռն ունեն Գեղարքունիքի, Տավուշի և Շիրակի մարզերը, որտեղ սպառողական վարկերի տեսակարար կշիռը կազմում է համապատասխանաբար 35.3%, 34.1% և 31.2%:

Հիփոթեքային վարկեր. ՀՀ մարզերի և ԼՂՀ-ի ընդհանուր վարկերում հիփոթեքային վարկերի տեսակարար կշիռը տատանվում է 4 - 10%-ի միջակայքում: Ամենամեծ տեսակարար կշիռն ունեն Երևանը, ԼՂՀ-ն և Լոռու մարզը՝ համապատասխանաբար 9.7%, 9.3%, 7.0%:

Շինարարություն. ՀՀ մարզերի և ԼՂՀ-ի ընդհանուր վարկերում շինարարության վարկերի տեսակարար կշիռը տատանվում է 1 - 15%-ի միջակայքում: Համեմատաբար բարձր տեսակարար կշիռ ունեն ԼՂՀ-ն, Շիրակի մարզը և Երևանը, որտեղ տրամադրված վարկերի համապատասխանաբար 14.7%-ը, 10.5%-ը և 8.7%-ը հատկացված են այս ճյուղին:

Գյուղատնտեսություն. ՀՀ մարզերի և ԼՂՀ-ի ընդհանուր վարկերում գյուղատնտեսության վարկերի տեսակարար կշիռը տատանվում է 1 - 31%-ի միջակայքում: Ամենամեծ տեսակարար կշիռն ունեն Արմավիրի, Արագածոտնի և Արարատի մարզերը (տատանվում է 25 - 31% միջակայքում), իսկ ամենափոքր տեսակարար կշիռն ունի Երևանը՝ 0.6%:

Հանրային սննդի և սպասարկման այլ ոլորտներ. այս ոլորտի վարկերի տեսակարար կշիռը տատանվում է 2 - 13%-ի միջակայքում: Ամենամեծ տեսակարար կշիռն ունեն Տավուշի, Գեղարքունիքի և Վայոց ձորի մարզերը՝ համապատասխանաբար 12.9%, 6.3% և 5.7%:

Տրանսպորտ և կապ. բոլոր մարզերում այս ճյուղին տրամադրած վարկերն ունեն շատ փոքր տեսակարար կշիռ՝ 0 - 5%: Ամենամեծ տեսակարար կշիռ ունեն Երևանը և Սյունիքի մարզը, որտեղ տրամադրված վարկերի համապատասխանաբար 4.6%-ը և 3.0%-ը հատկացված է այս ճյուղին:

Հավելված 1.1

Ընդհանուր վարկային ներդրումների ներմարզային կառուցվածքը (30.06.11թ.)

(մարզերի մասնաբաժինները հաշվարկված են մարզի ընդհանուր վարկային ներդրումների նկատմամբ)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Սյունիքի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	19.3	30.2	24.0	17.1	27.8	20.9	27.8	7.8	5.4	42.1	31.3	19.3	20.6
հանքագործական	3.9	6.3	0.9	4.5	3.7	2.2	5.7	9.3	0.2	0.2	62.0	0.6	5.5
էներգետիկա	29.7	0.6	6.0	7.4	60.6	16.3	28.6	57.0	64.6	49.3	24.2	61.4	28.0
սննդամթերք	30.4	70.9	46.1	62.1	10.6	68.0	16.1	10.0	15.3	48.0	11.9	24.3	34.6
թեթև	5.3	1.1	1.3	10.8	0.3	8.7	7.7	3.7	7.1	0.2	0.1	1.6	4.7
քիմիական	1.5	0.5	0.4	0.0	0.0	0.0	36.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	2.6
շինանյութերի	11.1	11.8	17.9	6.5	20.0	4.4	1.4	11.2	10.1	0.8	0.9	6.2	10.0
թանկարժեք իրեր	5.6	0.0	0.5	0.1	3.2	0.1	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	3.6
մետալուրգիա	4.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.0
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	1.4	0.1	1.0	0.4	0.2	0.0	0.6	4.8	0.0	0.2	0.1	0.0	1.1
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	6.3	8.5	25.8	8.1	1.5	0.2	3.3	4.0	2.7	1.4	0.7	5.9	6.9
1.2. գյուղատնտեսություն, այդ թվում՝	0.6	25.4	21.0	30.8	25.6	11.1	10.1	15.7	14.2	9.6	10.9	6.3	6.1
անասնապահություն	60.6	50.5	89.9	43.7	78.7	86.8	79.3	89.4	84.8	75.0	70.4	52.4	67.3
բուսաբուծություն	39.4	49.5	10.1	56.3	21.3	13.2	20.7	10.6	15.2	25.0	29.6	47.6	32.7
1.3. շինարարություն	8.7	1.4	4.4	4.1	0.6	10.5	6.6	1.1	5.9	5.0	5.0	14.7	7.9
1.4. տրանսպորտ և կապ	4.6	1.1	1.3	1.0	0.3	0.7	1.9	1.2	0.1	1.2	3.0	0.3	3.4
1.5. առևտուր, այդ թվում՝	23.9	12.8	14.7	11.1	13.0	13.5	15.1	14.7	18.8	12.0	15.9	8.2	20.2
մեծածախ առևտուր	59.9	42.9	54.6	26.8	25.3	14.5	36.1	23.1	41.5	67.8	45.9	20.6	54.7
մանրածախ առևտուր	40.1	57.1	45.4	73.2	74.7	85.5	63.9	76.9	58.5	32.2	54.1	79.4	45.3
1.6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	4.6	1.5	5.4	2.9	1.7	3.4	5.4	6.3	12.9	5.7	2.2	3.0	4.4
1.7. ֆինանսական հատված	8.1	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	5.2	5.6
1.8. սպառողական վարկեր	13.8	21.5	19.6	24.9	24.5	31.2	24.1	35.3	34.1	17.2	23.7	13.4	16.9
1.9. հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	9.7	4.8	5.4	6.9	4.5	6.0	7.0	6.4	3.8	6.9	6.0	9.3	8.6
2.0. տնտեսության այլ ճյուղեր	6.7	1.2	3.8	1.2	1.8	2.7	1.9	11.5	4.9	0.3	2.0	20.2	6.3
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2.1. ժամկետանց	1.6	2.4	1.2	1.4	1.2	0.6	0.9	1.5	0.2	0.4	0.4	0.4	1.4
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	12.9	26.2	17.5	25.5	36.0	17.0	19.2	36.5	18.0	45.3	29.7	1.0	15.6
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	30.1	38.3	33.5	30.6	44.1	29.0	47.7	37.1	51.8	48.2	38.1	49.9	33.2
3. Ակտիվների քանակը	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	90.3	95.5	94.9	95.5	46.8	96.0	95.6	96.1	96.9	94.8	95.5	90.8	89.2
3.2. 5 001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	3.5	2.4	2.4	2.3	13.4	2.0	2.2	2.1	1.6	2.2	2.5	3.9	3.7
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	3.2	1.2	1.6	1.5	24.5	1.2	1.4	1.1	1.0	2.1	1.3	2.8	4.1
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	1.5	0.4	0.5	0.4	15.1	0.4	0.4	0.4	0.2	0.4	0.3	1.3	2.1
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	1.5	0.4	0.6	0.4	0.1	0.4	0.4	0.3	0.2	0.4	0.5	1.2	0.8

Հավելված 1.2

Ընդհանուր վարկային ներդրումների միջմարզային ճյուղային կառուցվածքը (30.06.11թ.)

(մարզերի մասնաբաժինները հաշվարկված են համակարգի տվյալ ճյուղին տրամադրված ընդհանուր վարկային ներդրումների նկատմամբ)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Կոմայրիի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	61.9	5.8	6.3	3.3	2.3	4.1	4.5	0.6	0.3	2.6	3.2	5.0	100.0
հանքագործական	43.7	6.7	1.1	2.7	1.5	1.6	4.7	1.1	0.0	0.1	36.3	0.5	100.0
էներգետիկա	65.6	0.1	1.4	0.9	4.9	2.4	4.6	1.3	0.6	4.6	2.8	10.9	100.0
սննդամթերք	54.3	11.8	8.4	6.0	0.7	8.1	2.1	0.2	0.1	3.6	1.1	3.5	100.0
թեթև	71.1	1.4	1.8	7.7	0.1	7.7	7.5	0.5	0.4	0.1	0.1	1.7	100.0
քիմիական	36.1	1.2	1.0	0.0	0.0	0.0	61.6	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	100.0
շինանյութերի	68.3	6.8	11.3	2.2	4.5	1.8	0.7	0.7	0.3	0.2	0.3	3.1	100.0
թանկարժեք իրեր	95.9	0.1	1.0	0.1	2.0	0.2	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	100.0
մետալուրգիա	99.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	85.2	0.8	6.1	1.3	0.3	0.0	2.6	2.9	0.0	0.5	0.3	0.0	100.0
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	56.9	7.1	23.7	3.9	0.5	0.1	2.2	0.4	0.1	0.5	0.3	4.2	100.0
1.2. գյուղատնտեսություն, այդ թվում՝	6.9	16.4	18.7	20.2	7.0	7.5	5.6	4.2	2.3	2.0	3.8	5.4	100.0
անասնապահություն	6.2	12.3	25.0	13.2	8.2	9.6	6.5	5.6	2.9	2.2	3.9	4.2	100.0
բուսաբուծություն	8.3	24.8	5.8	34.8	4.6	3.0	3.5	1.4	1.1	1.5	3.4	7.9	100.0
1.3. շինարարություն	72.7	0.7	3.1	2.1	0.1	5.4	2.8	0.2	0.8	0.8	1.3	9.9	100.0
1.4. տրանսպորտ և կապ	89.2	1.3	2.1	1.2	0.2	0.8	1.9	0.6	0.0	0.4	1.8	0.4	100.0
1.5. առևտուր, այդ թվում՝	78.3	2.5	4.0	2.2	1.1	2.7	2.5	1.2	0.9	0.8	1.7	2.2	100.0
մեծածախ առևտուր	85.7	2.0	4.0	1.1	0.5	0.7	1.7	0.5	0.7	1.0	1.4	0.8	100.0
մանրածախ առևտուր	69.3	3.1	4.0	3.6	1.8	5.2	3.5	2.0	1.2	0.5	2.0	3.8	100.0
1.6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	69.6	1.4	6.7	2.6	0.7	3.2	4.2	2.3	3.0	1.7	1.1	3.7	100.0
1.7. ֆինանսական հատված	95.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.9	100.0
1.8. սպառողական վարկեր	53.9	5.0	6.3	5.9	2.4	7.6	4.8	3.4	2.0	1.3	3.0	4.2	100.0
1.9. հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	74.7	2.2	3.4	3.2	0.9	2.9	2.8	1.2	0.4	1.0	1.5	5.7	100.0
2.0. տնտեսության այլ ճյուղեր	70.5	0.8	3.3	0.7	0.5	1.7	1.0	3.0	0.8	0.1	0.7	16.9	100.0
2. Մարզի ընդհանուր վարկային ներդրումների տեսակարար կշիռը բանկային համակարգի վարկային ներդրումներում, այդ թվում՝	66.1	3.9	5.4	4.0	1.7	4.1	3.4	1.6	1.0	1.3	2.1	5.3	100.0
2.1. ժամկետանց	75.2	6.6	4.7	3.9	1.4	1.7	2.1	1.8	0.1	0.4	0.5	1.6	100.0
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	55.0	6.6	6.1	6.6	3.9	4.5	4.1	3.9	1.2	3.8	4.0	0.4	100.0
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	60.0	4.5	5.5	3.7	2.2	3.6	4.8	1.8	1.6	1.9	2.4	7.9	100.0
3. Ակտիվների քանակը	37.8	7.1	7.3	8.7	8.7	8.3	6.7	4.1	2.6	1.7	3.7	3.4	100.0
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	38.3	7.6	7.7	9.3	4.6	9.0	7.2	4.4	2.8	1.8	3.9	3.5	100.0
3.2. 5 001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	35.4	4.6	4.6	5.3	31.2	4.6	4.0	2.2	1.1	1.0	2.4	3.6	100.0
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	29.2	2.2	2.8	3.1	52.0	2.5	2.3	1.1	0.6	0.9	1.1	2.3	100.0
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	26.5	1.4	1.8	1.5	61.9	1.4	1.3	0.8	0.3	0.4	0.6	2.1	100.0
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	69.7	3.4	4.8	3.9	1.2	3.6	3.4	1.6	0.8	0.8	2.0	4.8	100.0

Հավելված 1.3

Ընդհանուր վարկային ներդրումների ներմարզային ճյուղային կառուցվածքն ըստ ժամկետների (30.06.11թ.)

(մարզերի մասնաբաժինները հաշվարկված են մարզի ընդհանուր վարկային ներդրումների նկատմամբ)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան		Արարատի մարզ		Կոտայքի մարզ		Արմավիրի մարզ		Արագածոտնի մարզ		Շիրակի մարզ		Լոռու մարզ		Գեղարքունիքի մարզ		Տավուշի մարզ		Վայոց ձորի մարզ		Սյունիքի մարզ		ԼՂՀ		Ընդամենը	
	մինչև 1 տարի	1 տարի և ավելի	մինչև 1 տարի	1 տարի և ավելի	մինչև 1 տարի	1 տարի և ավելի	մինչև 1 տարի	1 տարի և ավելի	մինչև 1 տարի	1 տարի և ավելի	մինչև 1 տարի	1 տարի և ավելի	մինչև 1 տարի	1 տարի և ավելի	մինչև 1 տարի	1 տարի և ավելի	մինչև 1 տարի	1 տարի և ավելի	մինչև 1 տարի	1 տարի և ավելի	մինչև 1 տարի	1 տարի և ավելի	մինչև 1 տարի	1 տարի և ավելի	մինչև 1 տարի	1 տարի և ավելի
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ																										
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	4.0	15.3	1.7	28.5	3.6	20.4	2.3	14.8	1.0	26.9	0.6	20.3	0.8	27.0	0.4	7.4	0.1	5.2	4.1	38.0	2.6	28.7	0.6	18.7	3.2	17.4
հանքագործական	0.4	3.4	0.1	6.2	0.1	0.8	0.4	4.1	0.4	3.3	0.1	2.1	0.1	5.6	1.0	8.3	0.1	0.1	0.1	0.1	8.0	54.0	0.0	0.6	0.6	4.9
էներգետիկա	6.9	22.8	0.0	0.6	0.0	6.0	7.4	0.0	1.7	58.9	1.1	15.2	0.1	28.5	0.7	56.2	0.0	64.6	8.3	41.0	0.0	24.2	2.2	59.2	4.9	23.1
սննդամթերք	5.2	25.2	1.6	69.2	3.3	42.8	4.0	58.1	0.6	9.9	1.0	67.1	0.7	15.4	0.7	9.3	1.6	13.7	1.0	46.9	0.2	11.7	0.0	24.2	3.8	30.8
թեթև	0.4	4.9	0.1	1.0	0.2	1.1	1.3	9.5	0.1	0.2	0.2	8.4	0.9	6.8	0.3	3.4	0.3	6.8	0.0	0.2	0.0	0.1	0.2	1.4	0.4	4.3
քիմիական	0.9	0.7	0.0	0.5	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	35.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.6	2.1
շինանյութերի	0.4	10.6	3.8	8.0	7.8	10.1	0.2	6.3	0.4	19.5	0.2	4.2	0.1	1.4	1.8	9.4	0.3	9.7	0.0	0.7	0.0	0.9	0.1	6.1	1.0	9.0
թանկարժեք իրեր	0.1	5.4	0.0	0.0	0.0	0.5	0.0	0.1	0.0	3.2	0.0	0.1	0.0	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	3.5
մետալուրգիա	4.2	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.6	0.4
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	0.3	1.1	0.0	0.1	0.0	1.0	0.0	0.4	0.0	0.2	0.0	0.0	0.3	0.3	0.0	4.8	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.1	0.0	0.0	0.2	0.8
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	1.7	4.7	0.1	8.4	3.6	22.2	0.0	8.1	0.3	1.2	0.1	0.1	0.2	3.1	0.0	4.0	0.4	2.3	0.2	1.1	0.0	0.7	0.5	5.3	1.3	5.6
1.2. գյուղատնտեսություն, այդ թվում	0.0	0.6	5.5	19.9	2.5	18.5	7.6	23.2	5.7	19.9	3.7	7.4	3.7	6.4	5.5	10.2	4.8	9.4	2.9	6.7	4.1	6.8	0.9	5.3	1.4	4.8
անասնապահություն	3.9	56.7	13.1	37.4	8.6	81.3	6.2	37.5	14.5	64.2	23.1	63.7	20.0	59.4	27.7	61.7	25.3	59.5	25.4	49.6	16.6	53.8	0.5	51.9	12.1	55.2
բուսաբուծություն	0.9	38.5	8.3	41.2	3.4	6.6	18.4	37.9	7.7	13.6	10.4	2.8	16.5	4.1	7.1	3.5	8.3	6.9	4.7	20.3	21.1	8.4	14.2	33.3	10.2	22.5
1.3. շինարարություն	1.1	7.5	0.6	0.8	0.3	4.1	0.2	3.9	0.2	0.5	1.4	9.1	0.5	6.1	0.6	0.6	1.0	4.9	0.2	4.8	0.4	4.5	3.5	11.2	1.1	6.8
1.4. տրանսպորտ և կապ	1.7	2.9	0.1	1.0	0.0	1.3	0.1	0.9	0.0	0.3	0.0	0.6	0.2	1.8	0.0	1.2	0.0	0.1	0.0	1.2	0.4	2.6	0.0	0.3	1.2	2.3
1.5. առևտուր, այդ թվում	5.0	18.9	0.9	11.9	2.0	12.8	1.0	10.1	3.3	9.7	1.1	12.3	1.2	13.9	1.6	13.1	2.2	16.6	3.1	8.9	1.6	14.4	0.7	7.5	3.8	16.4
մեծածախ առևտուր	16.2	43.7	2.5	40.4	7.0	47.6	1.6	25.2	14.3	11.0	2.0	12.4	1.5	34.6	2.0	21.1	2.3	39.2	18.7	49.1	3.3	42.6	1.3	19.3	13.6	41.1
մանրածախ առևտուր	4.9	35.2	4.5	52.6	6.3	39.1	7.1	66.1	11.4	63.3	6.4	79.1	6.2	57.7	8.8	68.1	9.3	49.3	7.2	24.9	6.4	47.7	7.1	72.3	5.3	40.0
1.6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	0.5	4.1	0.1	1.4	0.2	5.2	0.1	2.7	0.1	1.6	0.1	3.3	0.4	5.0	1.2	5.1	0.7	12.2	0.4	5.3	0.1	2.2	0.1	3.0	0.4	4.0
1.7. ֆինանսական հատված	7.1	1.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	5.2	0.1	5.0	0.7
1.8. սպառողական վարկեր	3.7	10.0	12.4	9.1	8.6	11.1	13.4	11.5	11.9	12.6	18.5	12.8	10.1	14.0	21.8	13.5	23.2	10.9	10.4	6.9	13.3	10.4	5.9	7.5	6.6	10.3
1.9. հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	0.2	9.5	0.2	4.6	0.1	5.3	0.0	6.9	0.1	4.5	0.1	5.9	0.1	7.0	0.1	6.3	0.0	3.8	0.1	6.8	0.1	5.9	0.1	9.2	0.1	8.4
2.0. տնտեսության այլ ճյուղեր	1.4	5.3	0.2	1.1	1.5	2.4	0.1	1.0	0.0	1.8	0.1	2.6	0.1	1.8	1.0	10.5	0.4	4.5	0.1	0.3	0.0	2.0	1.9	18.3	1.1	5.2
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	24.7	75.3	21.7	78.3	18.8	81.2	24.9	75.1	22.3	77.7	25.6	74.4	17.0	83.0	32.2	67.8	32.4	67.6	21.2	78.8	22.6	77.4	18.8	81.2	23.8	76.2
2.1. ժամկետանց	1.6	0.0	2.4	0.0	1.2	0.0	1.4	0.0	1.2	0.0	0.6	0.0	0.9	0.0	1.5	0.0	0.2	0.0	0.4	0.0	0.4	0.0	0.4	0.0	1.4	0.0
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	1.3	11.6	1.3	25.0	1.0	16.5	3.1	22.4	1.1	34.9	3.2	13.9	1.0	18.2	3.7	32.8	1.0	17.0	2.4	42.9	3.9	25.8	0.1	1.0	1.5	14.1
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	4.6	25.5	7.4	31.0	6.3	27.3	6.0	24.6	8.1	36.0	7.7	21.3	4.9	42.7	11.3	25.8	12.4	39.4	9.5	38.7	6.1	32.0	3.0	47.0	5.3	28.0
3. Ակտիվների քանակը	50.0	50.0	21.8	78.2	56.2	43.8	43.7	56.3	69.5	30.5	70.4	29.6	61.9	38.1	67.9	32.1	45.0	55.0	41.2	58.8	50.0	50.0	21.8	78.2	56.2	43.8
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	49.8	45.7	21.7	25.1	55.9	40.1	43.6	52.0	69.1	27.1	70.1	26.7	61.6	33.2	67.7	27.8	44.3	46.6	40.8	48.4	49.8	45.7	21.7	25.1	55.9	40.1
3.2. 5 001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	0.1	2.1	0.0	13.3	0.2	1.8	0.1	2.1	0.3	1.8	0.2	1.4	0.2	2.0	0.1	2.3	0.4	3.5	0.2	3.5	0.1	2.1	0.0	13.3	0.2	1.8
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	0.0	1.4	0.0	24.5	0.1	1.2	0.0	1.4	0.1	1.0	0.0	1.0	0.1	2.0	0.0	1.2	0.1	2.6	0.1	4.0	0.0	1.4	0.0	24.5	0.1	1.2
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	0.0	0.4	0.0	15.1	0.0	0.3	0.0	0.4	0.0	0.4	0.0	0.2	0.0	0.4	0.0	0.3	0.0	1.3	0.0	2.1	0.0	0.4	0.0	15.1	0.0	0.3
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	0.0	0.4	0.0	0.1	0.0	0.3	0.0	0.4	0.0	0.3	0.0	0.2	0.0	0.4	0.0	0.4	0.1	1.0	0.1	0.8	0.0	0.4	0.0	0.1	0.0	0.3

Հավելված 1.4

Ընդհանուր վարկային ներդրումների ներմարզային ճյուղային կառուցվածքն ըստ արժույթների (30.06.10թ.)

(մարզերի մասնաբաժինները հաշվարկված են մարզի ընդհանուր վարկային ներդրումների նկատմամբ)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		ԷԼԵՆ		ԿԱՊԱՆ		ՄԱՐՏՈՒՆԻ		ՎԱՆԱՁՈՐ		ՉԱՐԵՆՑԱՎԱՆ		ԳԱՎԱՌ		ԵՂԵՎԱՐԴ		ՋԱԽԱՔԱՐ		ՍԵՎԱՆ		ԻՋԵՎԱՆ		ԴԻԼԻՋԱՆ	
	ընդամենը	հարկերից հետո	ընդամենը	հարկերից հետո	ընդամենը	հարկերից հետո	ընդամենը	հարկերից հետո	ընդամենը	հարկերից հետո	ընդամենը	հարկերից հետո	ընդամենը	հարկերից հետո	ընդամենը	հարկերից հետո	ընդամենը	հարկերից հետո	ընդամենը	հարկերից հետո	ընդամենը	հարկերից հետո	ընդամենը	հարկերից հետո	ընդամենը	հարկերից հետո
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ																										
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	3.7	15.6	12.8	17.4	4.8	19.2	7.7	9.5	21.1	6.8	2.6	18.3	3.9	23.9	2.3	5.5	2.1	3.3	24.0	18.0	11.1	20.2	6.5	12.9	5.1	15.6
հանքագործական	0.1	3.7	0.7	5.7	0.9	0.0	0.6	3.9	1.5	2.2	0.5	1.7	0.5	5.2	7.6	1.7	0.2	0.0	0.2	0.0	21.3	40.7	0.2	0.4	1.0	4.5
էներգետիկա	5.9	23.8	0.6	0.0	0.0	6.0	6.0	1.4	46.1	14.5	4.0	12.3	1.5	27.1	1.7	55.3	7.7	56.9	13.9	35.4	7.8	16.4	2.5	58.9	5.9	22.1
սննդամթերք	5.2	25.2	34.3	36.6	7.5	38.6	32.6	29.5	6.5	4.1	2.8	65.2	7.3	8.8	5.3	4.7	12.3	3.1	42.5	5.5	4.7	7.2	23.4	0.9	9.8	24.8
թեթև	1.0	4.3	0.6	0.5	0.8	0.5	1.5	9.4	0.3	0.0	3.1	5.6	1.2	6.5	3.3	0.4	7.1	0.0	0.0	0.2	0.1	0.0	1.4	0.2	1.1	3.6
քիմիական	0.1	1.4	0.0	0.5	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	35.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	2.6
շինանյութերի	2.1	8.9	4.9	6.9	9.9	8.0	3.1	3.4	19.9	0.1	1.8	2.5	0.7	0.7	8.5	2.7	9.0	1.1	0.4	0.4	0.8	0.1	4.1	2.1	3.2	6.8
թանկարժեք իրեր	2.2	3.3	0.0	0.0	0.0	0.5	0.0	0.1	0.0	3.2	0.0	0.1	0.0	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	1.4	2.2
մետալուրգիա	0.0	4.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.0
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	0.3	1.2	0.0	0.1	0.1	0.9	0.2	0.3	0.2	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0	1.5	3.4	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	0.2	0.8
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	2.1	4.3	1.3	7.2	0.7	25.1	0.9	7.2	1.4	0.1	0.2	0.0	1.9	1.5	1.5	2.5	2.0	0.6	0.0	1.3	0.7	0.0	1.9	3.9	1.7	5.2
1.2. գյուղատնտեսություն, այդ թվում՝	0.1	0.6	6.6	18.8	3.1	17.9	5.9	24.9	6.6	19.0	2.1	9.0	2.1	8.0	4.4	11.2	4.1	10.0	2.0	7.6	4.8	6.2	3.1	3.2	1.4	4.7
անասնապահություն	8.6	52.0	13.0	37.5	10.4	79.5	6.1	37.6	20.6	58.1	17.8	69.0	19.3	60.1	25.6	63.8	25.6	59.2	12.8	62.2	42.4	28.0	23.9	28.5	14.6	52.7
բուսաբուծություն	4.3	35.2	13.2	36.4	4.4	5.7	13.1	43.2	5.1	16.2	1.0	12.1	1.6	19.1	2.7	7.9	3.5	11.8	7.8	17.2	1.1	28.5	24.8	22.8	8.2	24.5
1.3. շինարարություն	2.0	6.7	1.2	0.2	2.5	1.9	0.5	3.6	0.4	0.2	2.1	8.3	1.4	5.2	0.9	0.2	2.7	3.1	4.7	0.3	1.6	3.4	2.2	12.5	1.9	6.0
1.4. տրանսպորտ և կապ	1.0	3.6	0.2	0.9	0.2	1.1	0.8	0.2	0.1	0.2	0.3	0.3	1.1	0.8	1.2	0.0	0.1	0.0	0.8	0.4	0.9	2.1	0.1	0.1	0.8	2.6
1.5. առևտուր, այդ թվում՝	5.2	18.6	7.1	5.7	5.3	9.4	6.1	4.9	6.6	6.4	7.6	5.9	9.7	5.4	11.7	3.0	9.6	9.2	2.9	9.1	8.5	7.4	5.0	3.2	5.8	14.4
մեծածախ առևտուր	9.5	50.4	13.4	29.5	9.8	44.8	11.2	15.6	7.4	17.9	5.6	8.8	18.9	17.2	16.6	6.5	2.9	38.6	0.8	67.0	20.8	25.1	10.2	10.5	9.9	44.8
մանրածախ առևտուր	12.4	27.7	42.0	15.1	26.2	19.2	44.3	28.9	43.2	31.5	50.5	35.0	45.5	18.4	62.8	14.1	48.0	10.5	23.3	8.9	32.8	21.3	50.6	28.8	18.8	26.5
1.6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1.4	3.2	0.5	1.0	1.4	4.0	1.3	1.6	1.1	0.6	2.4	1.0	2.8	2.6	3.7	2.6	4.5	8.4	2.6	3.1	1.4	0.8	1.2	1.8	1.5	2.9
1.7. ֆինանսական հատված	4.0	4.2	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	5.2	0.1	2.9	2.8
1.8. սպառողական վարկեր, այդ թվում	11.3	2.4	19.9	1.6	18.0	1.6	23.5	1.5	23.6	0.9	29.7	1.5	22.3	1.8	34.0	1.3	33.0	1.1	16.7	0.5	21.9	1.7	13.1	0.3	14.8	2.0
1.9. հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	5.5	4.1	2.7	2.1	3.6	1.9	4.6	2.3	3.5	1.1	3.9	2.2	3.6	3.4	3.0	3.4	2.6	1.2	5.1	1.9	4.1	1.9	6.4	2.9	5.0	3.5
1.9. տնտեսության այլ ճյուղեր	1.6	5.1	0.6	0.7	1.4	2.4	0.7	0.5	0.6	1.3	0.8	1.9	1.1	0.9	10.0	1.5	3.9	1.1	0.0	0.3	0.6	1.3	3.2	17.0	1.6	4.7
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	35.8	64.2	51.6	48.4	40.5	59.5	51.0	49.0	63.5	36.5	51.5	48.5	48.1	51.9	71.2	28.8	62.5	37.5	58.8	41.2	55.0	45.0	45.9	54.1	40.9	59.1
2.1. ժամկետանց	0.4	1.2	1.8	0.6	0.3	1.0	1.1	0.3	0.2	1.0	0.2	0.4	0.5	0.4	0.3	1.2	0.1	0.1	0.4	0.1	0.2	0.2	0.4	0.1	0.5	0.9
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	6.0	7.0	14.1	12.1	7.4	10.1	14.3	11.1	19.3	16.7	8.4	8.6	10.6	8.6	22.9	13.7	11.0	6.9	23.9	21.4	19.7	10.0	0.9	0.2	7.8	7.8
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	9.5	20.6	19.2	19.1	13.4	20.2	14.4	16.2	27.4	16.7	18.4	10.6	20.7	26.9	29.3	7.9	28.8	22.9	33.7	14.5	21.5	16.6	18.7	31.3	12.9	20.3
3. Ակտիվների քանակը	87.3	12.7	68.8	31.2	82.4	17.6	68.8	31.2	91.5	8.5	85.4	14.6	79.0	21.0	84.2	15.8	87.8	12.2	80.8	19.2	87.1	12.9	93.4	6.6	83.6	16.4
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	81.2	9.1	66.0	29.6	79.2	15.7	66.0	29.5	39.0	7.9	82.7	13.3	75.8	19.7	81.4	14.7	85.5	11.4	77.9	16.9	83.8	11.7	86.7	4.1	75.1	14.1
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	2.6	0.9	1.6	0.8	1.7	0.7	1.5	0.8	13.1	0.3	1.5	0.6	1.7	0.5	1.5	0.5	1.3	0.3	1.6	0.6	2.0	0.5	3.3	0.7	3.0	0.7
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	2.1	1.0	0.7	0.5	1.0	0.6	1.0	0.5	24.3	0.2	0.8	0.4	1.0	0.4	0.8	0.2	0.7	0.3	0.9	1.2	0.9	0.4	1.9	0.8	3.4	0.7
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	0.8	0.7	0.2	0.2	0.3	0.2	0.2	0.1	15.1	0.1	0.2	0.1	0.3	0.1	0.3	0.1	0.2	0.1	0.3	0.2	0.2	0.1	0.9	0.5	1.8	0.3
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	0.6	1.0	0.2	0.2	0.3	0.3	0.1	0.2	0.0	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.6	0.5	0.3	0.5

Հավելված 1.5

Ընդհանուր վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալների փոփոխությունը 30.09.2000-30.06.2011թթ. ժամանակահատվածում

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	652.8	212.6	556.1	1078.6	2358.9	813.8	176.2	105.5	82.3	4686.3	1929.3	2126.1	594.9
հանքագործական	100.0	4677.0	100.0	100.0	100.0	100.0	109226.2	100.0	100.0	100.0	1637.1	100.0	4380.6
էներգետիկա	237.8	-86.6	-20.5	496.7	100.0	86.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	325.1
սննդամթերք	2436.1	185.7	767.3	791.4	202.7	4354.8	1281.1	213.4	-68.0	2196.1	1560.7	666.5	943.4
թեթև	603.9	-47.4	7547.9	16061.3	-48.2	3504.0	3517.0	100.0	1.8	100.0	-68.4	78.2	565.1
քիմիական	45.0	171.0	100.0	100.0	0.0	0.0	6.2	-100.0	0.0	100.0	100.0	-47.5	19.4
շինանյութերի	7120.5	100.0	242475.9	100.0	31264.5	100.0	9285.5	100.0	100.0	100.0	1820.4	6317.8	9567.1
թանկարժեք իրեր	2307.4	-22.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0	100.0	0.0	100.0	2371.2
մետալուրգիա	2020.8	0.0	-100.0	100.0	0.0	100.0	-100.0	0.0	0.0	0.0	-100.0	0.0	1484.0
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	205.2	100.0	-38.4	100.0	100.0	10.6	100.0	-87.2	100.0	100.0	100.0	0.0	66.1
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	1513.5	100.0	3913.0	3753.6	100.0	-48.0	2583.6	-33.6	10700.8	100.0	4628.1	1758.7	1772.0
1.2. գյուղատնտեսություն	181.4	1493.9	1521.2	511.5	668.5	1137.7	566.9	2256.7	1965.8	872.9	1179.7	771.9	754.3
1.3. շինարարություն	6953.2	1209.1	738.0	1565.1	383.6	2494.1	2256.6	126818.0	100.0	1561.0	1185.8	2185.9	3869.8
1.4. տրանսպորտ և կապ	2119.2	18372.6	30000.4	1354.0	100.0	16667.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	5153.3	2322.5
1.5. առևտուր	1805.3	2553.3	2508.4	2850.6	58156.9	2901.0	1417.2	3969.2	36790.8	29879.9	99648.6	3605.7	1991.0
1.6. ֆինանսական հատված	736.2	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	780.5
1.7. սպառողական վարկեր (ներառյալ հիփոթեքային)	1008.3	6794.2	2766.8	8653.0	3516.6	6681.7	2947.5	2396.1	11918.9	5520.1	5133.8	8867.4	1482.7
1.8. տնտեսության այլ ճյուղեր	579.6	174.5	718.5	130.1	507.5	279.4	1093.1	566.4	1139.0	1393.3	388.2	9728.8	629.9
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	995.3	654.8	1140.4	976.4	1566.3	1511.5	590.5	993.0	1738.5	3195.4	2264.4	3290.5	1049.0
2.1. ժամկետանց	4.0	652.2	40.1	45.5	681.5	-68.3	54.5	1527.7	-58.5	96.5	86.6	56.1	13.6
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	1483.6	255.8	942.0	314.5	1095.9	1295.1	615.2	751.3	1049.0	5003.6	3102.9	28647.0	953.6
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	1373.1	1726.7	1692.2	737.3	5369.5	2539.5	2501.7	1395.4	1627.1	9152.2	4077.2	22639.6	1636.6

Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	987.3	895.8	967.1	866.7	1197.9	579.0	750.2	1268.7	760.9	1537.0	1446.6	789.5	966.3
Իրավաբանական անձանցից	375.5	279.6	496.3	103.8	504.2	248.3	499.1	67.4	413.7	254.3	991.3	1012.1	386.1
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	631.7	612.9	724.6	282.6	912.5	450.0	654.3	589.5	656.8	631.2	1252.3	930.7	632.2

Հավելված 1.6

Ներկայումս գործող բանկերի վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալների փոփոխությունը 30.09.2000-30.06.2011թթ. ժամանակահատվածում

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	790.1	217.1	603.8	1954.2	2827.6	879.0	180.7	991.9	140.0	4686.3	7555.4	2175.0	704.0
հանքագործական	100.0	4677.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	71586.5
էներգետիկա	261.4	-86.6	-20.5	100.0	100.0	86.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	352.3
սննդամթերք	4939.6	191.0	792.0	1253.1	208.9	6162.0	1952.1	516.6	-63.2	2196.1	1649.9	666.5	1149.7
թեթև	915.6	-47.4	7547.9	16061.3	100.0	7328.5	4865.5	100.0	100.0	100.0	-68.4	78.2	798.5
քիմիական	93.8	171.0	100.0	100.0	0.0	0.0	6.2	-100.0	0.0	100.0	100.0	-47.5	29.1
շինանյութերի	19813.9	100.0	242475.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	1820.4	100.0	27470.7
թանկարժեք իրեր	3985.6	-22.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0	100.0	0.0	100.0	4047.6
մետալուրգիա	2020.8	0.0	-100.0	100.0	0.0	100.0	-100.0	0.0	0.0	0.0	-100.0	0.0	1484.0
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	277.3	100.0	33.7	100.0	100.0	10.6	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	0.0	268.1
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	2046.1	100.0	3913.0	3753.6	100.0	-16.7	100.0	-33.6	10700.8	100.0	100.0	1758.7	2237.1
1.2. գյուղատնտեսություն	187.1	1630.4	2478.0	2135.8	702.9	1425.3	929.7	2423.3	2057.7	983.4	1554.4	771.9	1120.8
1.3. շինարարություն	17455.7	1209.1	738.0	1819.4	383.6	16246.0	2514.2	126818.0	100.0	1561.0	1285.5	2340.3	5914.1
1.4. տրանսպորտ և կապ	2851.3	18372.6	30000.4	1354.0	100.0	16667.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	5153.3	3094.3
1.5. առևտուր	2903.6	2553.3	3051.7	2859.5	58156.9	5601.5	1435.8	3969.2	36790.8	169472.2	99648.6	3605.7	3018.8
1.6. ֆինանսական հատված	898.4	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	951.3
1.7. սպառողական վարկեր (ներառյալ հիփոթեքային)	2331.9	8505.9	8632.1	13911.9	3519.7	6681.7	3064.9	3386.9	11918.9	5520.1	10050.8	8867.4	3116.1
1.8. տնտեսության այլ ճյուղեր	1290.7	174.5	1019.1	698.3	507.5	882.3	2756.8	2200.2	1139.0	2045.2	392.2	10125.0	1328.1
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	1570.9	674.7	1476.3	2678.9	1661.6	2203.2	649.1	2628.3	2027.0	3498.0	3755.7	3371.2	1558.8
2.1. ժամկետանց	109.3	731.6	171.3	2863.7	735.1	213.8	229.8	1574.7	167.2	277.6	174.3	56.1	141.5
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	2048.6	262.0	1529.1	1753.7	1163.9	1629.0	852.7	15023.5	1397.8	5652.8	3943.8	28647.0	1464.0
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	2272.1	1843.1	2276.3	10364.7	9034.9	3479.8	3268.5	5303.4	2191.2	11353.9	5575.5	22639.6	2762.5

Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	1351.7	1256.4	1509.3	1228.9	1603.8	953.5	919.9	1628.9	761.0	1539.0	2004.2	833.3	1317.1
Իրավաբանական անձանցից	726.6	304.9	612.2	105.1	516.4	622.0	724.5	304.9	414.2	269.0	1081.7	1014.3	685.6
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	1029.2	761.4	995.3	310.8	1088.9	846.2	851.5	1093.3	657.0	652.6	1558.5	950.0	984.1

Հավելված 1.7

Առևտրային բանկերի վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալների փոփոխությունը 30.06.2009-30.06.2011թթ. ժամանակահատվածում

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	39.1	119.2	11.0	170.8	310.0	241.4	32.2	15.1	-58.9	96.6	256.5	41.6	51.0
հանքագործական	-60.3	153.5	61.3	294.3	126.6	23.2	22.4	36.3	100.0	-18.5	1521873.1	-1.4	-17.5
էներգետիկա	207.3	-22.7	59.3	100.0	314.7	34.5	218.5	26.3	-67.3	32.2	59.2	271.9	164.7
սննդամթերք	17.5	96.7	-10.9	185.9	1044.1	1662.4	50.2	-53.0	-30.6	298.8	44.7	-2.6	39.9
թեթև	114.3	239.4	-50.7	912.3	-41.4	78.1	174.4	-7.1	463.5	18129.5	3.6	81.5	113.9
քիմիական	78.5	2782.4	1160.4	-70.5	-100.0	100.0	-15.3	-100.0	100.0	100.0	66.8	100.0	7.2
շինանյութերի	5.0	152.0	13.8	48.3	1518.2	-11.0	-40.9	56.0	56.4	-8.2	-6.6	98.9	17.3
թանկարժեք իրեր	105.1	-48.7	-67.2	-13.6	-23.8	1058.7	-20.0	100.0	-100.0	408.0	100.0	-42.9	85.8
մետալուրգիա	24.9	100.0	100.0	100.0	100.0	-53.1	100.0	100.0	100.0	100.0	-100.0	100.0	20.5
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	144.4	-72.4	46.4	-55.3	44.0	-97.1	35.8	1504.3	-76.9	-61.0	-9.3	100.0	99.9
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	12.7	1223.7	94.9	8.1	44.1	-82.1	40.8	80.7	-81.4	26736.7	-14.8	-76.1	13.4
1.2. գյուղատնտեսություն	27.6	28.9	83.5	22.6	35.1	74.4	18.9	26.6	51.9	17.6	42.7	62.4	39.8
1.3. շինարարություն	38.2	-46.0	115.2	597.5	114.6	180.4	491.5	105.1	42.1	1159.6	63.1	29.0	48.5
1.4. տրանսպորտ և կապ	76.9	179.5	-8.4	96.1	85.4	79.2	55.5	7.4	20.7	16.0	114.2	-42.5	72.2
1.5. առևտուր	35.8	40.0	43.5	44.2	16.7	34.7	19.4	62.6	92.9	92.0	31.0	-9.0	35.0
1.6. ֆինանսական հատված	89.4	100.0	-0.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41.9	86.2
1.7. սպառողական վարկեր	25.9	43.6	33.1	36.2	23.8	36.7	29.8	44.7	39.7	16.5	40.4	47.9	30.6
1.8. հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	9.1	72.4	-2.5	27.9	4.3	28.3	31.1	37.7	51.9	49.6	51.2	36.1	13.6
1.9. տնտեսության այլ ճյուղեր	31.3	-15.9	43.7	40.9	100.2	63.2	79.0	249.8	367.4	-18.6	57.6	174.1	45.5
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	35.9	49.9	35.6	49.7	58.0	72.8	37.9	56.3	49.1	56.3	76.9	50.3	40.6
2.1. ժամկետանց	72.7	607.7	87.2	331.4	176.2	227.1	-30.8	7.1	-85.1	14.7	-52.4	50.8	75.6
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	20.8	-8.2	29.4	-7.0	78.4	7.4	-3.6	50.1	-4.4	49.9	91.7	-61.6	18.3
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	32.6	80.3	59.8	77.1	215.1	78.1	24.3	77.0	86.7	184.4	108.4	53.9	45.5
3. Ակտիվների քանակը	55.1	30.9	41.9	27.0	201.2	27.1	31.8	25.1	19.8	19.8	51.8	39.5	47.2
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	59.7	30.2	43.8	26.9	46.0	26.4	32.2	24.8	19.1	18.6	52.5	41.8	41.7
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	23.9	53.6	12.2	29.1	2173.7	56.1	38.1	42.2	55.0	33.2	46.8	24.0	83.3
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	24.0	48.8	12.2	28.1	7149.3	43.8	12.2	38.8	44.3	92.8	22.5	22.2	157.4
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	18.5	26.6	15.2	11.8	13575.3	37.4	0.5	-17.3	2.2	3.6	24.4	20.7	203.3
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	18.8	32.1	29.0	65.1	41.8	43.0	17.5	67.2	60.0	25.0	47.1	7.8	22.7
4. Դուրս գրված ակտիվներ	-25.0	46.1	55.1	-12.5	25.0	22.5	37.7	-3.3	-14.6	-54.5	26.1	174.3	-11.1
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	32.9	67.6	39.5	49.8	46.3	47.0	0.7	72.2	34.0	6.4	36.5	37.1	33.6
Իրավաբանական անձանցից	20.4	14.5	11.7	-29.3	70.7	81.1	108.1	-25.5	-2.3	-31.5	-82.2	-26.3	6.8
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	27.9	50.5	27.6	2.9	51.6	54.2	19.4	45.9	24.6	-10.6	-58.5	-13.7	21.9

Հավելված 1.8

Առևտրային բանկերի վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալների փոփոխությունը 30.06.09-30.06.2011թթ. ժամանակահատվածում

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Սյունիքի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում	39988406	7215120	1442840	4837019	3921932	6734948	2535143	186323	-863858	2964972	5296407	3344464	77603715
հանքագործական	-8343638	507949	50762	257116	108066	38966	107890	35244	943	-2768	4565619	-933	-2674787
էներգետիկա	28489226	-24301	325315	566852	2386754	398726	2038914	168946	-799704	724519	664054	5114582	40053882
սննդամթերք	6429477	4622088	-817813	3097502	499477	6112621	560532	-160472	-40661	2168794	269961	-75233	22666273
թեթև	4059458	106218	-194255	748050	-9827	361747	507875	-4027	35003	12147	236	80241	5702866
քիմիական	966021	70172	55851	-1762	-7850	0	-678716	-684	0	385	2109	2100	407626
շինանյութերի	742500	944546	314652	162747	971068	-51337	-103730	57131	21873	-4082	-4762	351011	3401616
թանկարժեք իրեր	4053764	-3954	-163571	-1501	-52025	11328	-14308	0	-9992	461	0	-9160	3811042
մետալուրգիա	1360908	0	0	1128	0	-8034	0	0	0	0	-191306	0	1162696
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	1214308	-51879	46569	-39589	2446	-29263	16593	64715	-227	-17367	-684	0	1205623
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	1016383	1044281	1825329	46474	23823	-99804	100093	25470	-71092	82884	-8821	-2118143	1866876
1.2. գյուղատնտեսություն	1016561	2498829	5798794	2541199	1236702	2165679	601997	603684	542034	204913	767819	1420055	19398266
1.3. շինարարություն	17602749	-534688	1434050	1572054	63169	3064600	2052558	106685	194961	661282	452638	1947949	28618006
1.4. տրանսպորտ և կապ	14822073	318150	-74194	218232	28944	139183	260263	15070	1201	23214	376419	-116350	16012205
1.5. առևտուր	46349893	1604548	2707893	1515612	347855	1579845	916654	1037801	1012795	826992	886914	-481451	58305350
1.6. ֆինանսական հատված	28201923	0	-575	0	0	0	0	0	0	0	0	908750	29110098
1.7. սպառողական վարկեր	20822979	2864544	2955726	2963668	875807	3821092	2073352	2001144	1084457	350175	1602536	2554696	43970175
1.8. հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	5946732	875916	-82444	675841	34533	604960	624215	321588	146557	330243	480239	1454353	11412732
1.9. տնտեսության այլ ճյուղեր	19922170	-229863	1712215	520054	332280	1079801	1218116	2328564	1570680	-195806	362969	8685047	37306227
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	194673485	14612555	15894306	14843678	6841222	19190107	10282297	6600859	3688825	5165985	10225943	19717512	321736774
2.1. ժամկետանց	4999095	891946	344181	473500	144455	185425	-148688	18712	-104983	8082	-91941	86672	6804576
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	16411414	-1031775	2405322	-854935	2950852	534458	-270373	2233304	-93147	2163589	3348197	-991234	26805673
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	54588824	7494949	7601054	5962365	5614345	5796910	3491214	2961668	2692012	4486661	4669453	10291339	115650794
3. Ակտիվների քանակը	101978	12756	16252	14000	44045	13483	12276	6199	3220	2099	9469	7382	243159
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	96922	11980	15907	13327	9735	12652	11856	5903	3028	1888	9128	6973	199299
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	1936	457	142	339	8434	465	310	189	111	70	218	197	12868
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	1753	220	95	211	15943	237	77	92	62	129	64	131	19014
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	667	47	39	26	9910	61	1	-26	1	2	19	59	10806
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	700	52	69	97	23	68	32	41	18	10	40	22	1172
4. Դուրս գրված ակտիվներ	-5506841	400446	936545	-95638	79404	95395	249374	-44440	-43584	-118072	193903	542614	-3310893
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	96735244	2167190	2768175	2420821	1075249	3678334	50895	2234901	620904	141882	1759065	2745922	116398582
Իրավաբանական անձանցից	40235125	220477	608326	-2077169	457763	1690819	1722949	-290533	-14466	-569104	-15909568	-7866366	18208254
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	136970369	2387667	3376501	343653	1533012	5369152	1773844	1944368	606438	-427222	-14150503	-5120445	134606836

Հավելված 1.9

Ընդհանուր վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալները 30.09.2000թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Արմավիրի մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Լոռու մարզ	Կոտայքի մարզ	Շիրակի մարզ	Սյունիքի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Տավուշի մարզ	ԵԱՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	18899355	4243788	2217237	650647	210954	1042336	3764695	692730	330001	126068	362763	511706	33052280
հանքագործական	-	17560	-	-	-	-	539	-	-	-	262846	-	280945
էներգետիկա	12500172	616883	1099661	95000	-	831451	-	-	-	-	-	-	15143167
սննդամթերք	1702933	3290960	773905	534419	180833	145467	121408	45446	288057	126068	52624	360595	7622714
թեթև	1081258	286200	2468	5136	26821	22888	22093	-	41794	-	21457	100254	1610368
քիմիական	1514050	26821	-	-	-	-	3525719	21457	-	-	-	4000	5092047
շինանյութերի	217847	-	1073	-	3300	-	1600	-	-	-	3500	11000	238320
թանկարժեք իրեր	328645	5364	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	334009
մետալուրգիա	322376	-	8045	-	-	-	80463	-	-	-	21264	-	432148
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	673434	-	238671	-	-	800	-	540000	-	-	-	-	1452905
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	558640	-	93414	16092	-	41730	12874	85827	150	-	1072	35857	845656
1.2. գյուղատնտեսություն	1669363	699351	786183	2254362	619834	410112	566899	121916	76795	141011	200659	423817	7970301
1.3. շինարարություն	903704	47940	319640	110212	24466	183621	104816	164	-	43246	91033	379274	2208116
1.4. տրանսպորտ և կապ	1536060	2682	2682	30629	-	1878	-	-	-	-	-	3000	1576931
1.5. առևտուր	9234397	211569	342293	167624	4170	204313	371819	66224	5702	5758	3755	130714	10748339
1.6. ֆինանսական հատված	7143288	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7143288
1.7. սպառողական վարկեր	15571950	167215	529122	162821	149549	250201	382737	306391	35304	61726	133441	149187	17899645
1.9. տնտեսության այլ ճյուղեր	12299586	442120	687339	778741	109271	735258	231373	489273	161280	57559	203486	139117	16334403
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	67257704	5814665	4884495	4155036	1118244	2827719	5422340	1676698	609082	435367	995137	1736815	96933303
2.1. ժամկետանց	11423485	138094	527498	423640	28978	843404	216596	17261	44447	32099	44783	164860	13905146
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	6023758	3234997	1015805	2748601	561377	556513	1003607	786313	175273	127407	218549	2146	16454344
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	15068986	921349	1133742	1636102	150368	500987	685755	455108	335580	74795	214863	129277	21306911
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	35945712	539713	916663	753079	261771	1694642	894874	389363	284517	144980	425522	1140488	43391325
Իրավաբանական անձանցից	49888360	458244	974031	2460675	182950	1083788	553636	506510	121887	348489	316702	1979329	58874602
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	85834073	997957	1890694	3213754	444721	2778430	1448510	895874	406404	493469	742224	3119817	102265928

Հավելված 1.10

Ընդհանուր վարկային ներդրումների ծավալները 31.12.2001թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Կոտայքի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Արմավիրի մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Տավուշի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ												
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	15359027	3038401	2183843	669940	415181	795937	8282994	703000	168750	231824	797460	842636	33488993
հանքագործական	0	19200	6936	0	0	0	0	0	0	0	168543	0	194679
էներգետիկա	6960934	402256	592707	0	187620	402256	2730	0	0	0	0	0	8548502
սննդամթերք	1672979	2479582	1081400	605304	227561	151878	41392	30515	30338	231824	33059	382764	6968595
թեթև	1538299	107306	98317	28091	0	218938	421	0	0	0	10112	5886	2007370
քիմիական	1998224	27529	0	14045	0	0	8217506	56181	0	0	0	0	10313485
շինանյութերի	199567	2528	0	0	0	2247	6450	0	138412	0	1650	5550	356403
թանկարժեք իրեր	437209	0	24719	0	0	20618	0	0	0	0	0	0	482546
մետալուրգիա	524994	0	55000	0	0	0	0	0	0	0	584096	0	1164091
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	941173	0	284607	0	0	0	14495	578513	0	0	0	440236	2259024
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	1085648	0	40158	22500	0	0	0	37791	0	0	0	8200	1194297
1.2. գյուղատնտեսություն	2036593	1335847	417158	2282876	1299625	456527	972726	145054	282186	68545	227896	296756	9821789
1.3. շինարարություն	1579786	54720	97305	161599	28829	16554	163083	0	2809	3405	23176	336144	2467409
1.4. տրանսպորտ և կապ	1817050	0	562	66237	0	3447	0	0	0	0	0	300	1887596
1.5. առևտուր	4981752	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	407310	5389062
1.6. ֆինանսական հատված	12415792	468982	479423	348596	175075	64323	230051	158044	13215	64376	22591	292961	14733429
1.7. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	921966	0	251	0	67	0	0	11686	0	0	0	0	933970
1.8. սպառողական վարկեր	7310570	189513	303199	219796	141941	532999	1591018	436130	156249	71186	279681	525010	11757292
1.9. տնտեսության այլ ճյուղեր	4932202	190729	156874	424200	214753	99294	106252	196711	90283	16757	7874	88601	6524530
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	51354738	5278192	3638615	4173244	2275470	1969081	11346123	1650625	713492	456093	1358678	2789718	87004070
2.1. ժամկետանց	5361941	214507	104060	485543	13553	17498	1268935	300170	18245	8677	64545	202278	8059953
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	8371307	2706499	1202528	2259224	1414925	114095	1216939	722256	244554	105960	286117	0	18644405
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	18394731	1120034	896536	3104005	275399	254972	765925	1060365	165929	280378	132615	1408680	27859569
3. Ակտիվների քանակը	12227	4632	4117	5501	4416	5791	8021	4758	2444	1168	3539	2405	59019
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	11167	4574	3157	5440	4389	5771	7905	4731	2436	1151	3516	2294	56531
3.2. 5 001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	313	14	25	16	9	3	16	6	0	7	5	46	460
3.3. 10 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	442	20	912	21	8	13	31	12	2	8	11	45	1525
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	305	24	23	24	10	4	69	9	6	2	7	20	503

Հավելված 1.11

Ընդհանուր վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալները 30.06.03թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արտաշատի մասն.	Կոտայքի մասն.	Արմավիրի մասն.	Արագածոտնի մասն.	Շիրակի մասն.	Լոռու մասն.	Գեղարքունիքի մասն.	Տավուշի մասն.	Վայոց ձորի մասն.	Սյունիքի մասն.	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	20809340	602574	2362926	362825	38499	283463	747785	350470	25733	178289	635785	1725369	28123057
հանքագործական	219300	0	2040	0	0	0	486870	0	0	11971	398817	409360	1528358
էներգետիկա	9955041	95163	95163	0	0	95163	0	0	0	0	0	0	10240530
սննդամթերք	5197550	214705	1709346	203258	18772	86626	158270	60836	25733	160736	66956	724788	8627575
թեթև	1021925	267	20274	6749	0	46493	30492	8046	0	0	132000	101615	1367861
քիմիական	220439	100293	20044	0	0	0	0	0	0	0	0	0	340776
շինանյութերի	568041	180079	35557	151154	7000	1000	19867	0	0	4947	0	5000	972645
թանկարժեք իրեր	315072	371	31299	494	12727	3567	0	0	0	0	0	8772	372302
մետալուրգիա	395617	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	395617
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	473606	0	12186	0	0	0	50739	275740	0	635	0	0	812906
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	2442749	11696	437017	1170	0	50614	1547	5848	0	0	38012	475834	3464487
1.2. գյուղատնտեսություն	210900	2162125	547539	1746024	667118	332159	939380	160079	176216	154930	134129	1504749	8735349
1.3. շինարարություն	2410443	27322	63296	0	56366	247219	128057	0	8722	0	0	586836	3528261
1.4. տրանսպորտ և կապ	637422	12315	5469	0	0	0	5265	0	0	0	0	7254	667725
1.5. առևտուր	15768697	195719	348873	362425	63548	323026	270266	52911	34989	44693	130006	321611	17916764
1.6. ֆինանսական հատված	6373190	0	0	0	0	4500	0	0	0	0	0	370496	6748186
1.7. սպառողական վարկեր	11695603	603199	787970	940023	391480	1434721	1233783	553327	264913	200834	236688	406768	18749309
1.8. տնտեսության այլ ճյուղեր	6418977	5592	37690	22101	5190	18251	33059	9782	14158	1300	45456	83548	6695104
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	64324572	3608846	4153763	3433397	1222201	2643339	3357595	1126569	524731	580046	1182064	5006631	91163755
2.1. ժամկետանց	2007996	3760	128696	63371	14314	9972	111595	10772	13382	3326	2917	58652	2428753
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	7520109	906810	622900	831962	622118	574399	464965	485288	133635	275841	275717	0	12713745
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	25618710	1597416	1314758	1130368	266653	1205915	918642	298626	211123	290319	483789	3410893	36747212
3. Վարկերի քանակը	38082	11370	7656	14015	6300	10956	14278	7234	3378	2205	3708	3566	122748
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	29984	11300	7514	13957	6273	10902	14183	7221	3369	2193	3698	3438	114032
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	510	33	31	27	14	29	52	5	1	7	2	32	743
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	6892	22	60	17	11	10	27	6	8	3	2	35	7093
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	304	8	32	7	2	9	11	2	0	1	1	28	405
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	392	7	19	7	0	6	5	0	0	1	5	33	475
4. Դուրս գրված ակտիվներ	32494662	677734	1230518	3879347	442705	506284	881224	638866	26288	2020	361597	173500	41314744
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	77692019	771402	700137	545608	509664	1699816	938164	395844	301265	192776	962124	1530698	86239516
Իրավաբանական անձանցից	67968629	359261	1086633	2558870	265538	874004	528358	525388	270520	209191	439801	3527250	78613444
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	145660647	1130663	1786770	3104478	775202	2573821	1466522	921232	571785	401967	1401925	5057948	164852960

Հավելված 1.12

Ընդհանուր վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալները 30.06.04թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Արմավիրի մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Լոռու մարզ	Կոտայքի մարզ	Շիրակի մարզ	Սյունիքի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Տավուշի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	23112507	309156	3051415	1254230	951143	599105	359016	131681	11325	126747	910417	1599670	32416411
հանքագործական	419202	0	11075	32400	0	0	10010	0	0	15000	0	101929	589616
էներգետիկա	9729595	0	554276	538276	363	0	30633	0	0	0	740398	0	11593541
սննդամթերք	6235015	249469	1975205	451918	877402	344524	137270	120991	3540	46316	10605	935479	11387733
թեթև	987345	7500	27668	12949	0	192302	81872	0	0	0	6001	3480	1319117
քիմիական	233560	0	5162	0	0	5000	1200	0	0	1069	0	0	245991
շինանյութերի	1645495	9452	142480	115284	2348	16645	37699	10690	0	64362	9968	29700	2084123
թանկարժեք իրեր	633341	0	65721	65989	0	2800	0	0	7785	0	0	0	775636
մետալուրգիա	456186	0	16035	0	0	0	27862	0	0	0	0	0	500083
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	614411	11011	15000	0	0	10655	32190	0	0	0	801	0	684068
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	2158357	31724	238794	37414	71030	27179	280	0	0	0	142644	529082	3236503
1.2. գյուղատնտեսություն	206265	1492556	787249	1715193	823149	248456	1124895	348832	243774	200525	220124	1583593	8994610
1.3. շինարարություն	3870027	243381	184527	5801	26321	174350	99940	5051	5000	15134	4501	477712	5111745
1.4. տրանսպորտ և կապ	822014	20523	38118	51267	736	49003	15885	22510	0	0	0	1603	1021659
1.5. առևտուր	22288567	336865	583742	467996	158149	463611	695822	106168	56112	46003	104486	620397	25927918
1.6. ֆինանսական հատված	7578680	0	0	0	0	10690	0	0	0	0	0	606447	8195817
1.7. սպառողական վարկեր	21122971	1175973	1724797	1490838	567235	2338318	1975341	1201252	384890	253285	690272	476083	33401253
1.8. տնտեսության այլ ճյուղեր	8127398	261376	161349	53259	13084	68026	247517	14999	44517	24378	29325	271904	9317132
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	87128429	3839830	6531197	5038584	2539816	3951558	4518416	1830492	745618	666072	1959125	5637409	124386546
2.1. ժամկետանց	1747007	4264	25423	13517	3644	183226	5488	1781	803	3189	512	24337	2013190
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	10597998	1721861	1365080	2135495	1017397	885074	1912135	508719	365262	348745	299611	0	21157375
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	23204891	792253	1307743	904338	275549	866298	1028660	247827	93330	161415	286660	4591006	33759969
3. Վարկերի քանակը	46238	12363	9208	17175	7171	16403	18626	9920	4118	3156	6005	3913	154296
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	43558	12271	9074	17066	7116	16271	18486	9877	4106	3130	5958	3714	150627
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	1125	43	43	54	34	73	72	18	5	14	23	89	1593
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	692	29	43	26	14	41	36	20	6	7	17	40	971
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	388	9	19	17	4	9	19	3	1	4	5	34	512
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	475	11	29	12	3	9	13	2	0	1	2	36	593
4. Դուրս գրված ակտիվներ	12143993	520069	915956	434441	364329	392010	762342	40040	5358	1356	19984	144884	15166624
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	88147899	612770	661761	662136	357153	2151701	1188685	527502	489329	339604	703269	4707867	100549674
Իրավաբանական անձանցից	71989813	466058	754700	2607994	209248	885367	767732	664791	438545	107833	2708820	6388559	87989459
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	160137712	1078828	1416461	3270129	566401	3037067	1956417	1192292	927874	447437	3412089	11096425	188539133

Հավելված 1.13

Ներկայումս գործող բանկերի ընդհանուր վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալները 30.09.2000թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	15984805	4183513	2067075	373295	177185	972884	3703987	130379	250658	126068	96163	500706	28566717
հանքագործական	-	17560	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17560
էներգետիկա	11685499	616883	1099661	-	-	831451	-	-	-	-	-	-	14233494
սննդամթերք	856973	3230685	752448	352067	177185	103486	81712	23095	250508	126068	49942	360595	6364763
թեթև	749422	286200	2468	5136	-	11104	16093	-	-	-	21457	100254	1192133
քիմիական	1133136	26821	-	-	-	-	3525719	21457	-	-	-	4000	4711133
շինանյութերի	78989	-	1073	-	-	-	-	-	-	-	3500	-	83562
թանկարժեք իրեր	193645	5364	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	199009
մետալուրգիա	322376	-	8045	-	-	-	80463	-	-	-	21264	-	432148
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	544778	-	109966	-	-	800	-	-	-	-	-	-	655544
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	419987	-	93414	16092	-	26043	-	85827	150	-	-	35857	677370
1.2. գյուղատնտեսություն	1636105	644154	494406	616537	593267	332789	367147	113870	73523	126633	155214	423817	5577462
1.3. շինարարություն	363072	47940	319640	95612	24466	29140	94490	164	-	43246	84487	355274	1457531
1.4. տրանսպորտ և կապ	1155024	2682	2682	30629	-	1878	-	-	-	-	-	3000	1195895
1.5. առևտուր	5857725	211569	283287	167116	4170	107542	367319	66224	5702	1018	3755	130714	7206141
1.6. ֆինանսական հատված	5982979	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5982979
1.7. սպառողական վարկեր	7096802	133956	173715	101712	149423	250201	368538	219330	35304	61726	68803	149187	8808696
1.8. տնտեսության այլ ճյուղեր	6010486	442120	502729	224457	109271	283981	96626	141756	161280	40068	201821	133727	8348322
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	44086996	5665933	3843533	1609357	1057782	1978415	4998107	671723	526467	398759	610243	1696425	67143742
2.1. ժամկետանց	5674886	124899	272387	20797	27118	85116	101469	16777	6898	16699	30468	164860	6542373
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	4439684	3179799	649707	614566	531162	449058	753341	44263	134452	113029	173104	2146	11084311
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	9358313	866151	855049	130912	90032	369393	529653	125953	252965	60418	158138	129277	12926254
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	26921661	396238	607810	547824	199412	1092244	745992	308233	284501	144797	312758	1086919	32648390
Իրավաբանական անձանցից	28699726	429688	815571	2444919	179334	522839	402313	209441	121785	334612	292459	1975487	36428174
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	55621387	825925	1423381	2992743	378747	1615083	1148305	517674	406286	479409	605217	3062406	69076564

Հավելված 1.14

Ներկայումս գործող բանկերի ընդհանուր վարկային ներդրումների ծավալները 31.12.2001թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	13524450	3038401	2088335	521655	415181	795937	8249369	283919	30338	231824	797460	842636	30819505
հանքագործական	-	19200	6936	-	-	-	-	-	-	-	168543	-	194679
էներգետիկա	6880918	402256	592707	-	187620	402256	-	-	-	-	-	-	8465756
սննդամթերք	1291925	2479582	1081400	457019	227561	151878	20048	14270	30338	231824	33059	382764	6401667
թեթև	982807	107306	2809	28091	-	218938	421	-	-	-	10112	5886	1356370
քիմիական	1969272	27529	-	14045	-	-	8207955	56181	-	-	-	-	10274982
շինանյութերի	75859	2528	-	-	-	2247	6450	-	-	-	1650	5550	94283
թանկարժեք իրեր	302209	-	24719	-	-	20618	-	-	-	-	-	-	347546
մետալուրգիա	524994	-	55000	-	-	-	-	-	-	-	584096	-	1164091
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	609091	-	284607	-	-	-	14495	210773	-	-	-	440236	1559202
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	887375	-	40158	22500	-	-	-	2695	-	-	-	8200	960928
1.2. գյուղատնտեսություն	908085	1305509	307888	1148874	1299625	443049	645604	87075	214488	61803	194165	296756	6912921
1.3. շինարարություն	1222042	54720	97305	161599	28829	16554	162631	-	2809	3405	23176	336144	2109213
1.4. տրանսպորտ և կապ	1817050	-	562	66237	-	3447	-	-	-	-	-	300	1887596
1.5. առևտուր	9694472	468982	479423	348596	175075	64323	218815	158044	13215	64376	22591	292961	12000873
1.6. ֆինանսական հատված	4630792	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	407310	5038102
1.7. սպառողական վարկեր	6684594	188681	298678	210596	137887	532999	459437	347081	155767	71186	244239	525010	9856155
1.8. տնտեսության այլ ճյուղեր	4720354	190729	140271	418156	214820	99294	103847	53900	34102	7768	7340	88601	6079182
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	43201839	5247022	3412462	2875713	2271416	1955603	9839702	930019	450719	440362	1288971	2789718	74703547
2.1. ժամկետանց	3800302	206080	55917	234983	13123	14133	135595	51645	531	8677	53055	202278	4776320
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	6700711	2676161	1076404	845166	1410871	100617	866752	117368	176856	99218	252386	-	14322511
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	13624194	1089696	720558	806681	271345	241494	403005	295687	98231	273636	98884	1408680	19332091
3. Վարկերի քանակը	11788	4629	4014	5451	4415	5790	7909	4749	2438	1165	3137	2405	57890
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	10870	4572	3059	5408	4389	5771	7830	4731	2435	1151	3118	2294	55628
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	283	14	25	13	8	3	16	6	-	5	4	46	423
3.3. 10 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	382	19	908	18	8	12	21	8	1	7	8	45	1437
3.4. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	253	24	22	12	10	4	42	4	2	2	7	20	402

Հավելված 1.15

Ներկայումս գործող բանկերի ընդհանուր վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալները 30.06.2003թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	20492300	602574	2362926	362825	38499	283463	747785	68882	25733	178289	633972	1725369	27522617
հանքագործական	219300	-	2040	-	-	-	486870	-	-	11971	398817	409360	1528358
էներգետիկա	9955041	95163	95163	-	-	95163	-	-	-	-	-	-	10240530
սննդամթերք	5197550	214705	1709346	203258	18772	86626	158270	60836	25733	160736	65143	724788	8625763
թեթև	1021925	267	20274	6749	-	46493	30492	8046	-	-	132000	101615	1367861
քիմիական	220439	100293	20044	-	-	-	-	-	-	-	-	-	340776
շինանյութերի	568041	180079	35557	151154	7000	1000	19867	-	-	4947	-	5000	972645
թանկարժեք իրեր	315072	371	31299	494	12727	3567	-	-	-	-	-	8772	372302
մետալուրգիա	395617	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	395617
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	473606	-	12186	-	-	-	50739	-	-	635	-	-	537166
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	2125710	11696	437017	1170	-	50614	1547	-	-	-	38012	475834	3141600
1.2. գյուղատնտեսություն	210900	2160941	541282	1746024	664593	332159	939380	160079	176216	153176	134129	1504749	8723628
1.3. շինարարություն	2410443	27322	63296	-	56366	247219	128057	-	8722	-	-	586836	3528261
1.4. տրանսպորտ և կապ	637422	12315	5469	-	-	-	5265	-	-	-	-	7254	667725
1.5. առևտուր	15524947	195719	348873	322151	63548	323026	270266	52911	34989	44693	130006	321611	17415550
1.6. ֆինանսական հատված	6252372	-	-	-	-	4500	-	-	-	-	-	370496	6627368
1.7. սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	11695603	603199	787970	940023	391480	1434721	1233783	553327	264913	200834	236688	406768	18749309
1.8. տնտեսության այլ ճյուղեր	6418977	5592	37690	22101	5190	18251	33059	9782	14158	1300	45456	83548	6695104
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	63642965	3607662	4147506	3393124	1219676	2643339	3357595	844981	524731	578292	1180251	5006631	90146752
2.1. ժամկետանց	1889995	3760	128696	63371	14314	9972	111595	10772	13382	3326	2917	58652	2310752
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	7496347	905626	616643	831962	619593	574399	464965	203700	133635	274087	273904	-	12394861
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	25183669	1596232	1304058	1130368	264128	1205915	918642	298626	211123	288565	481976	3410893	36294195
3. Վարկերի քանակը	37523	9577	7083	12953	4780	10284	13324	5693	1701	1630	1989	2164	108701
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	29454	9512	6942	12898	4753	10230	13232	5680	1693	1619	1980	2039	100032
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	507	30	30	27	14	29	52	5	1	7	2	32	736
3.3. 10 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	7191	29	92	23	13	19	36	8	7	4	3	63	7488
3.4. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	371	6	19	5	-	6	4	-	-	-	4	30	445
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	73309265	767629	693809	475823	504235	1699044	935888	393534	301265	192717	962084	1524408	81759701
Իրավաբանական անձանցից	58430728	358331	1060711	2532529	265537	848448	510800	380039	270520	209183	431370	3527250	68825447
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	131739994	1125959	1754520	3008352	769772	2547492	1446688	773573	571785	401900	1393455	5051658	150585148

Հավելված 1.16

Ներկայումս գործող բանկերի վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալները 30.06.04թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	23112507	309156	3051415	1254230	951143	599105	359016	131681	11325	126747	910417	1599670	32416411
հանքագործական	419202	0	11075	32400	0	0	10010	0	0	15000	0	101929	589616
էներգետիկա	9729595	0	554276	538276	363	0	30633	0	0	0	740398	0	11593541
սննդամթերք	6235015	249469	1975205	451918	877402	344524	137270	120991	3540	46316	10605	935479	11387733
թեթև	987345	7500	27668	12949	0	192302	81872	0	0	0	6001	3480	1319117
քիմիական	233560	0	5162	0	0	5000	1200	0	0	1069	0	0	245991
շինանյութերի	1645495	9452	142480	115284	2348	16645	37699	10690	0	64362	9968	29700	2084123
թանկարժեք իրեր	633341	0	65721	65989	0	2800	0	0	7785	0	0	0	775636
մետալուրգիա	456186	0	16035	0	0	0	27862	0	0	0	0	0	500083
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	614411	11011	15000	0	0	10655	32190	0	0	0	801	0	684068
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	2158357	31724	238794	37414	71030	27179	280	0	0	0	142644	529082	3236503
1.2. գյուղատնտեսություն	206265	1492556	787249	1715193	823149	248456	1124895	348832	243774	200525	220124	1583593	8994610
1.3. շինարարություն	3870027	243381	184527	5801	26321	174350	99940	5051	5000	15134	4501	477712	5111745
1.4. տրանսպորտ և կապ	822014	20523	38118	51267	736	49003	15885	22510	0	0	0	1603	1021659
1.5. առևտուր	22288567	336865	583742	467996	158149	463611	695822	106168	56112	46003	104486	620397	25927918
1.6. ֆինանսական հատված	7578680	0	0	0	0	10690	0	0	0	0	0	606447	8195817
1.7. սպառողական վարկեր	21122971	1175973	1724797	1490838	567235	2338318	1975341	1201252	384890	253285	690272	476083	33401253
1.8. տնտեսության այլ ճյուղեր	8127398	261376	161349	53259	13084	68026	247517	14999	44517	24378	29325	271904	9317132
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	87128429	3839830	6531197	5038584	2539816	3951558	4518416	1830492	745618	666072	1959125	5637409	124386546
2.1. ժամկետանց	1747007	4264	25423	13517	3644	183226	5488	1781	803	3189	512	24337	2013190
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	10597998	1721861	1365080	2135495	1017397	885074	1912135	508719	365262	348745	299611	0	21157375
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	23204891	792253	1307743	904338	275549	866298	1028660	247827	93330	161415	286660	4591006	33759969
3. Վարկերի քանակը	46238	12363	9208	17175	7171	16403	18626	9920	4118	3156	6005	3913	154296
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	43558	12271	9074	17066	7116	16271	18486	9877	4106	3130	5958	3714	150627
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	1125	43	43	54	34	73	72	18	5	14	23	89	1593
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	692	29	43	26	14	41	36	20	6	7	17	40	971
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	388	9	19	17	4	9	19	3	1	4	5	34	512
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	475	11	29	12	3	9	13	2	0	1	2	36	593
4. Դուրս գրված ակտիվներ	11565854	520069	915956	434441	364329	392010	762342	40040	5358	1356	19984	144884	15166624
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	87775879	611045	661729	662136	357153	2151502	1188685	527502	489329	339604	703269	4707867	100175698
Իրավաբանական անձանցից	68613531	465941	731817	2495486	209248	859842	767732	531511	438545	107833	2708820	6388559	84318864
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	156389410	1076986	1393546	3157621	566401	3011344	1956417	1059013	927874	447437	3412089	11096425	184494562

Հավելված 1.17

Ներկայումս գործող բանկերի վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալները 30.06.05թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Արմավիրի մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Լոռու մարզ	Կոտայքի մարզ	Շիրակի մարզ	Սյունիքի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Տավուշի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	24890692	1380105	2771972	755941	322445	616693	405700	522896	213338	208778	1538459	1457560	35084580
հանքագործական	2148452	928227	9125	25911	7474	10021	29709	10833	6340	7720	0	0	3183810
էներգետիկա	5040276	0	0	3000	22500	0	18259	0	0	13268	1422021	0	6519324
սննդամթերք	8516392	192719	1749978	488980	249200	343913	211473	470234	85301	129078	34921	1008106	13480294
թեթև	985052	17148	64024	34510	33	208215	50579	5655	1886	0	2150	8180	1377432
քիմիական	2250543	101592	3672	0	2500	0	0	0	0	2178	0	0	2360485
շինանյութերի	1695001	114071	120815	148502	1283	40210	18167	31423	37054	36340	6117	71820	2320804
թանկարժեք իրեր	393441	839	129386	0	0	370	0	0	4284	0	0	25000	553321
մետալուրգիա	19596	0	0	0	0	1052	3190	0	0	0	23500	0	47338
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	801395	0	2526	8538	4423	1585	55755	0	14378	12226	0	0	900827
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	3040544	25509	692446	46500	35032	11327	18569	4750	64095	7968	49750	344454	4340945
1.2. գյուղատնտեսություն	461082	1909025	905391	2071157	1472850	400887	1519589	835633	403348	206963	425104	1887899	12498927
1.3. շինարարություն	4676398	70687	187304	9780	23749	157851	133548	440	0	193660	31170	508359	5992945
1.4. տրանսպորտ և կապ	3051868	19024	22535	39166	10813	104295	28599	24733	10883	1632	15539	793	3329881
1.5. առևտուր	30087905	554391	845408	578634	158967	741431	1015303	157646	162430	84245	278943	1116057	35781360
1.6. ֆինանսական հատված	7577222	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7577222
1.7. սպառողական վարկեր	23075249	1929285	2314444	2252912	967555	3415105	3047436	1778487	762513	404257	1282932	789771	42019946
1.8. հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	6275404	10642	9435	10598	0	25262	57759	1361	0	0	3824	141487	6535772
1.9. տնտեսության այլ ճյուղեր	7580424	116402	483371	304293	290635	177058	336030	47072	34162	171869	47952	633401	10222669
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	107676243	5989562	7539858	6022481	3247015	5638582	6543964	3368269	1586674	1271403	3623923	6535327	159043302
2.1. ժամկետանց	1138884	19151	52757	51742	29033	14953	125617	81997	1958	16073	5944	16402	1554510
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	13377742	2202783	1632030	2674153	1458665	1144778	2224527	1214851	764966	457150	682157	0	27833802
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	43321136	1520951	2869276	1557703	904626	1404804	2215236	445044	366705	390282	878804	5495418	61369985
3. Վարկերի քանակը	76437	20082	16061	24608	11616	26249	32316	17552	8810	5046	11722	5476	255975
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	71483	19856	15747	24385	11468	25986	32028	17430	8745	4988	11617	5107	248840
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	2344	117	163	127	96	163	162	69	41	28	63	147	3520
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	1199	54	62	63	38	62	82	37	16	18	29	131	1791
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	607	28	40	16	6	23	20	12	4	5	6	37	804
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	804	27	49	17	8	15	24	4	4	7	7	54	1020
4. Դուրս գրված ակտիվներ	8592873	399383	618923	324307	286420	691462	432776	205283	3874	1634	3484	105747	11666164
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	89596199	655357	668240	745080	465505	2003707	1227889	566453	411406	126328	754239	1592590	98812995
Իրավաբանական անձանցից	102582922	728632	957132	3241383	245839	1041042	1095940	772137	439678	207469	16251944	4639635	132203753
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	192179121	1383989	1625372	3986463	711344	3044749	2323829	1338591	851084	333797	17006184	6232225	231016747

Հավելված 1.18

Ներկայումս գործող բանկերի վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալները 30.06.06թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Արմավիրի մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Լոռու մարզ	Կոտայքի մարզ	Շիրակի մարզ	Սյունիքի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Տավուշի մարզ	Գյումրի	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	28036137	1494649	4407533	1055745	480377	800244	907566	759371	172840	160364	3857803	2367512	44500142
հանքագործական	1729517	951	30873	0	4617	4386	82631	16634	1778	0	650	428790	2300827
էներգետիկա	4284745	123124	37189	83757	5703	0	335585	0	0	0	3458163	0	8328265
սննդամթերք	10571714	691274	2684446	754673	431231	246352	230769	735259	79257	96771	157591	1428619	18107956
թեթև	1775957	30170	84595	29060	11285	60231	32902	6875	3659	1000	6028	72111	2113874
քիմիական	2082532	91195	24870	0	0	184690	17917	0	0	0	0	25128	2426331
շինանյութերի	1797229	402114	262641	92514	2500	289984	79372	603	31955	45015	0	132379	3136305
թանկարժեք իրեր	415645	2922	79307	0	0	310	4752	0	3641	0	0	10000	516576
մետալուրգիա	23649	0	165422	0	0	0	0	0	0	0	0	0	189071
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	1018273	86143	34686	16275	25042	3280	85951	0	9980	0	0	0	1279630
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	4336876	66756	1003505	79467	0	11011	37688	0	42570	17578	235371	270485	6101307
1.2. գյուղատնտեսություն	390719	1785879	1089425	2353917	1550269	790324	950106	875507	761590	354357	715690	1723807	13341590
1.3. շինարարություն	5834359	203661	188826	254038	51629	242408	101883	2210	52398	34796	31147	1169495	8166850
1.4. տրանսպորտ և կապ	4344288	52264	53415	73312	18143	121539	65472	79679	5896	647	66667	2750	4884072
1.5. առևտուր	41198654	854697	845456	1248561	464316	1052843	1267244	221821	259813	237366	459445	1821778	49931994
1.6. ֆինանսական հատված	10728582	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1892692	12621274
1.7. սպառողական վարկեր	33504246	2473737	3422696	3666161	1140539	4404899	3642295	2359336	1105678	639174	1504794	1154954	59018509
1.8. հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	16040305	75353	317147	135294	70294	229784	177229	28202	6360	41955	25732	137277	17284933
1.9. տնտեսության այլ ճյուղեր	12759452	89002	741880	268209	52289	170503	382615	98140	130817	201748	20114	662510	15577280
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	152836741	7029243	11066378	9055236	3827858	7812543	7494411	4424266	2495393	1670408	6681391	10932775	225326643
2.1. ժամկետանց	2936599	26421	145243	49162	13479	108276	57721	31867	16534	12438	13040	59183	3469963
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	14186892	1779830	1364002	2231505	1154497	1301866	1826299	908592	789123	394930	695046	0	26632582
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	51528394	2095402	4776687	2379794	999311	1993675	2626626	1422610	602412	523714	1074518	5769706	75792849
3. Վարկերի քանակը	84318	24084	24815	27753	12426	32329	36583	19962	11559	6656	12853	6273	299611
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	76431	23776	24321	27264	12229	31797	34489	19734	11429	6564	12673	5951	286658
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	3872	174	237	306	108	342	1918	148	80	51	113	165	7514
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	2024	67	118	102	65	125	110	52	33	23	36	80	2835
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	929	31	60	47	12	38	30	14	6	7	14	29	1217
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	1062	36	79	34	12	27	36	14	11	11	17	48	1387
4. Դուրս գրված ակտիվներ	8074546	374015	430977	171999	186644	403738	398541	192902	1576	318410	18348	179012	10750707
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	113461034	964558	1295242	1398243	377275	2470055	1755775	866973	498846	807382	1125924	2540961	127562269
Իրավաբանական անձանցից	109339738	921676	1577458	4293417	468981	1244329	1490082	900463	442058	355878	5799480	14574809	141408370
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	222800773	1886234	2872700	5691660	846256	3714384	3245857	1767436	940904	1163260	6925404	17115770	268970639

Հավելված 1.19

Ներկայումս գործող բանկերի վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալները 30.06.07թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արտաշատ մասնաճյուղ	Կոտայքի մասնաճյուղ	Արմավիրի մասնաճյուղ	Արտաշատի մասնաճյուղ	Հրազդանի մասնաճյուղ	Լոռու մասնաճյուղ	Գեղարքունիքի մասնաճյուղ	Տավուշի մասնաճյուղ	Վայոց ձորի մասնաճյուղ	Սյունիքի մասնաճյուղ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	36098902	2084946	4272231	1220252	1040279	650627	1246856	855574	120499	238654	530497	1646961	50006277
հանքագործական	2201063	120309	9523	193867	183217	21634	315460	0	2396	0	7300	264664	3319431
էներգետիկա	5846981	88643	11565	0	20967	0	66766	1356	0	12000	303431	0	6351710
սննդամթերք	13787203	1507487	2366458	742312	809586	84290	276784	763620	19667	106868	33839	944004	21442118
թեթև	2320794	28232	131393	21706	5223	163840	13310	85985	42638	7000	28113	67123	2915358
քիմիական	1034554	77179	0	0	0	5166	5374	0	0	0	0	0	1122272
շինանյութերի	2996463	170438	286607	134970	5031	336044	51244	878	29155	55563	3199	212519	4282112
թանկարժեք իրեր	906887	1889	36664	848	0	237	6079	0	15124	0	0	35000	1002729
մետալուրգիա	48926	0	171430	0	0	35244	357855	0	0	0	0	0	613455
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	2813631	0	202264	10963	16254	1106	69704	0	9375	38928	24375	0	3186599
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	4142400	90770	1056327	115586	0	3066	84279	3735	2144	18294	130240	123651	5770492
1.2. գյուղատնտեսություն	974015	2502978	1883564	3061471	1489204	1100742	1480480	1283819	943824	630575	1112880	830349	17293901
1.3. շինարարություն	12051230	423222	156715	48004	50661	222331	185715	3800	64148	53053	121670	1185671	14566220
1.4. տրանսպորտ և կապ	3352777	22404	222995	52991	24874	235485	44096	199790	11064	5960	243496	21736	4437667
1.5. առևտուր	49083853	1398024	1265615	1608394	421864	1523339	1482363	367265	358607	385442	1023891	2201631	61120286
1.6. ֆինանսական հատված	13697916	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2388951	16086867
1.7. սպառողական վարկեր	48314318	4211283	5252204	5858338	2424766	5784224	5097310	3682382	1749967	1225972	2398653	1520469	87519886
1.8. հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	30338037	233063	1430743	599709	213605	531322	571204	152197	77905	41698	195531	210534	34595548
1.9. տնտեսության այլ ճյուղեր	15575473	458676	1666927	557014	221324	313598	621716	348066	409458	598420	145412	580613	21496698
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	209486520	11334596	16150995	13006173	5886576	10361668	10729741	6892893	3735472	3179773	5772028	10586915	307123349
2.1. ժամկետանց	1838990	62638	216146	112755	54369	112393	193521	69636	70236	10157	49473	162825	2953139
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	17821860	1620779	1618859	2284614	877089	2307457	1761491	1107996	635084	567123	754419	0	31356771
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	63994908	2544156	5597629	2119057	976211	3113489	2710396	1207304	1239353	1316623	1825779	2829012	89473918
3. Վարկերի քանակը	120049	29193	29765	35304	17540	37835	32465	22130	12488	8421	14021	7051	366262
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	103026	28483	28711	34092	17063	36215	31608	21628	12181	8133	13347	6387	340874
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	7091	393	525	771	246	1129	446	322	163	195	413	221	11915
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	4889	182	295	299	142	319	250	125	101	45	183	252	7082
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	2278	75	115	82	54	101	77	35	27	20	49	95	3008
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	2765	60	119	60	35	71	84	20	16	28	29	96	3383
4. Դուրս գրված ակտիվներ	8434385	115409	569953	230607	253398	406773	375384	55430	36149	4040	16976	482848	10981351
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	142323857	1356877	1867514	1962607	814130	3258979	2801917	1034947	718074	928338	2831998	3231004	163130242
Իրավաբանական անձանցից	131373507	909201	1871868	4157652	576397	1990150	1468612	871427	471473	441860	3598226	14285972	162016345
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	273697364	2266078	3739382	6120259	1390527	5249129	4270528	1906374	1189547	1370198	6430224	17516976	325146587

Հավելված 1.20

Ներկայումս գործող բանկերի վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալները 30.06.08թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արտաշատի մասնաճյուղ	Կոտայքի մասնաճյուղ	Արմավիրի մասնաճյուղ	Արագածոտնի մասնաճյուղ	Շիրակի մասնաճյուղ	Լոռու մասնաճյուղ	Գեղարքունիքի մասնաճյուղ	Տավուշի մասնաճյուղ	Վայոց ձորի մասնաճյուղ	Սյունիքի մասնաճյուղ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	39859537	3337434	7839559	1844207	1285119	1332673	4611450	1406511	250113	756651	2833423	2392761	67749438
հանքագործական	1156554	439846	0	121830	59249	71916	95145	664924	8500	0	1920334	39933	4578231
էներգետիկա	6614000	128852	14134	0	518	208999	140514	617	0	292135	371451	310530	8081751
սննդամթերք	14634576	2453141	3600979	1236547	1192474	210382	346848	443086	49248	376364	337226	1283869	26164740
թեթև	2023572	59177	333387	189714	7213	238948	68521	275975	9023	2360	16666	156952	3381507
քիմիական	1300539	80225	0	0	0	3331	3440102	0	0	0	0	0	4824197
շինանյութերի	5131959	97646	1068189	63449	3335	303722	134063	15688	30742	27573	13987	194033	7084386
բանկարժեք իրեր	1689241	2372	226277	2022	1029	414	1357	0	7031	0	3389	33000	1966133
մետալուրգիա	160916	0	0	553	0	11755	39530	514	557	0	0	0	213825
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	2328955	18678	212552	12258	13470	1191	135780	0	4673	58218	68733	14500	2869008
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	4819226	57496	2384041	217834	7831	282016	209588	5708	140339	0	101638	359944	8585660
1.2. գյուղատնտեսություն	1823326	5292620	3667335	7783075	2267120	1162853	2421945	1198668	1546864	982441	1433896	731849	30311993
1.3. շինարարություն	26704397	349931	145533	153782	30712	372812	691880	396370	110964	51022	263365	2207855	31478623
1.4. տրանսպորտ և կապ	8124700	109603	694281	272714	58495	182530	232699	185586	9169	8499	611196	111327	10600799
1.5. առևտուր	85837701	2877502	2862523	3320176	969948	2714347	2642117	1045111	890143	611435	3021211	3857531	110649745
1.6. ֆինանսական հատված	24967699	487002	0	13749	0	0	0	0	0	0	0	886491	26354941
1.7. սպառողական վարկեր	90961227	7392571	10654115	9346778	3785491	9180917	8094212	5629593	2774362	2656350	5354613	3221246	159051476
1.8. հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	60079136	772261	3212849	2130048	715724	1147366	1421771	778489	222183	296956	680311	1245987	72703081
1.9. տնտեսության այլ ճյուղեր	38686510	496869	2522147	930258	465664	500312	853711	728043	378331	704185	209832	1106624	47582488
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	377044233	21115792	31598343	25794788	9578274	16593811	20969786	11368371	6182129	6067538	14407848	15761671	556482583
2.1. ժամկետանց	4363269	79056	244207	830376	75107	155036	561581	348181	23323	63444	66534	120969	6931082
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	33530104	3622394	3406317	5580314	1831850	3883930	4177457	2490819	1281372	1190558	1440700	23303	62459117
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	99018929	5610797	10147855	4902087	2276323	4424463	9026114	2729521	2261915	2316150	5352951	6767612	154834717
3. Վարկերի քանակը	183767	47059	42883	53655	24598	45637	54876	28569	17470	11491	17793	9470	537268
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	153506	45610	40179	51231	23609	43684	53242	27448	16895	10874	16260	7358	489896
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	9292	747	1292	1336	555	1131	893	686	388	375	889	557	18141
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	6702	416	760	687	252	557	436	279	122	160	479	454	11304
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	3986	123	216	189	80	148	174	81	38	39	91	271	5436
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	10281	163	436	212	102	117	131	75	27	43	74	830	12491
4. Դուրս գրված ակտիվներ	6520090	115684	246839	126148	173940	270372	231065	64982	58415	20833	26724	195343	8050434
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	192644153	1727181	3407054	2873342	1489825	4872409	4983390	1798811	1162163	1225289	3160571	4809249	224153438
Իրավաբանական անձանցից	166373232	1475588	2847918	4723906	790689	2192663	1391049	1424726	861587	515392	6194228	18688973	207479951
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	359017385	3202769	6254973	7597248	2280514	7065072	6374439	3223536	2023750	1740682	9354799	23498222	431633389

Հավելված 1.21

Ներկայումս գործող բանկերի վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալները 30.06.09թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արտաշատի մասնաճյուղ	Կոտայքի մասնաճյուղ	Արմավիրի մասնաճյուղ	Արտաշատի մասնաճյուղ	Շիրակի մասնաճյուղ	Լոռու մասնաճյուղ	Գեղարքունիքի մասնաճյուղ	Տավուշի մասնաճյուղ	Վայոց ձորի մասնաճյուղ	Սյունիքի մասնաճյուղ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում՝	56962135	3944149	6152509	1965192	1306191	1513932	6067661	4104215	381077	798233	6125866	4007516	93328675
հանքագործական	1895785	392400	3925	29562	58425	86322	53626	3541453	4400	0	5149062	31464	11246425
էներգետիկա	15683055	115640	6607	0	9002	478838	341309	0	20838	300912	644975	1024823	18625999
սննդամթերք	21139103	3171810	2850885	1396663	959653	225979	759974	400754	176481	406136	110155	1527771	33125364
թեթև	2389890	42818	299812	217343	53276	199360	219315	86909	23454	252	13669	136147	3682245
քիմիական	1016844	0	8715	0	2561	0	4321991	1659	0	0	14737	0	5366507
շինանյութերի	4240228	197891	1040274	54083	33364	454014	136605	39749	26807	10486	147860	190181	6571541
բանկարժեք իրեր	1448546	167	379519	5100	182399	0	6305	0	16391	301	0	30483	2069211
մետալուրգիա	400817	0	0	12602	0	12966	21609	94	0	0	30222	0	478310
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	2833768	15446	73713	7219	3733	42897	60259	14892	2440	37285	14665	12550	3118868
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	5914100	7976	1489058	242620	3778	13556	146667	18704	110266	42860	520	1054097	9044205
1.2. գյուղատնտեսություն	2588463	8838275	5384543	8801145	4019643	3297915	5046822	2998171	1259074	1164436	1963316	1151656	46513460
1.3. շինարարություն	36908638	117375	576793	83752	11895	1314694	359567	74922	95703	32880	245195	3652630	43474042
1.4. տրանսպորտ և կապ	7559532	240727	629102	193635	37003	171725	318154	194567	18468	6205	462427	7336	9838883
1.5. առևտուր	103636000	2992038	4300757	3152317	1569840	3153448	3699656	1168214	873857	1139876	2621723	4535061	132842787
1.6. ֆինանսական հատված	23169184	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23169184
1.7. սպառողական վարկեր	86118662	5516137	8086842	7228327	2917409	7676579	5884507	4325695	2290342	1911374	4243148	3529864	139728886
1.8. հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	66571013	1149958	4331332	2946494	842954	1290604	1789926	982195	348013	344809	969777	2302364	83869437
1.9. տնտեսության այլ ճյուղեր	45939959	803173	3854802	1588412	400655	775833	1420894	762534	449157	597601	352528	2363989	59309538
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	429453586	23601834	33316679	25959274	11105589	19194730	24587188	14610512	5715691	5995413	16983980	21550416	632074891
2.1. ժամկետանց	18808594	479923	1599060	528192	462215	288074	519837	556595	328371	384234	859255	275940	25090289
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	36208983	8201570	4982536	8869618	3245763	5243224	6380000	3388535	2017271	1381419	3676624	57007	83652551
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	121027743	6093348	10238339	5647390	1989871	5735685	12397574	3458818	1771621	2285716	5146008	12943644	188735758
3. Վարկերի քանակը	159535	39456	30286	46665	23022	39023	42094	24259	16825	9437	20240	11860	462702
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	130226	38354	28010	44829	22356	37599	40617	23328	16407	8951	18756	9295	418728
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	9261	625	1057	1015	372	788	710	478	250	274	840	1767	17437
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	7321	254	764	548	172	406	439	252	98	133	413	414	11214
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	3550	83	200	141	53	100	154	67	25	23	80	198	4674
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	9177	140	255	132	69	130	174	134	45	56	151	186	10649
4. Դուրս գրված ակտիվներ	9182037	184834	405772	301983	282067	754544	518230	1240571	39973	41329	215093	162996	13329429
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	224747768	2419421	5119776	3204988	2115751	5626928	5815660	2014697	1216446	1800854	3452093	6215235	263749617
Իրավաբանական անձանցից	191043223	1183104	2949009	4595136	582202	2348429	2370486	946980	722249	917801	3844280	21622558	233125457
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	415790991	3602525	8068785	7800124	2697953	7975357	8186146	2961677	1938696	2718656	7296373	27837793	496875075

Հավելված 1.22

Ներկայումս գործող բանկերի վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալները 30.06.10թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արտաշատ մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում	102288112	6051924	13104772	2831308	1265312	2789853	7861298	1237254	1465436	3068996	2065263	8046598	152076125
հանքագործական	13848026	330885	82871	87376	85329	167886	481379	97103	0	15000	300	66782	15262938
էներգետիկա	13740726	107264	548884	0	758424	1154926	933168	642147	1188564	2249726	1121108	1881227	24326164
սննդամթերք	36758439	4780483	7529643	1666484	47836	367699	1116257	302879	132964	725796	603983	2839256	56871719
թեթև	3551358	44362	383005	81994	23726	463117	291209	56523	7551	67	6544	98442	5007899
քիմիական	1230104	2522	4813	2500	7850	0	4422218	684	0	0	3158	0	5673848
շինանյութերի	14987199	621312	2288187	336700	63960	468379	253897	102066	38776	49530	71976	354945	19636929
բանկարժեք իրեր	3857884	8120	243517	11005	218613	1070	71476	0	9992	113	0	21340	4443130
մետալուրգիա	5476085	0	0	0	0	15136	0	0	0	0	191306	0	5682527
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	841187	71636	100440	71599	5554	30148	46291	4302	295	28454	7382	0	1207287
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	7997104	85339	1923411	573651	54020	121492	245405	31549	87293	310	59506	2784605	13963685
1.2. գյուղատնտեսություն	3680313	8647814	6947121	11243253	3526791	2910332	3178586	2269564	1044379	1167009	1800103	2275169	48690434
1.3. շինարարություն	46136951	1162247	1244658	263122	55139	1698637	417572	101461	462866	57028	717892	6721751	59039323
1.4. տրանսպորտ և կապ	19266206	177285	881487	227117	33909	175715	468609	203515	5792	145019	329755	273948	22188356
1.5. առևտուր	129593032	4008925	6220505	3430248	2081459	4551694	4724459	1656966	1090719	899253	2858646	5325285	166441191
1.6. ֆինանսական հատված	31532475	0	84646	0	0	0	0	0	0	0	0	2169120	33786241
1.7. սպառողական վարկեր	80468052	6577531	8934298	8189645	3686416	10403460	6959005	4472489	2729602	2123044	3962585	5337583	143843709
1.8. հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	65345871	1210102	3361312	2422567	811882	2138269	2007399	852472	282549	665615	938729	4031554	84068322
1.9. տնտեսության այլ ճյուղեր	63665870	1443266	3913863	1271845	331596	1709747	1542322	932054	427544	1055345	630381	4988537	81912371
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	541976882	29279094	44692661	29879104	11792505	26377707	27159249	11725775	7508887	9181308	13303354	39169545	792046071
2.1. ժամկետանց	6879676	146766	394679	142867	81996	81643	483321	262254	123416	54980	175508	170614	8997719
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	78979013	12542937	8179134	12247357	3762488	7229535	7447677	4460829	2106985	4338781	3651706	1608145	146554586
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	167395974	9335179	12717852	7737162	2609968	7426680	14350033	3844070	3103806	2433508	4305716	19105752	254365701
3. Վարկերի քանակը	185013	41290	38774	51892	21886	49680	38598	24694	16233	10596	18286	18668	515610
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	162291	39647	36336	49606	21147	47989	36763	23798	15815	10151	17373	16688	477604
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	8088	853	1165	1166	388	829	813	448	202	211	466	822	15451
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	7317	451	779	751	223	541	629	237	140	139	284	590	12081
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	3601	177	256	220	73	163	210	150	46	55	78	285	5314
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	3716	162	238	149	55	158	183	61	30	40	85	283	5160
4. Դուրս գրված ակտիվներ	22058948	868789	1701066	767981	317117	424046	662106	1345874	298045	216661	744073	311370	29716076
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	294099523	3207282	7013589	4859153	2322248	7828492	7557772	3094246	1828570	2231410	4822089	7398320	346262694
Իրավաբանական անձանցից	196999961	1519231	5200282	7091756	647701	2084131	1594111	1138629	640655	1803939	19365690	29878505	267964592
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	491099484	4726513	12213871	11950909	2969950	9912624	9151883	4232876	2469225	4035349	24187779	37276825	614227286

Հավելված 1.23

Ներկայումս գործող բանկերի վարկային ներդրումների և ավանդների ծավալները 30.06.11թ. դրությամբ

հազար դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արմավիրի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
1. Ըստ ճյուղերի տրամադրված միջոցներ													
1.1. արդյունաբերություն, այդ թվում	142276518	13267044	14547612	7668327	5187243	9524801	10396441	1423577	601578	6033968	7361670	11391062	229679840
հանքագործական	5504388	838834	133633	344492	193395	206852	589268	132347	943	12232	4565919	65849	12588151
էներգետիկա	42229951	82963	874198	566852	3145178	1553651	2972082	811093	388861	2974245	1785162	6995809	64380046
սննդամթերք	43187916	9402571	6711831	4763986	547313	6480320	1676789	142406	92302	2894590	873944	2764023	79537992
թեթև	7610816	150580	188750	830044	13899	824864	799083	52496	42554	12214	6780	178683	10710765
քիմիական	2196125	72694	60664	738	0	0	3743501	0	0	385	5267	2100	6081475
շինանյութերի	15729699	1565859	2602840	499447	1035028	417042	150168	159197	60649	45448	67214	705956	23038545
բանկարժեք իրեր	7911647	4166	79946	9504	166588	12398	57168	0	0	574	0	12180	8254172
մետալուրգիա	6836993	0	0	1128	0	7102	0	0	0	0	0	0	6845222
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	2055495	19757	147010	32010	8000	885	62884	69017	68	11087	6698	0	2412910
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	9013487	1129619	3748740	620125	77843	21688	345498	57019	16201	83194	50686	666462	15830561
1.2. գյուղատնտեսություն	4696874	11146644	12745915	13784452	4763493	5076011	3780583	2873248	1586413	1371921	2567923	3695224	68088700
1.3. շինարարություն	63739700	627559	2678708	1835176	118308	4763236	2470130	208145	657826	718309	1170530	8669700	87657329
1.4. տրանսպորտ և կապ	34088280	495435	807293	445349	62852	314898	728871	218585	6993	168233	706174	157598	38200561
1.5. առևտուր	175942925	5613472	8928398	4945860	2429314	6131539	5641113	2694767	2103514	1726245	3745560	4843835	224746540
1.6. ֆինանսական հատված	59734397	0	84071	0	0	0	0	0	0	0	0	3077870	62896339
1.7. սպառողական վարկեր	101291031	9442075	11890024	11153312	4562224	14224552	9032356	6473632	3814059	2473219	5565121	7892278	187813884
1.8. հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	71292603	2086017	3278868	3098408	846416	2743229	2631614	1174060	429106	995858	1418968	5485906	95481054
1.9. տնտեսության այլ ճյուղեր	83588040	1213403	5626078	1791898	663877	2789549	2760438	3260618	1998224	859539	993351	13673584	119218598
2. Ընդամենը տեղաբաշխված միջոցներ, այդ թվում՝	736650367	43891649	60586967	44722782	18633727	45567814	37441547	18326633	11197713	14347293	23529296	58887057	1113782845
2.1. ժամկետանց	11878771	1038712	738859	616367	226450	267067	334633	280966	18433	63062	83567	257287	15802296
2.2. միջազգային ծրագրերով տրամադրված վարկեր	95390427	11511162	10584455	11392422	6713340	7763994	7177304	6694133	2013839	6502370	6999903	616911	173360259
2.3. փոքր և միջին բիզնեսին տրամադրված վարկեր (ներառյալ միջազգային ծրագրերով)	221984798	16830128	20318906	13699527	8224313	13223591	17841246	6805739	5795818	6920169	8975169	29397091	370016495
3. Վարկերի քանակը	286991	54046	55026	65892	65931	63163	50874	30893	19453	12695	27755	26050	758769
3.1. մինչև 5 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	259213	51627	52243	62933	30882	60641	48619	29701	18843	12039	26501	23661	676903
3.2. 5001-10 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	10024	1310	1307	1505	8822	1294	1123	637	313	281	684	1019	28319
3.3. 10 001-25 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	9070	671	874	962	16166	778	706	329	202	268	348	721	31095
3.4. 25 001-50 000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	4268	224	295	246	9983	224	211	124	47	57	97	344	16120
3.5. 50 001-ից ավելի ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար	4416	214	307	246	78	226	215	102	48	50	125	305	6332
4. Դուրս գրված ակտիվներ	16552107	1269236	2637610	672344	396521	519441	911480	1301434	254461	98589	937976	853984	26405183
Ներգրավված միջոցներ													
Ֆիզիկական անձանցից	390834768	5374472	9781764	7279974	3397497	11506826	7608667	5329147	2449473	2373292	6581154	10144241	462661276
Իրավաբանական անձանցից	237235086	1739708	5808608	5014587	1105465	3774950	3317060	848097	626190	1234835	3456122	22012139	286172846
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	628069853	7114180	15590372	12294561	4502962	15281776	10925727	6177244	3075663	3608127	10037276	32156380	748834122

Հավելված 2.1

Ընդհանուր ներգրավված միջոցների ներմարզային կառուցվածքը (30.06.11թ.)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Արմավիրի մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Լոռու մարզ	Կոտայքի մարզ	Շիրակի մարզ	Սյունիքի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Տավուշի մարզ	ԼՂՀ	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Ֆիզիկական անձանցից	62.2	75.5	62.7	59.2	75.5	75.3	69.6	86.3	79.6	65.8	65.6	31.5	61.8
Իրավաբանական անձանցից	37.8	24.5	37.3	40.8	24.5	24.7	30.4	13.7	20.4	34.2	34.4	68.5	38.2
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Հավելված 2.2

Ընդհանուր ներգրավված միջոցների միջմարզային կառուցվածքը (30.06.11թ.)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Արմավիրի մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Լոռու մարզ	Կոտայքի մարզ	Շիրակի մարզ	Սյունիքի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Տավուշի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանցից	84.5	1.2	2.1	1.6	0.7	2.5	1.6	1.2	0.5	0.5	1.4	2.2	100.0
Իրավաբանական անձանցից	82.9	0.6	2.0	1.8	0.4	1.3	1.2	0.3	0.2	0.4	1.2	7.7	100.0
Ընդամենը մարզի ներգր. միջոցներ/ընդհանուր ներգր. միջոցներ	83.9	1.0	2.1	1.6	0.6	2.0	1.5	0.8	0.4	0.5	1.3	4.3	100.0

Հավելված 2.3

Ընդհանուր ներգրավված միջոցների ներմարզային կառուցվածքը ըստ ժամկետայնության (30.06.11թ.)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Արմավիրի մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Լոռու մարզ	Կոտայքի մարզ	Շիրակի մարզ	Սյունիքի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Տավուշի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Ցպահանջ միջոցներ	37.9	42.3	47.9	32.2	39.2	27.3	38.1	26.6	38.1	44.5	44.8	25.7	37.4
Ժամկետային միջոցներ	62.1	57.7	52.1	67.8	60.8	72.7	61.9	73.4	61.9	55.5	55.2	74.3	62.6
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Հավելված 2.4

Ընդհանուր ներգրավված միջոցների ներմարզային կառուցվածքը ըստ դրամային և արտարժութային բացվածքի (30.06.11թ.)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արտաշատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Դրամով ներգրավված միջոցներ	27.8	54.5	47.1	37.8	45.9	46.7	50.0	44.8	62.0	40.8	63.1	43.3	30.9
Արտարժույթով ներգրավված միջոցներ	72.2	45.5	52.9	62.2	54.1	53.3	50.0	55.2	38.0	59.2	36.9	56.7	69.1
Ընդամենը ներգրավված միջոցներ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Հավելված 2.5

Ցպահանջ ներգրավված միջոցների ներմարզային կառուցվածքը (30.06.11թ.)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արտաշատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանցից	42.4	42.3	36.7	38.9	43.8	42.9	32.1	50.0	51.4	25.1	29.6	37.5	41.7
Իրավաբանական անձանցից	57.6	57.7	63.3	61.1	56.2	57.1	67.9	50.0	48.6	74.9	70.4	62.5	58.3
Ընդամենը ներգրավված ցպահանջ միջոցներ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Հավելված 2.6

Ցպահանջ ներգրավված միջոցների միջմարզային կառուցվածքը (30.06.11թ.)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արտաշատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանցից	86.5	1.1	2.3	1.3	0.7	1.5	1.1	0.7	0.5	0.3	1.1	2.7	100.0
Իրավաբանական անձանցից	84.0	1.1	2.9	1.5	0.6	1.5	1.7	0.5	0.3	0.7	1.9	3.2	100.0
Ընդամենը մարզի ներգրավված ցպահանջ միջոցներ/ընդհանուր ներգրավված ցպահանջ միջոցներ	85.1	1.1	2.7	1.4	0.6	1.5	1.5	0.6	0.4	0.6	1.6	3.0	100.0

Հավելված 2.7

Ժամկետային ներգրավված միջոցների ներմարզային կառուցվածքը (30.06.11թ.)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանցից	74.3	99.9	86.7	68.9	95.9	87.4	92.7	99.4	97.0	98.5	94.8	29.5	73.7
Իրավաբանական անձանցից	25.7	0.1	13.3	31.1	4.1	12.6	7.3	0.6	3.0	1.5	5.2	70.5	26.3
Ընդամենը ներգրավված ցպահանջ միջոցներ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Հավելված 2.8

Ժամկետային ներգրավված միջոցների միջմարզային կառուցվածքը (30.06.11թ.)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանցից	83.8	1.2	2.0	1.7	0.8	2.8	1.8	1.3	0.5	0.6	1.5	2.0	100.0
Իրավաբանական անձանցից	81.4	0.0	0.9	2.1	0.1	1.1	0.4	0.0	0.0	0.0	0.2	13.7	100.0
Ընդամենը մարզի ներգրավված ժամկետային միջոցներ/ընդհանուր ներգրավված ժամկետային միջոցներ	83.1	0.9	1.7	1.8	0.6	2.4	1.4	1.0	0.4	0.4	1.2	5.1	100.0

Հավելված 2.9

ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների ներմարզային կառուցվածքը (30.06.11թ.)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանցից	48.1	64.5	46.4	57.4	57.9	55.2	66.5	75.8	69.2	64.4	62.4	51.0	50.4
Իրավաբանական անձանցից	51.9	35.5	53.6	42.6	42.1	44.8	33.5	24.2	30.8	35.6	37.6	49.0	49.6
Ընդամենը ՀՀ դրամով ներգրավված ցպահանջ միջոցներ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Հավելված 2.10

ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների միջմարզային կառուցվածքը (30.06.11թ.)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Լոռու մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանցից	71.9	2.1	2.9	2.3	1.0	3.4	3.1	1.8	1.1	0.8	3.4	6.1	100.0
Իրավաբանական անձանցից	78.9	1.2	3.4	1.7	0.8	2.8	1.6	0.6	0.5	0.5	2.1	5.9	100.0
Ընդամենը մարզի ՀՀ դրամով ներգրավված ժամկետային միջոցներ/ընդհ. ՀՀ դրամով ներգրավված ժամկետային միջոցներ	75.4	1.7	3.2	2.0	0.9	3.1	2.4	1.2	0.8	0.6	2.7	6.0	100.0

Հավելված 2.11

Արտարժույթով ներգրավված միջոցների ներմարզային կառուցվածքը (30.06.11թ.)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Լոռու մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանցից	67.7	88.8	77.3	60.3	90.4	92.9	72.8	94.8	96.6	66.7	71.0	16.7	66.9
Իրավաբանական անձանցից	32.3	11.2	22.7	39.7	9.6	7.1	27.2	5.2	3.4	33.3	29.0	83.3	33.1
Ընդամենը արտարժույթով ներգրավված ցպահանջ միջոցներ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Հավելված 2.12

Արտարժույթով ներգրավված միջոցների միջմարզային կառուցվածքը (30.06.11թ.)

%

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Լոռու մարզ	Արագածոտնի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու ուռու	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանցից	88.7	0.8	1.8	1.3	0.6	2.2	1.1	0.9	0.3	0.4	0.8	0.9	100.0
Իրավաբանական անձանցից	85.6	0.2	1.1	1.8	0.1	0.3	0.9	0.1	0.0	0.4	0.6	8.9	100.0
Ընդամենը մարզի ներգր. ժամկետային արտարժութային միջոցներ/ընդհանուր ներգր. ժամկետային արտարժ. միջոցներ	87.7	0.6	1.6	1.5	0.5	1.6	1.1	0.7	0.2	0.4	0.7	3.5	100.0

Հավելված 3

Մարզերի հարաբերական ցուցանիշներ (30.06.11թ.)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Բնակչությունը (2010 թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ, հազար մարդ)	1119.2	141.8	279.7	284.9	241.6	281.6	281.3	281.4	152.8	55.9	134.4	143.6	3398.2
Բնակչության կառուցվածքն ըստ մարզերի	32.9%	4.2%	8.2%	8.4%	7.1%	8.3%	8.3%	8.3%	4.5%	1.6%	4.0%	4.2%	100.0%
Մեկ շնչին բաժին ընկնող ավանդի ծավալը	561177	50171	55740	43154	18638	54268	38840	21952	20129	64546	74682	223930	220362
Մեկ շնչին բաժին ընկնող վարկի ծավալը	658194	309532	216614	156977	77126	161818	133102	65127	73283	256660	175069	410077	327757
Մասնաճյուղերի քանակը*	186	20	32	21	14	33	33	25	18	8	21	28	439
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող ավանդների ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	3376720	355709	487199	585455	321640	463084	331083	247090	170870	451016	477966	1148442	1705772
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող վարկերի ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	3960486	2194582	1893343	2129656	1330981	1380843	1134592	733065	622095	1793412	1120443	2103109	2537091

Մարզերի հարաբերական ցուցանիշներ (30.06.10թ.)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Բնակչությունը (2009 թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ, հազար մարդ)	1119.2	279.7	281.3	284.9	141.8	281.4	281.6	241.6	134.4	55.9	152.8	139.9	3394.5
Բնակչության կառուցվածքն ըստ մարզերի	33%	8%	8%	8%	4%	8%	8%	7%	4%	2%	5%	4%	100%
Մեկ շնչին բաժին ընկնող ավանդի ծավալը	438795	16899	43419	41948	20945	35226	32500	17520	18372	72189	158297	266453	180948
Մեկ շնչին բաժին ընկնող վարկի ծավալը	484254	104680	158879	104876	83163	93737	96446	48534	55870	164245	87064	279982	233332
Մասնաճյուղերի քանակը*	194	21	32	23	15	40	38	22	18	8	23	29	463
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող ավանդների ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	2531441	225072	381683	519605	197997	247816	240839	192403	137179	504419	1051643	1285408	1326625
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող վարկերի ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	2793695	1394243	1396646	1299091	786167	659443	714717	532990	417160	1147664	578407	1350674	1710683

Մարզերի հարաբերական ցուցանիշներ (30.06.09թ.)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Բնակչությունը (2008 թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ, հազար մարդ)	1113.4	277.9	279.4	283.2	141.2	281.0	281.3	240.7	134.0	55.8	152.8	137.7	3378.4
Բնակչության կառուցվածքն ըստ մարզերի	33%	8%	8%	8%	4%	8%	8%	7%	4%	2%	5%	4%	100%
Մեկ շնչին բաժին ընկնող ավանդի ծավալը	373443	12963	28879	27543	19107	28382	29101	12304	14468	48721	47751	202163	147074
Մեկ շնչին բաժին ընկնող վարկի ծավալը	385714	84929	119244	91664	78651	68309	87406	60700	42654	107445	111152	156503	187093
Մասնաճյուղերի քանակը*	172	17	29	21	14	32	32	19	16	7	17	27	403
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող ավանդների ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	2417389	211913	278234	371434	192711	249230	255817	155878	121168	388379	429198	1031029	1232941
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող վարկերի ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	2496823	1388343	1148851	1236156	793256	599835	768350	768974	357231	856488	999058	798164	1568424

Մարզերի հարաբերական ցուցանիշներ (30.06.08թ.)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Բնակչությունը (2007 թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ, հազար մարդ)	1108.7	277.1	278.3	282.1	140.6	280.7	281.7	240.1	134.1	55.7	152.8	137.7	3369.6
Բնակչության կառուցվածքն ըստ մարզերի	33%	8%	8%	8%	4%	8%	8%	7%	4%	2%	5%	4%	100%
Մեկ շնչին բաժին ընկնող ավանդի ծավալը	323818	11558	22476	26931	16220	25169	22628	13426	15091	31251	61223	170648	128096
Մեկ շնչին բաժին ընկնող վարկի ծավալը	340078	76203	113541	91438	68124	59116	74440	47348	46101	108932	94292	114464	165148
Մասնաճյուղերի քանակը*	171	15	28	17	14	31	31	19	16	7	17	23	389
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող ավանդների ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	2099517	213518	223392	446897	162894	227906	205627	169660	126484	248669	550282	1021662	1109597
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող վարկերի ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	2204937	1407719	1128512	1517340	684162	535284	676445	598335	386383	866791	847520	685290	1430546

Մարզերի հարաբերական ցուցանիշներ (30.06.07 թ.)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Արմավիրի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Լոռու մարզ	Կոտայքի մարզ	Սյունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	ՀՀ	Ընդամենը
Բնակչությունը (2006 թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ, հազար մարդ)	1105.3	275.6	276.8	280.6	140.0	280.8	282.1	239.6	134.1	55.8	152.8	137.7	3361.2
Բնակչության կառուցվածքն ըստ մարզերի	33%	8%	8%	8%	4%	8%	8%	7%	4%	2%	5%	4%	100%
Մեկ շնչին բաժին ընկնող ավանդի ծավալը	247623	8222	13509	21811	9932	18693	15138	7956	8871	24556	42083	127211	96735
Մեկ շնչին բաժին ընկնող վարկի ծավալը	189529	41127	58349	46351	42047	36901	38035	28768	27856	56985	37775	76884	91373
Մասնաճյուղերի քանակը*	136	15	24	17	12	28	29	16	11	7	14	18	327
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող ավանդների ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	2012481	151072	155808	360015	115877	187469	147260	119148	108141	195743	459302	973165	994332
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող վարկերի ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	1540342	755640	672958	765069	490548	370060	369991	430806	339588	454253	412288	588162	939215

Մարզերի հարաբերական ցուցանիշներ (30.06.06թ.)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Արագածոտնի մարզ	Արմավիրի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Լոռու մարզ	Կոտայքի մարզ	Սյունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	ՀՀ	Ընդամենը
Բնակչությունը (2005 թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ, հազար մարդ)	1103.8	274.5	275.5	279.4	139.7	281.2	282.9	239.4	134.3	55.8	152.9	137.2	3356.6
Բնակչության կառուցվածքն ըստ մարզերի	33%	8%	8%	8%	4%	8%	8%	7%	4%	2%	5%	4%	100%
Մեկ շնչին բաժին ընկնող ավանդի ծավալը	201849	6872	10427	20371	6058	13209	11474	7383	7006	20847	45294	124751	80132
Մեկ շնչին բաժին ընկնող վարկի ծավալը	138464	25607	40168	32410	27401	27783	26491	18481	18581	29936	43698	79685	67129
Մասնաճյուղերի քանակը*	128	15	20	15	9	28	24	16	10	7	14	17	303
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող ավանդների ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	1740631	125749	143635	379444	94028	132657	135244	110465	94090	166180	494672	1006810	887692
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող վարկերի ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	1194037	468616	553319	603682	425318	279019	312267	276517	249539	238630	477242	643104	743652

Մարզերի հարաբերական ցուցանիշներ (30.06.05 թ.)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Բնակչությունը (2004 թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ, հազար մարդ)	1102.8	273.7	274.6	278.4	139.3	281.3	283.4	239.2	134.4	55.8	153.0	137.0	3352.9
Բնակչության կառուցվածքն ըստ մարզերի	33%	8%	8%	8%	4%	8%	8%	7%	4%	2%	5%	4%	100%
Մեկ շնչին բաժին ընկնող ավանդի ծավալը	174265	5057	5919	14319	5107	10824	8200	5596	6332	5982	111152	45491	68901
Մեկ շնչին բաժին ընկնող վարկի ծավալը	97639	21884	27458	21632	23310	20045	23091	14081	11806	22785	23686	47703	47435
Մասնաճյուղերի քանակը*	115	13	22	13	8	20	21	15	9	7	12	16	271
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող ավանդների ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	1671123	106461	73881	306651	88918	152237	110659	89239	94565	47685	1417182	389514	852460
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող վարկերի ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	936315	460736	342721	463268	405877	281929	311617	224551	176297	181629	301994	408458	586876

Մարզերի հարաբերական ցուցանիշներ (30.09.04թ.)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Բնակչությունը (2003 թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ, հազար մարդ)	1101.9	272.8	273.4	277.7	138.9	281.8	284.1	238.8	134.2	55.8	153.0	136.6	3362.4
Բնակչության կառուցվածքն ըստ մարզերի	33%	8%	8%	8%	4%	8%	8%	7%	4%	2%	5%	4%	100%
Մեկ շնչին բաժին ընկնող ավանդի ծավալը	145329	3955	5181	11776	4078	10777	6886	4993	6914	8019	22301	73976	56073
Մեկ շնչին բաժին ընկնող վարկի ծավալը	79071	14076	23889	18144	18285	14023	15904	7665	5556	11937	12805	37583	36993
Մասնաճյուղերի քանակը*	99	12	16	13	9	20	21	13	8	5	11	14	241
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող ավանդների ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	1617553	89902	88529	251548	62933	151853	93163	91715	115984	89487	310190	792602	782320
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող վարկերի ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	880085	319986	408200	387583	282202	197578	215163	140807	93202	133214	178102	402672	516127

Մարզերի հարաբերական ցուցանիշներ (30.09.03թ.)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Բնակչությունը (2003 թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ, հազար մարդ)	1101.5	272.4	272.7	277.0	138.6	282.1	284.5	238.2	134.3	55.8	153.0	135.7	3210.1
Բնակչության կառուցվածքն ըստ մարզերի	34%	8%	8%	9%	4%	9%	9%	7%	4%	2%	5%	4%	100%
Մեկ շնչին բաժին ընկնող ավանդի ծավալը	132238	4151	6552	11208	5593	9124	5155	3867	4258	7204	9163	35370	51354
Մեկ շնչին բաժին ընկնող վարկի ծավալը	58397	13248	15232	12395	8818	9370	11802	4730	3907	10395	7726	35011	28399
Մասնաճյուղերի քանակը*	97	10	17	15	9	22	22	13	9	6	12	14	246
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող ավանդների ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	1501656	113066	105104	206965	86134	116992	66660	70864	63532	66995	116827	361282	670134
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող վարկերի ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	663140	360885	244339	228893	135800	120152	152618	86659	58303	96674	98505	357617	370584

Մարզերի հարաբերական ցուցանիշներ (30.09.00թ.)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Երևան	Արարատի մարզ	Կոտայքի մարզ	Արմավիրի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Շիրակի մարզ	Լոռու մարզ	Գեղարքունիքի մարզ	Տավուշի մարզ	Վայոց ձորի մարզ	Սյունիքի մարզ	ԼՂՀ	Ընդամենը
Բնակչությունը (2000 թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ, հազար մարդ)	1248	311	329	323	168	362	394	279	157	69	164	134	3803
Բնակչության կառուցվածքն ըստ մարզերի	33%	8%	9%	8%	4%	10%	10%	7%	4%	2%	4%	4%	100%
Մեկ շնչին բաժին ընկնող ավանդի ծավալը	68799	3208	5740	9956	2650	7671	3679	3213	2597	7111	4523	22380	26888
Մեկ շնչին բաժին ընկնող վարկի ծավալը	53910	18691	14828	12872	6664	7807	13773	6014	3892	6273	6064	12459	25486
Մասնաճյուղերի քանակը*	78	11	16	11	8	14	20	14	7	6	14	12	211
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող ավանդների ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	1100437	90723	118168	292159	55590	198459	72426	63991	58058	82245	53016	259985	484673
Մեկ մասնաճյուղին բաժին ընկնող վարկերի ծավալը (հազար ՀՀ դրամ)	862278	528606	305281	377731	139781	201980	271117	119764	87012	72561	71081	144735	459400

** Գլխամասերը ներառված են:*

ՀՀ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ԳՆԱՀԱՏՎԱԾ ԴԻՆԱՄԻԿ ՍՏՈԽԱՍՏԻԿ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՎԱՍԱՐԱԿՇՌՈՒԹՅԱՆ ՄՈԴԵԼ ԿՈՇՏ ԱՇԽԱՏԱՎԱՐՁԵՐՈՎ *

Տնտեսական հետազոտությունների վարչություն

Գայանե Բարսեղյան

Աշխատանքում ընդլայնվել է ՀՀ տնտեսության համար կառուցված դրամավարկային քաղաքականության դինամիկ ստոխաստիկ ընդհանուր հավասարակշռության (DSGE) մոդելը՝ աշխատանքի շուկան դիտարկելով որպես անկատար մրցակցային շուկա (ենթադրվում է, որ աշխատաշուկայում մրցակցությունը մենաշնորհային է, իսկ աշխատավարձերը՝ կոշտ):

Ընդլայնված մոդելի կառուցվածքային գործակիցների գնահատումը ՀՀ տնտեսության համար իրականացվում է IRFM մեթոդով: Գործակիցների գնահատված արժեքների դեպքում ուսումնասիրվում են ընդլայնված մոդելի հատկությունները: Համեմատվում է միևնույն ցնցման ազդեցությունը մոդելի փոփոխականների վրա՝ կոշտ և ճկուն աշխատավարձերի պարագայում: Փոփոխականների ստանդարտ շեղումները համադրելով եզրակացվում է, որ կոշտ աշխատավարձերի պարագայում մոդելի անցումային դինամիկան էապես փոխվում է:

1. Ներածություն

Դրամավարկային քաղաքականության դինամիկ ստոխաստիկ ընդհանուր հավասարակշռության մոդելները լայն կիրառություն են ստացել կենտրոնական բանկերի կողմից: Այդ մոդելներն օգտագործվում են կենտրոնական բանկի վարքագիծը տնտեսական իրավիճակի զարգացման տարբեր սցենարների դեպքում հետազոտելու համար: Քանի որ նման մոդելները դրամավարկային քաղաքականության վերաբերյալ որոշումների կայացման գործընթացում հենքային մոդելներ են, ապա առանցքային է դառնում փաստացի տնտեսություններին բնորոշ առավել էական երևույթների արտացոլումը այդ մոդելների միջոցով:

ՀՀ տնտեսության համար ևս կառուցվել է դրամավարկային քաղաքականության դինամիկ ստոխաստիկ ընդհանուր հավասարակշռության մոդել [1], որտեղ աշխատանքի շուկան կատարյալ մրցակցային է (ֆիրմաները և տնային տնտեսություններն աշխատավարձերն ընդունում են որպես տրված մեծություն), իսկ աշխատավարձերը՝ ճկուն: Նպատակ ունենալով առավել իրատեսական դարձնել մոդելը՝ այն ընդլայնվել է [2]՝ ենթադրելով, որ մրցակցությունը աշխատանքի շուկայում մենաշնորհային է, իսկ աշխատավարձերը՝ կոշտ: Նման ենթադրությունների օբյեկտիվ պատճառն այն է, որ փաստացի տնտեսություններում աշխատանքային ծառայությունները տարբերակված են (մարդիկ միմյանցից տարբերվում են իրենց մասնագիտական կարողություններով), իսկ աշխատանքային պայմանագրերը ժամանակի յուրաքանչյուր պահի չեն ճշգրտվում փոփոխվող տնտեսական տեղեկատվությանը համապատասխան:

Այսպիսով՝ ենթադրում ենք, որ.

1. Աշխատաշուկայում մրցակցությունը մենաշնորհային է. տնտեսությունում կան բազմաթիվ տնային տնտեսություններ, որոնցից յուրաքանչյուրը միայն մեկ մասնագիտացում ունի:
2. Աշխատավարձերը ճկուն չեն. դրանք անմիջապես չեն ճշգրտվում տնտեսական ցնցումներին համապատասխան:

Առաջին ենթադրությունը հանգեցնում է տնային տնտեսության վարքագծի օպտիմալացման փոփոխության՝ աշխատանքի շուկայում կատարյալ մրցակցային իրավիճակի համեմատ: Այժմ տնային տնտեսությունն առավելագույնի է հասցնում իր կենսաժամանակաշրջանի օգտակարության սպասվող արժեքը՝

---

* *Հեղինակը շնորհակալություն է հայտնում ՀՀ ԿԲ խորհրդի անդամ, տ.գ.թ. Ա. Մկրտչյանին՝ աշխատանքի վերաբերյալ արժեքավոր խորհուրդների համար և տնտեսական հետազոտությունների վարչության տնտեսագետ, տ.գ.թ. Կ. Պողոսյանին՝ ծրագրային փաթեթի տրամադրման համար:*

հաշվի առնելով ոչ միայն բյուջետային սահմանափակումը, այլև իր աշխատանքի նկատմամբ շուկայում ձևավորված պահանջարկի ֆունկցիան: Բացի այդ, եթե կատարյալ մրցակցային աշխատանքի շուկայի պարագայում աշխատողը առավելագույնի է հասցնում օգտակարությունը ըստ իր առաջարկած զբաղվածության մակարդակի (տրված աշխատավարձի դեպքում), ապա այժմ տնային տնտեսությունը մաքսիմալացումը կատարում է ըստ աշխատավարձի, որից հետո միայն, համաձայն իր աշխատանքային ռեսուրսի հանդեպ առկա պահանջարկի ֆունկցիայի, որոշում առաջարկվող զբաղվածության մակարդակը (օգտակարությունը առավելագույնի հասցնող աշխատավարձի պարագայում):

Երկրորդ ենթադրությունը աշխատավարձերի կոշտությունն է: Երևույթի մոդելավորման հայտնի եղանակ է գների կոշտությունների մոդելավորման Կալվոյի (1983) առաջարկած մեխանիզմը (այն արդեն օգտագործված է վերոնշյալ մոդելում [1]՝ ապրանքների գների կոշտությունները մոդելավորելիս): Նշված մեխանիզմը լայն տարածում ունի հատկապես ապրանքների գների կոշտությունները մոդելավորելիս. այն հնարավորություն է տալիս ֆիրմայի միկրոտնտեսական վարքագծի քննարկման միջոցով դուրս բերելու նորքեյնսյան Ֆիլիպսի կոր կոչվող առնչությունը: Սա, իհարկե, չի բացառում դրա այլընտրանքային կիրառությունը, մասնավորապես՝ աշխատավարձերի կոշտությունները մոդելավորելիս: Նման կիրառության կարելի է հանդիպել էրսեգ, Հենդերսոն, Լևին (2000) հեղինակային խմբի [3], իսկ ավելի ուշ՝ նաև Գալիի աշխատանքներում: Սույն աշխատանքում աշխատավարձերի կոշտությունները մոդելավորելիս նպատակահարմար է եղել օգտագործել հենց այս եղանակը՝ ելնելով այն հանգամանքից, որ նշված մոտեցումը թույլ է տալիս փոփոխականների միջև կապերը ստանալ տնտեսական գործակալի միկրովարքագծի քննարկման միջոցով: Բլանչարդը և Գալին [4] աշխատավարձերի կոշտությունը մոդելավորել են՝ ենթադրելով, որ այն նկարագրվում է մասնակի ճշգրտման մոդելով: Ակնհայտ է, որ այս եղանակի դեպքում ցուցանիշների միջև ստացված առնչությունը որևէ միկրոտնտեսական հիմք չունի և տնտեսական միավորի վարքագծի քննարկում չի ենթադրում:

Աշխատանքում նկարագրվում և մեկնաբանվում են ֆիրմաների և տնային տնտեսությունների վարքագծի փոփոխությունները, որից հետո ՀՀ տնտեսության համար գնահատվում են ընդլայնված մոդելի կառուցվածքային գործակիցները IRFM (Impulse Response Function Matching) մեթոդով: Համաձայն այդ մեթոդի՝ նախ փաստացի ժամանակային շարքերի օգտագործմամբ գնահատվում է VAR(1) մոդելը, որից հետո միևնույն ցնցման պարագայում համեմատվում են VAR(1) և DSGE մոդելների փոփոխականների արձագանքները (IRF-երը) և ընտրվում գործակիցների այն համակցությունը, որը նվազագույնի է հասցնում փորձառական և տեսական IRF-երի միջև հեռավորությունը[8]: Նման մոտեցման տրամաբանությունը հետևյալն է. քանի որ DSGE մոդելի լուծումն իրենից ներկայացնում է VAR(1), ուստի փաստացի տվյալներով գնահատված VAR(1) մոդելի հիման վրա ստացվող IRF-երը կառուցվածքային մոդելի (DSGE) գործակիցների վերաբերյալ տեղեկատվություն են պարունակում:

Գնահատման նշված մեթոդն առաջին անգամ օգտագործվել է Ռոտեմբերգի և Վուդֆորդի [5] կողմից և մեծ ուշադրության արժանացել ոլորտի մասնագետների կողմից: Պատճառը պարզ է. գործակիցների գնահատումն իրականացվում է՝ հիմք ընդունելով մոդելի փոփոխականների արձագանքները (IRF-ը՝ Impulse Response Function), որն ուղղակիորեն ներկայացնում է այդ մոդելի դինամիկան, ինչն էլ, վերջին հաշվով, մակրոտնտեսագետների հետաքրքրության հիմնական առարկան է:

Աշխատանքի վերջում ներկայացվել են ընդլայնված դինամիկ ստոխաստիկ ընդհանուր հավասարակշռության մոդելի գործակիցների գնահատված արժեքների պարագայում ուսումնասիրված մոդելի հատկությունները՝ դիտարկելով մոդելի դինամիկ վարքը տարբեր ցնցումներին արձագանքելու տեսանկյունից: Բացի այդ, քանի որ առանձնակի հետաքրքրություն է ներկայացնում դրամավարկային քաղաքականության փոխանցման մեխանիզմի վրա աշխատավարձերի կոշտության ունեցած ազդեցության ուսումնասիրությունը, ապա համապատասխան եզրահանգումներ կատարելու նպատակով դիտարկվում է մի դեպքում ճկուն, մյուս դեպքում՝ կոշտ աշխատավարձերի պարագայում միևնույն ցնցման ազդեցությունը մոդելի փոփոխականների վրա:

Այսպիսով՝ աշխատանքի առաջին մասում ներկայացվում է ֆիրմաների և տնային տնտեսությունների վարքը նոր ենթադրությունների պայմաններում[9], երկրորդ մասում նկարագրվում են մոդելի կառուցվածքային գործակիցների գնահատման մեթոդը և ստացված արդյունքները, իսկ երրորդ մասում դիտարկվում է տարաբնույթ տնտեսական ցնցումների պարագայում մոդելի դինամիկ վարքը՝ միաժամանակ կատարելով կոշտ և ճկուն աշխատավարձերով մոդելների համեմատություն:

---

[8] Նշված գործողությունները իրականացվել է MatLab միջավայրում գործող ծրագրային փաթեթով:

[9] Այն հավասարումներին, որոնց դուրսբերումը չի ներկայացվում և չի մեկնաբանվում դրանց տնտեսագիտական բովանդակությունը, կարելի է մանրամասն ծանոթանալ [1]-ում:

2. Մոդել. ֆիրմաների և տնային տնտեսությունների վարքը նոր ենթադրությունների պայմաններում

2.1. Ֆիրմաները, գործելով մենաշնորհային մրցակցային միջավայրում, արտադրում են տարբերակված ապրանքներ: Արտադրական միակ գործոնը աշխատուժն է:

2.2. Տնային տնտեսությունները սպառում են տարբերակված (ինչպես ներքին արտադրության, այնպես էլ ներմուծված) ապրանքներ և առաջարկում աշխատանքային առանձնահատուկ ծառայություններ՝ աշխատաշուկայում ձևավորելով մենաշնորհային մրցակցություն (սահմանում են աշխատավարձեր):

2.1. Ֆիրմաներ

Տնտեսությունում կան մենաշնորհային մրցակցային դաշտում գործող նմանատիպ բազմաթիվ ֆիրմաներ, որոնցից յուրաքանչյուրն արտադրում է տարբերակված ապրանք: i-րդ ֆիրման ($i \in [0,1]$) արտադրում է i-րդ ապրանքը հետևյալ արտադրական ֆունկցիայով.

$$Y_t(i) = A_t N_t(i), \qquad (1)$$

որտեղ $Y_t(i)$-ն i-րդ բարիքի արտադրության ծավալն է, իսկ A_t-ն՝ արտածին տեխնոլոգիական պարամետրը:

Նշենք, որ արտադրական ֆունկցիայի տեսքում [1]-ի համեմատությամբ փոփոխություն չկա, սակայն նոր ենթադրության պայմաններում $N_t(i)$-ն (i-րդ ֆիրմայի կողմից օգտագործվող աշխատուժ) արդեն տրվում է (2) տեսքով.

$$N_t(i) = \left[\int_0^1 N_t(i,j)^{1-\frac{1}{\varepsilon_w}} dj \right]^{\frac{\varepsilon_w}{\varepsilon_w - 1}} \qquad j \in [0,1], \qquad (2)$$

որտեղ $N_t(i,j)$-ն i-րդ ֆիրմայի կողմից t-ժամանակահատվածում վարձակալված j տեսակի աշխատուժի քանակությունն է (կամ աշխատած ժամանակը), իսկ ε_w-ն $(\varepsilon_w > 1)$՝ առանձին աշխատանքային ծառայությունների միջև փոխարինման առածգականությունը (աշխատուժի տարբերակվածության աստիճանը):

Երբ $\varepsilon_w \to \infty$, (2)-ը ստանում է $N_t(i) = \left[\int_0^1 N_t(i,j)\, dj \right]$ տեսքը: Այդ դեպքում աշխատանքային ծառայությունները դառնում են կատարելապես փոխարինելի, այլ խոսքով՝ տնային տնտեսությունները, առաջարկելով գրեթե նույն աշխատանքային ծառայությունը, աշխատանքի շուկայում մենաշնորհային ուժ չեն ունենում, և i-րդ ֆիրման արտադրանքը թողարկելիս (1)-ում օգտագործում է շուկայում ներկայացված բոլոր աշխատանքային ծառայությունները՝ առանց տարբերակման (միևնույն կշիռներով):

Աշխատավարձերը սահմանում են աշխատողները, իսկ ֆիրմաները՝ ընդունում որպես տրված մեծություն: Տրված աշխատավարձերի դեպքում ֆիրմաների ծախսերի մինիմալացման խնդիրը կլինի ($W_t(j)$-ով նշանակված է j ($j \in [0,1]$) տեսակի աշխատուժի դիմաց վարձատրությունը t-ժամանակահատվածում).

$$\min_{N_t(i,j)} F(N_t(i,j)) = \min_{N_t(i,j)} \int_0^1 W_t(j) N_t(i,j) dj$$

պայմանով, որ.

$$N_t(i) = \left[\int_0^1 N_t(i,j)^{1-\frac{1}{\varepsilon_w}} dj \right]^{\frac{\varepsilon_w}{\varepsilon_w - 1}}$$

Լուծելով ձևակերպված ծախսերի մինիմալացման խնդիրը (տրված աշխատավարձի պայմաններում)՝ կարելի է ստանալ j- րդ աշխատուժի նկատմամբ i-րդ ֆիրմայի կողմից ներկայացվող պահանջարկի ֆունկցիան.

$$N_t(i,j)=\left(\frac{W_t(j)}{W_t}\right)^{-\varepsilon_w} N_t(i)\text{, կամայական } i,j\in[0,1]\text{-ի համար} \qquad (3)$$

որտեղ ε_w-ն պահանջարկի առաձգականությունն է, իսկ W_t-ով նշանակված է ամբողջական աշխատավարձերի ինդեքսը՝ $W_t\equiv\left[\int_0^1 W_t(j)^{1-\varepsilon_w}dj\right]^{\frac{1}{1-\varepsilon_w}}$:

(3)-ն, ըստ էության, ներկայացնում է պահանջարկի օրենքը. այլ հավասար պայմաններում, j-րդ աշխատանքային ռեսուրսի վարձատրության աճը կրճատում է տվյալ ռեսուրսի հանդեպ i-րդ ֆիրմայի կողմից ներկայացվող պահանջարկը (երբ $W_t(j)\uparrow$, ապա $N_t(i,j)\downarrow$):

Այսպիսով, աշխատանքի շուկայում առաջարկվող աշխատանքային ծառայությունները տարբերակված են, արտադրության ընթացքում օգտագործվում են աշխատանքային բոլոր ծառայությունները, որոնց քանակը որոշվում է պահանջարկի ֆունկցիայի միջոցով՝ պայմանով, որ վարձատրությունը կոնկրետ աշխատանքային ծառայության դիմաց արդեն սահմանել է այն առաջարկող տնային տնտեսությունը:

2.2. Տնային տնտեսություններ

Տնտեսությունում կան բազմաթիվ միատեսակ տնային տնտեսությունները: Ներկայացուցչական j-րդ տնային տնտեսությունը ($j\in[0,1]$) առավելագույնի է հասցնում կենսաժամանակաշրջանի օգտակարության ֆունկցիայի ներկա արժեքը.

$$E_t\left\{\sum_{k=0}^{\infty}\beta^k U\big(C_{t+k}(j),N_{t+k}(j)\big)\right\}, \qquad (4)$$

որտեղ U-ն օգտակարության ֆունկցիան է, C_t-ն և N_t-ն՝ t պահին համապատասխանաբար սպառման ինդեքսը և աշխատուժի առաջարկը, իսկ β-ն $(0<\beta<1)$ զեղչադրույքն է:

Ենթադրվում է, որ սպառման աճը հանգեցնում է օգտակարության աճի, իսկ աշխատաժամանակի մեծացումը՝ ընդհակառակը՝ կրճատում $(U'_C>0, U'_N<0)$: Բացի այդ, ենթադրվում է, որ օգտակարության ֆունկցիան գոգավոր է. երկրորդ կարգի ածանցյալներից բաղկացած Հեսսի մատրիցը բացասական որոշյալ է ($U(\cdot)$-ն կրկնակի դիֆերենցելի է, իսկ 2-րդ կարգի մասնակի ածանցյալներն անընդհատ են):

Ներկայացուցչական տնային տնտեսությունը, երբ մրցակցությունը աշխատաշուկայում կատարյալ է, *իսկ աշխատավարձերը՝ ճկուն,* ձգտում է առավելագույնի հասցնել (4)-ը՝ պայմանով, որ տեղի ունի բյուջետային սահմանափակում.

$$P_{t+k}C_{t+k}+E_{t+k}\left\{Q_{t+k,t+k+1}D_{t+k+1}\right\}\le D_{t+k}+W_tN_{t+k}+T_{t+k},$$

որտեղ P_{t+k}-ն ընդհանուր գների ինդեքսն է, $Q_{t+k,t+k+1}$-ը $t+k+1$ ժամանակահատվածի պորտֆելի անվանական արժեքը $t+k$ պահի ներկա արժեքով արտահայտելու գործակիցն է, D_{t+k}-ն տնային տնտեսության ներդրումային պորտֆելի անվանական արժեքն է $t+k$ պահին [ներառյալ $(t+k)$ պահին ստացվող տոկոսավճարները], իսկ T_{t+k}-ն՝ կառավարության կողմից տրվող միանգամյա զուտ հատկացումներն են:

Մաքսիմումի անհրաժեշտ (բավարար պայմանը տեղի ունի օգտակարության ֆունկցիայի գոգավորության վերաբերյալ արված ենթադրության շնորհիվ) պայմանն է.

$$\begin{cases}\dfrac{U'_{C_t}}{P_t}=\beta(1+i_t)E_t\left\{\dfrac{U'_{C_{t+1}}}{P_{t+1}}\right\} & (5.1)\\[2ex] -\dfrac{U'_{N_t}}{U'_{C_t}}=\dfrac{W_t}{P_t} & (5.2)\end{cases} \qquad (5)$$

Ներկայացվեց կատարյալ մրցակցության դեպքում տնային տնտեսության վարքագիծը (տե՛ս [1]): Հոդվածում արված ենթադրությունները փոփոխություններ են մտցնում ինչպես նկարագրված խնդրի

դրվածքում, այնպես էլ ստացվող արդյունքներում: [1]-ի համեմատ տարբերությունը հետևյալ ենթադրություններն են.

1. j-րդ տնային տնտեսությունը մասնագիտացած է j աշխատանքի մեջ ($j \in [0,1]$): Յուրաքանչյուր տնային տնտեսություն աշխատաշուկայում ունի մենաշնորհային ուժ, որի առկայությունը հնարավորություն է տալիս աշխատանքային պայմանագիր կնքելիս սահմանել անվանական աշխատավարձերի իր համար ընդունելի մակարդակ:
2. Աշխատավարձերի ճշգրտման հաճախության վրա դրված է Կալվոյի սահմանափակում: Այդ դեպքում առանձին վերցրած յուրաքանչյուր տնային տնտեսություն միշտ չէ, որ ունենում է աշխատավարձերի սահմանման հնարավորություն, իսկ նման հնարավորություն ունենալու հավանականությունը $(1-\theta_w)$ է (θ_w-ն ժամանակի յուրաքանչյուր պահի ցույց է տալիս աշխատավարձերը չճշգրտող տնային տնտեսությունների տեսակարար կշիռը ընդհանուրի մեջ):

Առաջին ենթադրության ավելացումը տնային տնտեսության խնդրում փոփոխություն է առաջացնում. օգտակարության մաքսիմալացումը կատարվում է՝ հաշվի առնելով ոչ միայն բյուջետային սահմանափակումը, այլև իր աշխատուժ ռեսուրսի նկատմամբ շուկայում առկա պահանջարկը (մենաշնորհային մրցակցություն).

$$\max_{C_t, W_t^*, D_{t+1}} E_t \left\{ \sum_{k=0}^{\infty} \beta^k U\left(C_{t+k}(j), N_{t+k}(j)\right) \right\}$$

$$P_{t+k} C_{t+k}(j) + E_{t+k}\left\{ Q_{t+k,t+k+1} D_{t+k+1} \right\} \le D_{t+k} + W_t^* N_{t+k}(j) + T_{t+k}$$

$$N_{t+k}(j) = \left(\frac{W_t^*}{W_{t+k}} \right)^{-\varepsilon_w} N_{t+k} \quad k = 0,1,2,\ldots$$

Մաքսիմալացումը կատարվում է ըստ C_t, W_t^*, D_{t+1} փոփոխականների: Սա աշխատանքի շուկայում մենաշնորհային մրցակցության և *ճկուն աշխատավարձերի դեպքն* է: Ձևակերպված խնդրի լուծման պարագայում կարելի է համոզվել, որ մաքսիմումի անհրաժեշտ պայմաններից՝ էյլերի հավասարումը պահպանվում է (5.1), սակայն փոխվում է սպառման և աշխատուժի փոխարինման ներժամանակային պայմանը (5.2)՝ հանգեցնելով աշխատավարձերի մակարդակում հավելադրի առաջացման

$$\frac{W_t^*}{P_t} = -\mathrm{M}_w \frac{U'_{N_t}}{U'_{C_t}} \equiv \mathrm{M}_w \, MRS_t \,, \qquad (6)$$

որտեղ $\mathrm{M}_w \equiv \dfrac{\varepsilon_w}{\varepsilon_w - 1}$ *-ը աշխատավարձերի հավելադիրն է: Հավելադրի առաջացումը մենաշնորհային մրցակցային միջավայրին բնորոշ հատկություն է (ավելի բարձր գին, ավելի ցածր քանակություն):*

Երբ մրցակցությունը մենաշնորհային է, իսկ աշխատավարձերը՝ կոշտ (տեղի ունեն միաժամանակ 1-ին և 2-րդ ենթադրությունները), ապա խնդրի լուծման անհրաժեշտ պայմաններից մեկը՝ սպառման որոշման էյլերի միջժամանակային պայմանը (5.1), կրկին պահպանվում է, սակայն աշխատավարձերի որոշման խնդիրը մի փոքր փոխվում է: Այդ դեպքում որոնվում է.

$$\max_{W_t^*} E_t \left\{ \sum_{k=0}^{\infty} (\beta\theta_w)^k U(C_{t+k|t}, N_{t+k|t}) \right\} \,, \qquad (7)$$

պայմանով, որ.

$$P_{t+k} C_{t+k|t} + E_{t+k}\left\{ Q_{t+k,t+k+1} D_{t+k+1|t} \right\} \le D_{t+k|t} + W_t^* N_{t+k|t} + T_{t+k}$$

$$N_{t+k|t} = \left(\frac{W_t^*}{W_{t+k}} \right)^{-\varepsilon_w} N_{t+k} \quad k = 0,\ 1,\ 2,\ldots$$

որտեղ $C_{t+k|t}$ *և* $N_{t+k|t}$ *-ն համապատասխանաբար այն տնային տնտեսության սպառումը և աշխատուժի առաջարկն են* $(t+k)$ *պահին, որը վերջին անգամ ճշգրտել է աշխատավարձերը* t *պահին (գրառումների պարզության նպատակով այստեղ և այսուհետև անտեսում ենք տնային տնտեսությունը ցույց տվող* j *համարը):*

$N_{t+k} \equiv \int_0^1 N_{t+k}(i)\,di$ *-ով նշանակված է ամբողջական զբաղվածությունը* $(t+k)$ *պահին,* $D_{t+k|t}$ *-ն* $(t+k)$ *պահին տնային տնտեսության ներդրումային պորտֆելի անվանական արժեքն է՝ ձեռք բերված տվյալ ժամանակահատվածի սկզբին այն տնային տնտեսության կողմից, որը վերջին անգամ ճշգրտել է իր աշխատավարձերը* t *պահին, իսկ* $E_{t+k}\left\{Q_{t+k,t+k+1}D_{t+k+1|t}\right\}$*-ն* $(t+k+1)$ *պահին* $D_{t+k+1|t}$ *պատահական եկամուտ բերող պորտֆելի շուկայական արժեքն է* $(t+k)$ *պահին:*

Հարկ է նշել, որ ձևակերպված խնդիրը՝ (7), լուծում են ոչ բոլոր տնային տնտեսությունները, այլ միայն նրանք, որոնք դիտարկվող t պահին ունեն աշխատավարձերի ճշգրտման հնարավորություն: Ընդ որում, աշխատավարձի մակարդակը սահմանվում է այնպես, որ մաքսիմալացվի սպասվող օգտակարության ներկա արժեքը, որը տնային տնտեսությունը ստանում է, երբ աշխատավարձերը մնում են անփոփոխ՝ պահպանվելով W_t^*-մակարդակում՝ սահմանված ընթացիկ ժամանակահատվածում: $(t+k)$ պահին տնային տնտեսության սպասվող օգտակարությունը այն պայմանով, որ տնային տնտեսությունը $[t,t+k]$ հատվածում աշխատավարձերը ճշգրտելու այլ հնարավորություն չի ունեցել (հավանականությունն է θ_w^k), կլինի $\theta_w^k U(C_{t+k|t}, N_{t+k|t})$, իսկ այդ օգտակարության ներկա արժեքն է $(\beta\theta_w)^k U(C_{t+k|t}, N_{t+k|t})$, ուստի տնային տնտեսության կենսաժամանակաշրջանի սպասվող օգտակարության ներկա արժեքը կլինի $E_t\left\{\sum_{k=0}^{\infty}(\beta\theta_w)^k U(C_{t+k|t}, N_{t+k|t})\right\}$, որն աշխատավարձերի օպտիմալ մակարդակ ընտրելիս մաքսիմալացվում է այն պայմանով, որ տեղի ունենա բյուջետային սահմանափակումը և տվյալ աշխատանքային ռեսուրսի նկատմամբ պահանջարկի հավասարումը:

(7) խնդրի մաքսիմումի անհրաժեշտ պայմանը կլինի.

$$E_t\left\{\sum_{k=0}^{\infty}(\beta\theta_w)^k N_{t+k|t}U'_C(C_{t+k|t}, N_{t+k|t})\left(\frac{W_t^*}{P_{t+k}} - \mathrm{M}_w\, MRS_{t+k|t}\right)\right\} = 0, \qquad (8)$$

որտեղ $\mathrm{M}_w = \dfrac{\varepsilon_w}{\varepsilon_w - 1}$*, իսկ* $MRS_{t+k|t} \equiv -\dfrac{U'_N(C_{t+k|t}, N_{t+k|t})}{U'_C(C_{t+k|t}, N_{t+k|t})}$ *փոխարինման սահմանային նորմն է:*

Նկատենք, որ սահմանային դեպքում, երբ աշխատավարձերը ճկուն են ($\theta_w = 0$) կամայական t-ի համար, (8)-ի փոխարեն կունենանք հետևյալ առնչությունը՝ $\dfrac{W_t^*}{P_t} = \dfrac{W_t}{P_t} = \mathrm{M}_w\, MRS_{t|t}$, որը համապատասխանում է ճկուն աշխատավարձերով մենաշնորհային մրցակցության դեպքի համար արդեն իսկ ներկայացված առնչությանը (6): M_w-ն մենաշնորհային մրցակցության պայմաններում աշխատավարձերի հավելադիրն է, ընդ որում, երբ $\lim_{\varepsilon_w \to \infty} \mathrm{M}_w = 1$, ապա $\dfrac{W_t}{P_t} = MRS_{t|t}$, այսինքն՝ երբ $\varepsilon_w \to \infty$, աշխատանքային ծառայությունները դառնում են կատարելապես փոխարինելի, և պահպանվում է աշխատանքի շուկայում կատարյալ մրցակցության դեպքում ստացված առնչությունը (5.2):

(8)-ը լոգարիթմելով և գծայնացնելով կայուն վիճակի շուրջ ($\dfrac{W^*}{P} = \dfrac{W}{P} = \mathrm{M}_w\, MRS$)՝ կստանանք հետևյալ արտահայտությունը.

$$w_t^* = (1-\beta\theta_w)\sum_{k=0}^{\infty}(\beta\theta_w)^k E_t\left\{mrs_{t+k|t} + p_{t+k}\right\} \qquad (9)$$

(9) բանաձևից երևում է, որ w_t^*-ը աճում է՝

- ✓ *Երբ աճում են սպասվող ապագա գները:* t պահին աշխատավարձ սահմանող տնային տնտեսությունը, ունենալով ապագային միտված վարքագիծ, մտածում է իր անվանական աշխատավարձի ներկա և ապագա գնողունակության մասին և, ընթացիկ պահին ունենալով աշխա-

տավարձերի ճշգրտման հնարավորություն, սահմանում է աշխատավարձերի ավելի բարձր մակարդակ:

- ✓ *Երբ աճում է սպասվող փոխարինման սահմանային ծորմը:* Այդ աճն իր հերթին նշանակում է սպառման մակարդակի ավելի մեծ կրճատում՝ հօգուտ աշխատաժամանակի միավոր աճի, և բնական է, որ նման «զոհողության» համար աշխատողը կպահանջի ավելի բարձր աշխատավարձ:

2.2.1. Աշխատավարձերի ինդեքսի դինամիկա: Աշխատավարձերի ճշգրտման հաճախության վրա դրված Կալվոյի սահմանափակման դեպքում աշխատավարձերի ինդեքսի դինամիկան տրվում է $w_t \approx \theta_w w_{t-1} + (1-\theta_w) w_t^*$ առնչությամբ [12]: Այսպիսով, աշխատավարձերի ինդեքսը t պահին հավասար է նախորդ ժամանակահատվածից փոխանցված ինդեքսի և նոր սահմանված գների մակարդակի կշռված միջինին, ընդ որում, w_{t-1}-ը կշռվում է θ_w գործակցով, իսկ w_t^*-ը՝ $(1-\theta_w)$-ով, քանի որ աշխատավարձը չի ճշգրտում բնակչության θ_w մասը, ճշգրտում է $(1-\theta_w)$ մասը:

2.2.2. Աշխատավարձերի Ֆիլիպսի կոր: (9) հավասարման մեջ կատարելով որոշ ձևափոխություններ և օգտվելով աշխատավարձերի դինամիկայի հավասարումից, ինչպես նաև ընդունելով, որ $\pi_t^w = w_t - w_{t-1}$, կստանանք ստորև բերվող առնչությունը, որը հայտնի է որպես աշխատավարձերի նորքեյնսյան Ֆիլիպսի կոր:

$$\pi_t^w = \beta E_t \pi_{t+1}^w - \lambda_w \mu_t^w,\ (\lambda_w \equiv \frac{(1-\beta\theta_w)(1-\theta_w)}{\theta_w(1+\varepsilon_w \varphi)}, \mu_t^w = \ln\left(\frac{\mathrm{M}_{w,t}}{\mathrm{M}_w}\right) \approx \frac{\mathrm{M}_{w,t} - \mathrm{M}_w}{\mathrm{M}_w}), \qquad (10)$$

որտեղ M_w-ն կայուն վիճակում աշխատաշուկայում աշխատավարձերի կոշտության բացակայության դեպքում մենաշնորհային մրցակցության հետևանքով ձևավորված հավելադիրն է, իսկ $\mathrm{M}_{w,t}$ հավելադիրը աշխատավարձերի կոշտության հետևանքն է:

λ_w գործակիցը ցույց է տալիս π_t^w-ի (աշխատավարձերի հավելաճի տեմպի) զգայունությունը աշխատավարձերի հավելադրի շեղման նկատմամբ: Պարզ է, որ λ_w-ի մեծ արժեքը նշանակում է, որ աշխատավարձերն արագ են արձագանքում հավելադրի՝ կայուն վիճակից շեղմանը (երբ որևէ ցնցման հետևանքով աշխատավարձերի հավելադիրը փոխվում է՝ $\mu_t^w \neq 0$, ապա աշխատավարձերը բավականին արագ ճշգրտվում են՝ զրոյացնելով հավելադրի շեղումը): Նկատենք, որ λ_w-ն նվազող է ըստ այն կազմող բոլոր պարամետրերի՝ $\theta_w, \beta, \varepsilon_w, \varphi$: Մասնավորապես, θ_w-ի աճի դեպքում (կոշտ աշխատավարձերով մոդել) տնային տնտեսությունը աշխատավարձերը ճշգրտելու հնարավորություն ստանում է ավելի քիչ հաճախությամբ. սա մեծացնում է աշխատավարձերի կոշտությունը և հանգեցնում աշխատավարձերի դանդաղ արձագանքին՝ ի պատասխան հավելադրի շեղմանը (λ_w-ն նվազում է): Ծայրահեղ դեպքում՝ $\theta_w = 1 \Rightarrow \lambda_w = 0$. կայուն վիճակից հավելադրի շեղումը որևէ կերպ չի ազդում π_t^w-ի վրա:

θ_w-ի փոքր արժեքների դեպքում ունենում ենք ճկուն աշխատավարձերով մոդել, որտեղ աշխատավարձերը բավականին արագ են արձագանքում հավելադրի շեղմանը: Ծայրահեղ դեպքում՝ $\theta_w \to 0 \Rightarrow \lambda_w \to \infty$. աշխատավարձերն ակնթարթորեն ճշգրտվում են հավելադրի շեղմանը համապատասխան:

3. Մոդելի գնահատում

3.1. Օգտագործված տվյալներ

Գնահատումն իրականացվել է 2000-2010 թթ. եռամսյակային տվյալների օգտագործմամբ[10]: Մոդելի փոփոխականները կառուցվել են՝ փաստացի ժամանակային շարքերը լոգարիթմելով և հաշվարկելով շեղումները համապատասխան երկարաժամկետ միտումներից[11]:

[10] *Աղբյուրը՝ ՀՀ ԿԲ և ԱՎԾ:*
[11] *Ժամանակային շարքերի սեզոնային հարթեցումն իրականացվել է Tramo/Seats հարթեցման եղանակով:*

3.2. Գնահատման մեթոդ և ստացված արդյունքներ

Մինչ գնահատման մեթոդի նկարագրությանը անդրադառնալը, նախ անհրաժեշտ է լուծել կառուցված մոդելը: Ստորև նկարագրվում է մոդելի ռացիոնալ սպասումներով լուծումը՝ հիմք ընդունելով Չոյի և Մորենոյի [13] աշխատանքը: Այսպիսով, մոդելի հավասարումների համակարգը մատրիցային տեսքով կարելի է ներկայացնել հետևյալ կերպ.

$$B_{11}X_t = A_{11}E_t(X_{t+1}) + B_{12}X_{t-1} + \varepsilon_t \;\; \varepsilon_t \sim N(0, D) \tag{11}$$

որտեղ B_{11}, A_{11}, B_{12}-ը կառուցվածքային գործակիցների մատրիցներն են, ε_t-ն՝ սխալների վեկտորը, իսկ D-ն՝ ցրվածքի (դիսպերսիայի) անկյունագծային մատրիցը (ընդլայնված մոդելի ներկայացումը (11) տեսքով տե՛ս Հավելված 2):

Համակարգի լուծումը տրվում է հետևյալ տեսքով (անորոշ գործակիցների մոտեցում).

$$X_{t+1} = \Omega X_t + \Gamma \varepsilon_{t+1} \tag{12}$$

Տեղադրելով (12) հավասարումը (11)-ի մեջ՝ կստանանք.

$$B_{11}X_t = A_{11}E_t(\Omega X_t + \Gamma \varepsilon_{t+1}) + B_{12}X_{t-1} + \varepsilon_t = A_{11}\Omega X_t + B_{12}X_{t-1} + \varepsilon_t$$

որտեղից էլ՝

$$X_t = (B_{11} - A_{11}\Omega)^{-1}B_{12}X_{t-1} + (B_{11} - A_{11}\Omega)^{-1}\varepsilon_t \tag{13}$$

ենթադրվում է, որ գոյություն ունի $(B_{11} - A_{11}\Omega)$ մատրիցի հակադարձը:

(12) և (13) հավասարումներից կունենանք.

$$X_t = \Omega X_{t-1} + \Gamma \varepsilon_t \tag{14}$$

որտեղ՝ $\Omega = (B_{11} - A_{11}\Omega)^{-1}B_{12}$

$$\Gamma = (B_{11} - A_{11}\Omega)^{-1}$$

Ուստի DSGE մոդելը կարելի է ներկայացնել VAR(1) տեսքով (14) և, ունենալով X_t վեկտորի բոլոր բաղադրիչները, կարելի է այն գնահատել նվազագույն քառակուսիների եղանակով:

Այժմ անդրադառնանք մոդելի կառուցվածքային գործակիցների գնահատման IRFM (Impulse Response Function Matching) մեթոդին: Ըստ այս մեթոդի՝ նախ փաստացի ժամանակային շարքերի օգտագործմամբ գնահատվում է վեկտորական ավտոռեգրեսիոն մոդել VAR(1), որից հետո անհայտ պարամետրերի համար ստացված գնահատականների պարագայում հաշվարկվում է տարբեր ցնցումների դեպքում մոդելի փոփոխականների արձագանքը (Impulse Responses of Data, IR_{Data}):

Հաջորդ քայլին նույնանուն ցնցումների դեպքում հաշվարկվում է DSGE մոդելի փոփոխականների դինամիկ արձագանքը (Impulse Responses of DSGE model, IR_{Model}), որը ձևավորվում է մոդելի գործակիցների բազմաթիվ արժեքների պարագայում՝ ընտրված թույլատրելի արժեքների բազմությունից: Գործակիցների այն արժեքները, որոնք ապահովում են IR_{Model}-ի ամենամոտ արդյունքը փաստացի տվյալների միջոցով ստացված IR_{Data}-ի հետ համեմատելիս, ընդունվում են որպես համապատասխան գործակիցների գնահատականներ:

Այսպիսով, նվազագույնի է հասցվում ընտրանքային և տեսական IR-երի (Impulse Responses) միջև հեռավորությունը՝ $\sum(IR_{Data} - IR_{Model})^2$:

Նշված գործընթացը գրականությունում հայտնի է որպես IRFM (Impulse Response Function Matching) գնահատում: Նկատենք, որ փաստացի տվյալների հիման վրա գնահատելով ավելի բարձր կարգի վեկտորական ավտոռեգրեսիոն մոդել՝ միաձնշանակ կարելի է ստանալ առավել լավ արդյունքներ, սակայն քանի որ այնուհետև համեմատություն է արվում DSGE մոդելի և գնահատված վեկտորական

ավտոռեգրեսիոն մոդելի փոփոխականների արձագանքների միջև (IR-երի միջև), ապա համադրելիության ապահովման նպատակով անհրաժեշտ է գնահատել VAR(1) մոդել:

Այսպիսով, նկարագրված մեթոդով իրականացվել է մոդելի կառուցվածքային գործակիցների գնահատում: Հիմք ընդունելով Հոլի [14] աշխատանքը՝ մոդելի գործակիցները տրոհվել են երկու խմբի, որոնցից մեկը ներկայացնում է IRFM մեթոդով գնահատվող, իսկ մյուսը՝ այդ գործընթացում հաստատուն պահվող գործակիցների խումբը:

Նշենք, որ հաստատուն պահվող գործակիցների խմբում ընդգրկված են այնպիսի գործակիցներ, որոնք իրենցից ներկայացնում են տարբեր փոփոխականների տեսակարար կշիռներ (ուստի հեշտ հաշվարկելի են փաստացի վիճակագրության հիման վրա) և ավտոռեգրեսիոն գործընթացները նկարագրող գործակիցներ (գնահատվել են առանձին ռեգրեսիոն վերլուծության հիման վրա): ***Գործակիցների տվյալ խմբի համար ստացվել են հետևյալ արժեքները.***

$$\beta = 0.99 \quad k_1 = 0.575 \quad a^* = 0.73 \quad \rho_{y^*} = 0.75 \quad \rho_{\xi} = 0.75$$
$$\gamma_{\psi} = 0.25 \quad k_2 = 0.075 \quad a = 0.73 \quad \rho_{i^*} = 0.82 \quad \rho_{gov} = 0.63$$
$$\gamma = 0.3 \quad k_3 = 0.15 \quad \rho_{\pi^*} = 0.75 \quad \rho_a = 0.84$$

Մոդելի կառուցվածքային գործակիցների մյուս խմբի գնահատումը IRFM մեթոդով իրականացվել է MatLab միջավայրում գործող և հետևյալ գործողությունները կատարող ծրագրային փաթեթի միջոցով.

1. փաստացի ժամանակային շարքերի միջոցով VAR(1) մոդելի անհայտ պարամետրերի գնահատում.
2. մոդելի լուծում գործակիցների տարբեր արժեքների դեպքում (նախ կատարվում է գործակիցների արժեքների պատահական փնտրում, այնուհետև, ստացվող նախնական արդյունքների հիման վրա՝ ցանցային որոնում).
3. նույնանուն ցնցումների պարագայում VAR(1) և DSGE մոդելների IR (Impulse Response) ֆունկցիաների հաշվարկ, դրանց միջև հեռավորության համեմատություն և DSGE գործակիցների այն համակցության ընտրություն, որն ապահովում է նվազագույն հեռավորություն:

Գնահատման արդյունքներն են.

h	σ	β_q	β_m	β_h	β_w	w_m	w_h	θ_w	ε_w	φ	β_i
0.65	2.50	0.3	0.45	0.6	0.3	0.4	0.5	0.65	3	1	0.4

Ինչպես տեսնում ենք, ներկայացուցչական տնային տնտեսության վարքագծի վրա որոշիչ ազդեցություն ունի սպառման սովորույթների և իներցիայի բարձր աստիճանը $(h = 0.65)$: Գների միջին տևողությունը տնտեսության ներմուծման հատվածում 1.7 եռամսյակ է, իսկ ներքին տնտեսությունում՝ 2 եռամսյակ: Աշխատանքային պայմանագրերի միջին տևողությունը գնահատվել է գրեթե 3 եռամսյակ, ինչը վկայում է այն մասին, որ տնտեսությունում գներն ավելի հաճախ են ճշգրտվում, քան անվանական աշխատավարձերը:

Դրամավարկային քաղաքականությունը ներկայացվում է Թեյլորի ձևափոխված կանոնով [2]: Գնահատման արդյունքում ստացվել է, որ կենտրոնական բանկը, ներկա պահին սահմանելով տոկոսադրույքների մակարդակ, հաշվի է առնում ոչ միայն գնաճի ցուցանիշը, այլև տոկոսադրույքի նախորդ ժամանակահատվածի արժեքները (0.4 կշռով): Կենտրոնական բանկն իրականացնում է տոկոսադրույքի հարթեցում. վարքագիծ, որ բնորոշ է գրեթե բոլոր կենտրոնական բանկերին՝ առավել ևս զարգացող ֆինանսական համակարգ ունեցող երկրներում: Նման գործողությունը հնարավորություն է տալիս տոկոսադրույքների կտրուկ տատանումների դեպքում խուսափելու ֆինանսական շուկայում հավանական անկայունության առաջացումից:

Այսպիսով, մոդելի կառուցվածքային գործակիցների գնահատումը թույլ է տալիս, տարբեր ցնցումների պարագայում լուծելով մոդելը և, հիմքում ունենալով տնտեսական գործակալների վարքագիծ, մեկնաբանել ՀՀ տնտեսության դինամիկ վարքը և նկարագրել դրամավարկային քաղաքականության փոխանցումային մեխանիզմը:

Հիմք ընդունելով գործակիցների գնահատված արժեքները՝ աշխատանքի հաջորդ մասում դիտարկենք մոդելի հատկությունները:

4. Մոդելի փոփոխականների արձագանքը տարաբնույթ ցնցումներին

Մոդելը, որը բերվում է տարբերակային հավասարումների համակարգի, գործակիցների գնահատված արժեքների դեպքում լուծվել է *MatLab* ծրագրային միջավայրում գործող *IRIS Toolbox*-ի միջոցով: Որպեսզի հնարավոր լինի դատողություններ անել աշխատավարձերի կոշտության ունեցած ազդեցության վերաբերյալ, նույն ցնցման ազդեցությունը դիտարկվել է երկու հնարավոր դեպքերի համար.

1.կոշտ աշխատավարձեր՝ $\theta_w = 0.65,$

2.ճկուն աշխատավարձեր՝ $\theta_w \approx 0,$

Գրաֆիկների միջոցով պատկերվում է 1% ցնցման պարագայում մոդելի փոփոխականների դինամիկան (Հավելված 3), որը միարժեքորեն որոշվում է մոդելի հավասարումների և պարամետրերին տրված արժեքների միջոցով: Հոծ գծով պատկերվում է ճկուն $(\theta_w \approx 0),$ իսկ կետագծով՝ կոշտ աշխատավարձերով մոդելի փոփոխականների դինամիկան $(\theta_w = 0.65)$:

Քանի որ ցնցման հետևանքով խախտված հավասարակշռության վերականգնումը երկարատև գործընթաց է և ընթանում է մի քանի փուլերով, ապա կսահմանափակվենք միայն սկզբնական փուլը նկարագրելով՝ նպատակ ունենալով մեկնաբանել մոդելի գործողության մեխանիզմը և դրամավարկային քաղաքականության դերը հավասարակշռության վերականգնման գործընթացում:

4.1. Տնտեսության ներսում արտադրված ապրանքների գների աճի ցնցում (գծանկար 1)

Ներքին գների աճը հանգեցնում է ընդհանուր գների մակարդակի (ՍԳԻ) աճի: Արտադրության ոլորտում գների մակարդակի աճը կրճատում է իրական սահմանային ծախսերը և, համաձայն Ֆիլիպսի կորի, գներն ապագայում անկման միտում են ունենում:

Կենտրոնական բանկը (ԿԲ), գործելով դրամավարկային կանոնի համապատասխան և ունենալով ներքին արտադրության ապրանքների գների մակարդակի աճ, բարձրացնում է տոկոսադրույքը: Դրա հետևանքով սպառման մակարդակը կրճատվում է, իսկ ազգային արժույթը՝ արժևորվում:

Ձսպող դրամավարկային քաղաքականության արդյունքում ազգային արժույթի արժևորումը, ինչպես նաև ընդհանուր գների մակարդակի աճը հանգեցնում է իրական փոխարժեքի արժևորման: Իրական փոխարժեքի արժևորումն իր հերթին հանգեցնում է արտաքին մրցունակության անկման՝ արտահանման ծավալները կրճատվում են: Նկատենք, որ կրճատվել էր նաև ներքին արտադրության ապրանքների նկատմամբ հարաբերական պահանջարկը: Նշված գործոնների ազդեցությամբ կրճատվում է իրական ՀՆԱ-ն: Իրական ՀՆԱ-ի կրճատումը հանգեցնում է աշխատուժի պահանջարկի կրճատման, որից հետևում է արտադրության գործընթացում ներգրավված աշխատուժի ծավալի կտրուկ անկումը:

ԿԲ կողմից տոկոսադրույքի բարձրացումը առաջացնում է ազգային արժույթի արժևորում, իսկ քանի որ, համաձայն արված ենթադրության, անվանական փոխարժեքի փոփոխությունն անմիջապես չի փոխանցվում ներմուծված ապրանքների գներին, ապա կունենանք շեղում մեկ գնի օրենքից: Սա փոքր-ինչ մեղմացնում է ՀՆԱ-ի անկումը. այն ավելի քիչ է լինում, քան կլիներ, եթե մեկ գնի օրենքը պահպանվեր $(\psi_t < 0)$: Երբ մեկ գնի օրենքը պահպանվում է, ազգային արժույթի արժևորումը բերում է ներմուծման գների կրճատման՝ հանգեցնելով ներմուծման հանդեպ պահանջարկի աճի, ուստի նաև, այլ հավասար պայմաններում՝ ՀՆԱ-ի կրճատման: Սակայն մեկ գնի օրենքից շեղման դեպքում փոխարժեքի փոփոխությունն անմիջապես չի փոխանցվում ներմուծված ապրանքների գներին. տվյալ դեպքում դրանք որոշ ժամանակ կվաճառվեն ավելի բարձր գներով, ներքին ապրանքների մրցունակության և, հետևաբար, ՀՆԱ-ի անկում անմիջապես տեղի չի ունենա:

Արձանագրված ցնցմանն ի պատասխան ԿԲ-ի գործողությունների արդյունքում, գրանցված մեկ գնի օրենքից բացասական շեղումը, ինչպես նաև ներքին ֆիրմաների իրական սահմանային ծախսերի անկումը նվազեցնում է ներմուծող ֆիրմաների իրական սահմանային ծախսերը: Սա նշանակում է, որ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականությունը օբյեկտիվ տնտեսական հիմքեր է ստեղծում ներմուծող ֆիրմաների կողմից գների իջեցման համար:

Աշխատուժի և սպառման միջև փոխարինման սահմանային նորմը կրճատվում է սպառման և աշխատաժամանակի կրճատման հետևանքով:

Ճկուն աշխատավարձերի դեպքում պահպանվում է աշխատուժի և սպառման փոխարինման ներժամանակային պայմանը, այն է՝ $w_t - p_t = mrs_t$, որից հետևում է, որ փոխարինման սահմանային նորմի կրճատումը հանգեցնում է իրական աշխատավարձերի կրճատման:

Մյուս կողմից, կոշտ աշխատավարձերով մոդելում աճում է աշխատավարձերի հավելադիրը, ինչը, համաձայն աշխատավարձերի նորքեյնսյան Ֆիլիպսի կորի, հանգեցնում է աշխատավարձերի մակարդակի կրճատման:

Կոշտ և ճկուն աշխատավարձերով մոդելների համեմատություն: Կոշտ աշխատավարձերով մոդելում աշխատավարձերը, ավելի դանդաղ արձագանքելով ցնցմանը, ավելի քիչ են նվազում[12], $w_t^{\text{կոշտ}} > w_t^{\text{ճկուն}}$ որից հետևում է, որ իրական սահմանային ծախսերը ևս քիչ են կրճատվում՝ $w_t^{\text{կոշտ}} > w_t^{\text{ճկուն}} \Rightarrow mc_t^{\text{կոշտ}} > mc_t^{\text{ճկուն}}$, ինչը նշանակում է, որ ներքին արտադրության և ներմուծման գները հարաբերականորեն բարձր են մնում: Որպես հետևանք՝ դրամավարկային մարմինը ավելի զսպողական քաղաքականություն է վարում և տոկոսադրույքները համեմատաբար ավելի շատ են բարձրացվում, ինչը հանգեցնում է սպառման ավելի մեծ կրճատման և ազգային արժույթի ավելի մեծ արժևորման: Սա էլ իր հերթին նշանակում է ՀՆԱ-ի ավելի մեծ կրճատում, որից բխում է գործազուրկների ավելի մեծ թվաքանակը: Ֆորմալ նկարագրված շղթան կլինի.

$$i_t^{\text{կոշտ}} > i_t^{\text{ճկուն}} \Rightarrow c_t^{\text{կոշտ}} < c_t^{\text{ճկուն}}, y_t^{\text{կոշտ}} < y_t^{\text{ճկուն}} \Rightarrow n_t^{\text{կոշտ}} < n_t^{\text{ճկուն}}$$

Ստացվեց, որ տնտեսական փոփոխությունների նկատմամբ աշխատավարձերի նվազ զգայունության հետևանքով ավելի շատ աշխատողներ են հայտնվում գործազուրկի կարգավիճակում: Աշխատավարձերի ճկունությունը թույլ է տալիս խուսափել այդ լրացուցիչ գործազրկությունից:

4.2. Ներմուծված ապրանքների գների աճի ցնցում (գծանկար 2)

Ներմուծված ապրանքների գների աճը հանգեցնում է ընդհանուր գների մակարդակի (ՍԳԻ) աճի: Արձանագրված գնաճին ԿԲ-ն արձագանքում է տոկոսադրույքների բարձրացմամբ: Որպես կիրառվող դրամավարկային քաղաքականության հետևանք՝ տեղի է ունենում սպառման կրճատում և արժևորվում է ազգային արժույթը:

Բացի այդ, տոկոսադրույքի բարձրացումը արժևորում է նաև իրական փոխարժեքը: Իրական փոխարժեքի արժևորումը հանգեցնում է արտաքին մրցունակության անկման. արտահանումը կրճատվում է: Տնտեսությունում սպառման կրճատման և իրական փոխարժեքի արժևորման հետևանքով իրական ՀՆԱ-ն կրճատվում է: Թողարկման ծավալների նվազման հետևանքով կրճատվում է աշխատանքային ռեսուրսների նկատմամբ պահանջարկը: Սա նշանակում է, որ տնտեսությունում նվազում է զբաղվածների թվաքանակը և միջին աշխատավարձերի մակարդակը: Ազգային արժույթի արժևորումը իր հերթին խորացնում է ներմուծման գների աճով պայմանավորված մեկ գնի օրենքից առաջացած շեղումը: Նկատենք, որ մեկ գնի օրենքից բացասական շեղման առկայությունը փոքր-ինչ թուլացնում է իրական փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը ամբողջական պահանջարկի վրա[13]:

ԿԲ կողմից տոկոսադրույքի բարձրացումը ներմուծված ապրանքների գների[14] նվազման վրա ճնշումներ է առաջ բերում ազգային արժույթի արժևորման միջոցով, նվազում են ներմուծող ֆիրմաների իրական սահմանային ծախսերը, հետևաբար նաև՝ ներմուծված ապրանքների գների մակարդակը:

Աշխատուժի և սպառման միջև փոխարինման սահմանային նորմը կրճատվում է սպառման և աշխատաժամանակի կրճատման հետևանքով:

Ճկուն աշխատավարձերի դեպքում պահպանվում է աշխատուժի և սպառման փոխարինման ներժամանակային պայմանը, այն է՝ $w_t - p_t = mrs_t$, որից հետևում է, որ սպառման և աշխատաժամանակի կրճատումը հանգեցնում է իրական աշխատավարձերի կրճատման:

Մյուս կողմից, կոշտ աշխատավարձերով մոդելում աճում է աշխատավարձերի հավելադիրը, ինչը, համաձայն աշխատավարձերի նորքեյնսյան Ֆիլիպսի կորի, հանգեցնում է աշխատավարձերի մակարդակի կրճատման: Աշխատավարձերի կրճատմամբ պայմանավորված՝ նվազում են իրական սահմանային ծախսերը, ինչն էլ ապագայում գների անկման պատճառ է դառնում՝ համաձայն Ֆիլիպսի կորի:

Կոշտ և ճկուն աշխատավարձերով մոդելների համեմատություն: Նկատենք, որ կոշտ աշխատավարձերի պարագայում աշխատավարձերի մակարդակը համեմատաբար քիչ է կրճատվում, ինչն իր հերթին նշանակում է ավելի բարձր իրական սահմանային ծախսեր $w_t^{\text{կոշտ}} > w_t^{\text{ճկուն}} \Rightarrow mc_t^{\text{կոշտ}} > mc_t^{\text{ճկուն}}$ և, հետևաբար, համաձայն գնաճի Ֆիլիպսի կորի՝ նաև ավելի բարձր ներքին գներ: Ուստի, համաձայն դրամավարկային քաղաքականության կանոնի՝ ԿԲ-ն կոշտ աշխատավարձի դեպքում սահմանում է ավելի բարձր տոկոսադրույքների մակարդակ՝ վարելով ավելի զսպողական քաղաքականություն: Սա իր հերթին նկատելի խորացնում է սպառման անկումը (հետևաբար նաև ՀՆԱ-ի)՝ թեթևակի ազդելով նաև անվանական փոխարժեքի վրա: Կոշտ աշխատավարձերի դեպքում ՀՆԱ-ի ավելի մեծ անկումը հանգեցնում է զբաղվածների ավելի մեծ կրճատման:

---

[12] *Փոփոխականի վերևում նշվում է, թե տվյալ արժեքը որ մոդելին է վերաբերում՝ կոշտ, թե ճկուն աշխատավարձերով:*

[13] *Մեկնաբանությունը տես 4.1-ում:*

[14] *Սկզբում ներմուծված ապրանքների գները ավելացան, որից հետո ԿԲ-ի գործողությունները գների բարձր մակարդակի վրա նվազման ուղղությամբ ճնշումներ առաջ բերեցին:*

Նկարագրված շղթան է. $i_t^{կոշտ} > i_t^{ճկուն} \Rightarrow c_t^{կոշտ} < c_t^{ճկուն}, y_t^{կոշտ} < y_t^{ճկուն} \Rightarrow n_t^{կոշտ} < n_t^{ճկուն}$

Այսպիսով, կոշտ աշխատավարձերի դեպքում ներմուծված ապրանքների գների աճի դրական ցնցման հետևանքով խախտված հավասարակշռության վերականգնման գործընթացի սկզբնական փուլը ուղեկցվում է ՀՆԱ-ի ավելի կտրուկ անկմամբ, զբաղվածների ավելի մեծ կրճատմամբ, աշխատավարձերի ու գների ավելի բարձր մակարդակով:

4.3. Աշխատավարձերի հավելաճի տեմպի (π_t^w) ցնցում (գծանկար 3)

Տվյալ դեպքում քննարկվում է միայն կոշտ աշխատավարձերով մոդելի փոփոխականների դինամիկան, քանի որ ճկուն աշխատավարձերով մոդելում աշխատավարձերն անմիջապես ճշգրտվում են գրանցված ցնցմանը համապատասխան, այսինքն՝ բոլոր փոփոխականները ցնցման պահին, հետևաբար նաև՝ հետագայում, կայուն վիճակում են:

Աշխատավարձերի աճը հանգեցնում է ներքին ֆիրմաների իրական սահմանային ծախսերի աճի: Համաձայն գնաճի Ֆիլիպսի կորի՝ ներքին գները սկսում են աճել: Ներքին գների աճը հանգեցնում է ընդհանուր գների մակարդակի (ՍԳԻ) աճի: ԿԲ-ն, արձագանքելով ներքին գների աճին, բարձրացնում է տոկոսադրույքը, որի հետևանքով սպառումը կրճատվում է, իսկ ազգային արժույթը՝ արժևորվում:

Քանի որ ազգային արժույթի անվանական արժևորումից բացի աճում են նաև ընդհանուր գները, ապա իրական փոխարժեքը կսկսի արժևորվել ավելի մեծ չափով, քան անվանական փոխարժեքը: ԿԲ կողմից տոկոսադրույքի բարձրացումը ազգային արժույթի արժևորման միջոցով առաջացնում է շեղում մեկ գնի օրենքից: Իրական փոխարժեքի արժևորման հետևանքով ընկնում է տնտեսության մրցունակությունը. արտահանումը նվազում է: Իրական փոխարժեքի արժևորումը և սպառման կրճատումը հանգեցնում են ամբողջական պահանջարկի կրճատմանը: Իրական փոխարժեքի ազդեցությունը ՀՆԱ-ի վրա փոքր-ինչ մեղմանում է՝ պայմանավորված մեկ գնի օրենքից շեղման առկայությամբ[15]: Թողարկման ծավալների կրճատման պատճառով նվազում է աշխատուժի հանդեպ պահանջարկը, ինչը նշանակում է զբաղվածության կրճատում և միջին աշխատավարձերի մակարդակի նվազում: Չնայած ազգային արժույթի արժևորմանը՝ ներմուծող ֆիրմաների իրական սահմանային ծախսերը չեն կրճատվում. պատճառը ներքին ֆիրմաների բարձր իրական սահմանային ծախսերն են (mc_t-ն): Հետագայում, մեծապես պայմանավորված mc_t-ի կրճատմամբ, ներմուծման գներն աստիճանաբար նվազում են:

Մյուս կողմից, սպառման և աշխատաժամանակի կրճատման հետևանքով նվազում է փոխարինման սահմանային նորմը:

Ցնցման պահին տնտեսությունում միջին աշխատավարձերի հավելադրի շեղումն իր կայուն վիճակից դրական է՝ $\mu_t^w > 0$, ինչը նշանակում է՝ աշխատաշուկայում այդ պահին առկա հավելադիրը գերազանցում է մենաշնորհային միջավայրում հավելադրի ցանկալի մակարդակը: Սա նշանակում է, որ ապագայում տնային տնտեսությունները, հնարավորություն ստանալով ճշգրտելու աշխատավարձերի մակարդակը, հակված կլինեն սահմանելու ավելի ցածր աշխատավարձեր:

4.4. Արտերկրի սպառման կամ իրական ՀՆԱ-ի ցնցում (գծանկար 4)

Ռիսկերի բաշխման պայմանով ներքին տնտեսության սպառումը, կապակցված լինելով արտերկրի եկամուտների հետ, ավելանում է՝ պայմանավորված արտերկրի եկամուտների աճով: Արտերկրի սպառման կամ իրական ՀՆԱ-ի ցնցումը մեծացնում է արտահանման ծավալը պահանջարկը: Արտահանման աճը, ըստ էության, տնտեսության եկամուտների աճ է նշանակում, որը սպառման աճի հետ մեկտեղ հանգեցնում է ներքին արտադրության ապրանքների ծավալի պահանջարկի աճի: Արդյունքում՝ աճում է իրական ՀՆԱ-ն: Սա իր հերթին մեծացնում է աշխատուժի հանդեպ պահանջարկը՝ հանգեցնելով նաև աշխատավարձերի աճի:

Մյուս կողմից, աճում է փոխարինման սահմանային նորմը՝ սպառման և աշխատաժամանակի աճով պայմանավորված:

Ճկուն աշխատավարձերով մոդելում $w_t - p_t = mrs_t$, ուստի, փոխարինման սահմանային նորմի աճով պայմանավորված, աճում են նաև իրական սահմանային ծախսերը:

---

[15] *Մեկնաբանությունը 4.1-ում:*

Կոշտ աշխատավարձերով մոդելում աշխատավարձերի հավելադրի բացասական լինելը $(\mu_t^w < 0)$ պատճառ է դառնում աշխատավարձերի աճի: Բարձր աշխատավարձերը հանգեցնում է բարձր իրական սահմանային ծախսերի, որն էլ բարձրացնում է ներքին գների մակարդակը: ԿԲ-ն արձանագրված գնաճին արձագանքում է տոկոսադրույքների բարձրացմամբ, արդյունքում՝ սպառումը կրճատվում է, ազգային արժույթը՝ արժևորվում: Բացի այդ, տոկոսադրույքի բարձրացումը արժևորում է նաև իրական փոխարժեքը: Իրական փոխարժեքի արժևորումը զսպում է սպառման և իրական ՀՆԱ-ի աճը: Ներմուծված ապրանքների գները ավելի թույլ են արձագանքում փոխարժեքի արժևորմանը, քանի որ աշխատավարձերի աճը հանգեցրել է ներքին ֆիրմաների, ուստի նաև ներմուծող ֆիրմաների իրական սահմանային ծախսերի աճի:

Փոխարժեքի արժևորումը և ներմուծման գների աճը հանգեցնում է շեղում մեկ գնի օրենքից: Իրական ՀՆԱ-ի աճն ավելի մեծ է լինում, քան կլիներ, եթե մեկ գնի օրենքը պահպանվեր:

Կոշտ և ճկուն աշխատավարձերով մոդելների համեմատություն: Նկատենք, որ կոշտ աշխատավարձերի պարագայում աշխատավարձերն ավելի քիչ են աճում $w_t^{կոշտ} < w_t^{ճկուն}$, ինչը նշանակում է ներքին իրական սահմանային ծախսերի $mc_t^{կոշտ} < mc_t^{ճկուն}$, հետևապես ներքին արտադրության և ներմուծված ապրանքների գների հարաբերականորեն ցածր մակարդակ: Ուստի ԿԲ-ն ավելի մեղմ քաղաքականություն է վարում՝ $i_t^{կոշտ} < i_t^{ճկուն} \Rightarrow c_t^{կոշտ} > c_t^{ճկուն}, y_t^{կոշտ} > y_t^{ճկուն} \Rightarrow n_t^{կոշտ} > n_t^{ճկուն}$:

Արդյունքում ստացվեց, որ հավասարակշռության վերականգնման գործընթացը կոշտ աշխատավարձերի պարագայում ուղեկցվում է ավելի բարձր սպառման և իրական ՀՆԱ-ի մակարդակով: Գործեց պահանջարկի օրենքը. ճկուն աշխատավարձերի դեպքում ավելի բարձր աշխատավարձերը հանգեցրին ավելի ցածր զբաղվածության:

4.5. Տոկոսադրույքի ցնցում (գծանկար 5)

Տոկոսադրույքի դրական ցնցումը կրճատում է սպառումը և արժևորում փոխարժեքը: Իրական փոխարժեքի արժևորումը կրճատում է արտաքին և ներքին մրցունակությունը. նվազում են արտահանման ծավալները և ներքին ապրանքների նկատմամբ հարաբերական պահանջարկը: Նշված փոփոխությունները իրական ՀՆԱ-ի վրա ազդում են նվազման ուղղությամբ: Արդյունքում՝ ֆիրմաները կրճատում են աշխատուժի պահանջարկը, ինչից հետևում է, որ կրճատվում է զբաղվածությունը և աշխատավարձերի մակարդակը:

Մյուս կողմից, նվազում է աշխատուժի և սպառման փոխարինման սահմանային նորմը, քանի որ կրճատվել է սպառումը և աշխատաժամանակը:

Դրական աշխատավարձերի հավելադիրը $(\mu_t^w > 0)$ հանգեցնում է աշխատավարձերի կրճատման: Աշխատավարձերի կրճատմամբ պայմանավորված՝ կրճատվում են իրական սահմանային ծախսերը, հետևաբար՝ նաև ներքին գները:

Բացի այդ, փոխարժեքի արժևորման և ներքին իրական սահմանային ծախսերի կրճատման արդյունքում նվազում են ներմուծող ֆիրմաների իրական սահմանային ծախսերը, ուստի նաև՝ ներմուծման գները:

Փոխարժեքի արժևորումը բացասական շեղում է առաջացնում մեկ գնի օրենքից, իսկ ներմուծման գների կրճատումը՝ դրական, սակայն արդյունքում ունենում ենք բացասական շեղում, քանի որ փոխարժեքի արժևորումը բացարձակ արժեքով մեծ է ներմուծման գների կրճատումից $|s_t| > |p_t^m|$: Իրական ՀՆԱ-ի անկումը ավելի քիչ է լինում, քան կլիներ, եթե մեկ գնի օրենքը պահպանվեր:

Քանի որ ներմուծման և ներքին արտադրության ապրանքների գները նվազել են, ապա ԿԲ-ն իջեցնում է տոկոսադրույքները: Դրամավարկային քաղաքականության արդյունքը սպառման աճն է և ազգային արժույթի արժեզրկումը: Հավասարակշռությունը սկսում է վերականգնվել ազգային արժույթի արժեզրկման և սպառման աճի միջոցով:

Կոշտ և ճկուն աշխատավարձերով մոդելների համեմատություն: Կոշտ աշխատավարձերի դեպքում աշխատավարձերը, հետևաբար նաև իրական սահմանային ծախսերը ավելի քիչ են նվազում՝ $w_t^{կոշտ} > w_t^{ճկուն} \Rightarrow mc_t^{կոշտ} > mc_t^{ճկուն}$: Սա նշանակում է, որ կոշտ աշխատավարձերի դեպքում ներքին արտադրության և ներմուծված ապրանքների գները հարաբերականորեն բարձր են մնում, ուստի ԿԲ-ն ավելի զսպող քաղաքականություն է վարում:

$i_t^{կոշտ} > i_t^{ճկուն} \Rightarrow c_t^{կոշտ} < c_t^{ճկուն}, y_t^{կոշտ} < y_t^{ճկուն} \Rightarrow n_t^{կոշտ} < n_t^{ճկուն}$:

Կոշտ աշխատավարձերով մոդելում ավելի քիչ գնանկման պարագայում տոկոսադրույքների ավելի բարձր լինելու հետևանքով հավասարակշռության վերականգնման գործընթացը ընթանում է ավելի ցածր սպառման, ՀՆԱ-ի և զբաղվածության մակարդակով, սակայն ավելի բարձր աշխատավարձերով:

4.6. Մոդելների համեմատություն

Փոփոխականների ստանդարտ շեղումների համեմատությունը (Հավելված 4) ամփոփ ներկայացնում և ավելի նկատելի է դարձնում երկու մոդելների տարբերությունները: Մասնավորապես՝ բոլոր ցնցումների դեպքում կոշտ աշխատավարձերով մոդելում աշխատավարձերի ստանդարտ շեղումը ավելի փոքր է. միևնույն արտաքին ազդակի դեպքում աշխատավարձերն ավելի քիչ են փոփոխվում: Սա, ինչպես արդեն գծանկարների միջոցով տեսանք, այն առանցքային գործոնն է, որն էական տարբերություններ է առաջացնում երկու մոդելների հավասարակշռության վերականգնման գործընթացներում: Կոշտ աշխատավարձերի դեպքում մոդելի անցումային դինամիկան էապես փոխվում է:

5. Եզրակացություն

Աշխատանքում կառուցվեց փոքր բաց տնտեսության DSGE մոդել՝ կոշտ աշխատավարձերով: Անկատար աշխատուժի շուկայի քննարկմամբ մոդելի համապատասխանությունը իրականությանը որոշ առումով բարելավվեց: Բացի այդ, հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ փաստացի տնտեսություններում աշխատավարձերի կոշտությունը անհերքելի երևույթ է, ապա մեծ վստահությամբ կարելի է պնդել, որ նման ենթադրությամբ ընդլայնված մոդելն առավել իրատեսական է և ավելի մեծ հավանականությամբ ունակ կլինի նկարագրել տնտեսությունում ընթացող գործընթացները:

Այն նորքեյնսյան մոդել է. բոլոր հավասարումներն ունեն միկրոտնտեսական հիմքեր, իսկ քննարկվող շուկաները բնութագրվում են մենաշնորհային մրցակցությամբ և գնային կոշտություններով: Մոդելը բաղկացած է ներկայացուցչական տնային տնտեսություններից, ներկայացուցչական ֆիրմաներից, կենտրոնական բանկից և արտաքին հատվածից: Մոդելը և գնահատված գործակիցները օգտագործվում են վերլուծելու համար ՀՀ տնտեսության վարքագիծը:

Մոդելի կառուցվածքային գործակիցները գնահատվել են IRFM մեթոդով: Գնահատված գործակիցները արտահայտում են ՀՀ տնտեսության հիմնական կառուցվածքային հատկությունները: Ներկայացուցչական տնային տնտեսության վարքագծի վրա որոշիչ ազդեցություն ունի սպառման սովորույթների և իներցիայի բարձր աստիճանը $(h = 0.65)$: Գների միջին տևողությունը տնտեսության ներմուծման հատվածում 1.7 եռամսյակ է, իսկ ներքին տնտեսությունում՝ 2 եռամսյակ: Աշխատանքային պայմանագրերի միջին տևողությունը գնահատվել է գրեթե 3 եռամսյակ, ինչը վկայում է այն մասին, որ տնտեսությունում գներն ավելի հաճախ են ճշգրտվում, քան անվանական աշխատավարձերը, ուստի աշխատավարձերի իրական գնողունակությունը տատանողական մեծություն է:

Դրամավարկային քաղաքականությունը ներկայացվում է Թեյլորի ձևափոխված կանոնով: Գնահատման արդյունքում ստացվել է, որ կենտրոնական բանկը, ներկա պահին սահմանելով տոկոսադրույքների մակարդակ, հաշվի է առնում ոչ միայն գնաճի ցուցանիշը, այլև տոկոսադրույքի նախորդ ժամանակահատվածի արժեքները (0.4 կշռով): Կենտրոնական բանկն իրականացնում է տոկոսադրույքի հարթեցում. վարքագիծ, որ բնորոշ է գրեթե բոլոր կենտրոնական բանկերին՝ առավել ևս զարգացող ֆինանսական համակարգ ունեցող երկրներում: Նման գործողությունը հնարավորություն է տալիս տոկոսադրույքների կտրուկ տատանումների դեպքում խուսափելու ֆինանսական շուկայում հավանական անկայունության առաջացումից:

Այսպիսով, մոդելի դիտարկումը թույլ է տալիս, հիմքում ունենալով տնտեսական գործակալների վարքագիծ, մեկնաբանել տնտեսության դինամիկ վարքը և նկարագրել դրամավարկային քաղաքականության փոխանցման մեխանիզմը: Քանի որ վերլուծական առումով հետաքրքրություն է ներկայացնում աշխատավարձերի կոշտության ունեցած ազդեցությունը դրամավարկային քաղաքականության փոխանցումային մեխանիզմի վրա, ապա աշխատանքում միևնույն ցնցման դեպքում մոդելի անցումային դինամիկան դիտարկվեց կոշտ և ճկուն աշխատավարձերի պարագաներում:

Այսպիսով, մոդելը հնարավորություն է տալիս ընդհանուր հավասարակշռության ներքո նկարագրել ՀՀ տնտեսության դինամիկ վարքը և կարող է օգտագործվել բարձրացնելու համար կիրառվող դրամավարկային քաղաքականության արդյունավետությունը:

Ընդլայնված մոդելի հավասարումներ

1. Սպառման հավասարում.

$$c_t = h\,c_{t-1} + y^*_{t+1} - h\,y^*_t - \frac{(1-h)}{\sigma}\left(rr_t - E_t q_{t+1} - \xi_{t+1}\right) + \varepsilon^c_t = h\,c_{t-1} + y^*_{t+1} - h\,y^*_t - \frac{(1-h)}{\sigma} rr_t +$$

$$\frac{(1-h)}{\sigma}[(1-\beta_q)q_{t-1} + \beta_q q_{t+1}] + \frac{(1-h)}{\sigma}\xi_{t+1} + \varepsilon^c_t$$

որտեղ $E_t q_{t+1} = (1-\beta_q)q_{t-1} + \beta_q q_{t+1}$

2. Ապրանքային շուկաների մաքրման պայման (իրական ՀՆԱ որոշման հավասարում).

$$y_t = (k_1 + k_2)c_t + d_1 q_t - d_2 \psi_t + (1 - k_1 - k_2 - k_3)y^*_t + k_3\, gov_t + \varepsilon^y_t$$

որտեղ՝ $d_1 = \left(\frac{k_1 a\gamma}{1-\gamma} - k_2 a + \frac{(1-k_1-k_2-k_3)a^*}{1-\gamma}\right),\quad d_2 = \left(\frac{k_1 a\gamma}{1-\gamma} - k_2 a + \frac{(1-k_1-k_2-k_3)a^*\gamma}{1-\gamma}\right)$

3. Ներմուծված ապրանքների գնաճի հավասարում.

$$\pi^m_t = \beta_m \pi^m_{t-1} + (1-\beta_m)\left(\beta E_t \pi^m_{t+1} + \frac{(1-w_m)(1-\beta w_m)}{w_m}\psi^m_t\right) + \varepsilon^{\pi^m}_t = \beta_m \pi^m_{t-1} + (1-\beta_m)$$

$$\left(\beta E_t \pi^m_{t+1} + \frac{(1-w_m)(1-\beta w_m)}{w_m}\left((1-\gamma_\psi)mc_t - \frac{(1-\gamma_\psi)}{1-\gamma}q_t + \frac{(1-\gamma\gamma_\psi)}{1-\gamma}\psi_t\right)\right) + \varepsilon^{\pi^m}_t = \beta_m \pi^m_{t-1} + (1-\beta_m)$$

$$\left(\beta E_t \pi^m_{t+1} + \frac{(1-w_m)(1-\beta w_m)}{w_m}\left[(1-\gamma_\psi)\left(\omega_t + \frac{\gamma}{1-\gamma}(q_t - \psi_t) - a_t\right) - \frac{(1-\gamma_\psi)}{1-\gamma}q_t + \frac{(1-\gamma\gamma_\psi)}{1-\gamma}\psi_t\right]\right) + \varepsilon^{\pi^m}_t = \beta_m \pi^m_{t-1} +$$

$$(1-\beta_m)\beta E_t \pi^m_{t+1} + (1-\beta_m)\frac{(1-w_m)(1-\beta w_m)}{w_m}\left[(1-\gamma_\psi)\omega_t - (1-\gamma_\psi)q_t + \psi_t - (1-\gamma_\psi)a_t\right] + \varepsilon^{\pi^m}_t$$

4. Ներքին արտադրության ապրանքների գնաճի հավասարում.

$$\pi^h_t = \beta_h \pi^h_{t-1} + (1-\beta_h)\left(\beta E_t \pi^h_{t+1} + \frac{(1-w_h)(1-\beta w_h)}{w_h} mc_t\right) + \varepsilon^{\pi^h}_t = \beta_h \pi^h_{t-1} + (1-\beta_h)$$

$$\left(\beta E_t \pi^h_{t+1} + \frac{(1-w_h)(1-\beta w_h)}{w_h}\left(\omega_t + \frac{\gamma}{1-\gamma}q_t - \frac{\gamma}{1-\gamma}\psi_t - a_t\right)\right) + \varepsilon^{\pi^h}_t$$

5. Աշխատավարձերի ինֆլյացիայի հավասարում.

$$\pi^w_t = \beta_w \pi^w_{t-1} + (1-\beta_w)\left[\beta E_t \pi^w_{t+1} - \frac{(1-\beta\theta_w)(1-\theta_w)}{\theta_w(1+\varepsilon_w\varphi)}\left(\omega_t - \frac{\sigma}{1-h}(c_t - hc_{t-1}) - \varphi(y_t - a_t)\right)\right] + \varepsilon^{\pi^w}_t$$

6. Իրական փոխարժեքի հավասարում.

$$q_t = \beta_q q_{t-1} + (1-\beta_q)E_t q_{t+1} - rr_t + rr^*_t - \xi_t + \xi_{t+1} + \varepsilon^q_t$$

7. Դրամավարկային քաղաքականության կանոն.

$$i_t = \beta_i i_{t-1} + (1-\beta_i)(\beta_{\pi^h}\pi^h_t + \beta_{\pi^m}\pi^m_t) + \varepsilon^i_t$$

Նույնություններ.

8. Արտերկրի իրական ՀՆԱ. $y_t^* = \rho_{y^*} y_{t-1}^* + \varepsilon_t^{y^*}$
9. Մեկ գնի օրենքից շեղում. $\psi_t - \psi_{t-1} = \Delta s_t + \pi_t^* - \pi_t^m$
10. Անվանական փոխարժեքի փոփոխություն. $\Delta s_t = q_t - q_{t-1} - \pi_t^* + \pi_t$
11. Ընդհանուր գնաճ. $\pi_t = (1-\gamma)\,\pi_t^h + \gamma\,\pi_t^m$
12. Իրական աշխատավարձ. $\omega_t = \omega_{t-1} + \pi_t^w - \pi_t$
13. Ներքին իրական տոկոսադրույք. $rr_t = i_t - E_t\pi_{t+1}$
14. Արտերկրի իրական տոկոսադրույք. $rr_t^* = i_t^* - \pi_{t+1}^*$
15. Արտերկրի անվանական տոկոսադրույք. $i_t^* = \rho_{i^*} i_{t-1}^* + \varepsilon_t^{i^*}$
16. Արտերկրի գնաճ. $\pi_t^* = \rho_{\pi^*} \pi_{t-1}^* + \varepsilon_t^{\pi^*}$
17. Մասնավոր տրանսֆերտներ. $\xi_t = \rho_\xi \xi_{t-1} + \varepsilon_t^\xi$
18. Պետական գնումներ. $gov_t = \rho_{gov} gov_{t-1} + \varepsilon_t^{gov}$
19. Ներքին արտադրողականություն. $a_t = \rho_a a_{t-1} + \varepsilon_t^a$

Ընդլայնված մոդելի հավասարումների համակարգի ներկայացումը մատրիցային տեսքով

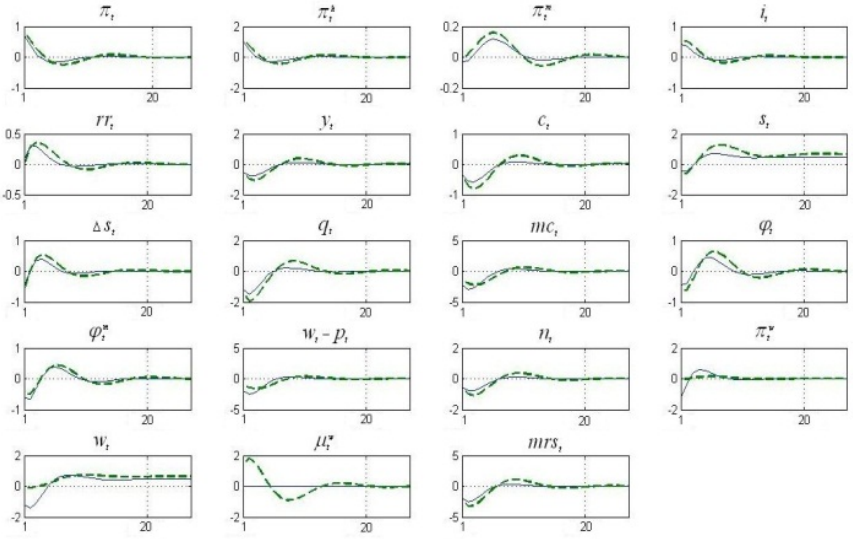
$$
\begin{bmatrix}
1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & h & 0 & 0 & 0 & 0 & \frac{1-h}{\sigma} & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
-(k_1+k_2) & 1 & 0 & 0 & 0 & -d_1 & 0 & -(1-k_1-k_2-k_3) & d_2 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -k_3 & 0 \\
0 & 0 & 1 & 0 & 0 & k_m(1-\gamma_\psi) & 0 & 0 & -k_m & 0 & 0 & -k_m(1-\gamma_\psi) & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & k_m(1-\gamma_\psi) \\
0 & 0 & 0 & 1 & 0 & -k_h\frac{\gamma}{1-\gamma} & 0 & 0 & k_h\frac{\gamma}{1-\gamma} & 0 & 0 & -k_h & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & k_h \\
-k_w\frac{\sigma}{1-h} & -k_w\varphi & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & k_w & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & k_w\varphi \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\
0 & 0 & -(1-\beta_i)0.7 & -(1-\beta_i)0.7 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & -\gamma & -(1-\gamma) & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1
\end{bmatrix} \times
$$

$$
\begin{bmatrix} c_t \\ y_t \\ \pi_t^m \\ \pi_t^h \\ \pi_t^w \\ q_t \\ i_t \\ y_t^* \\ \psi_t \\ \Delta s_t \\ \pi_t \\ \omega_t \\ rr_t \\ rr_t^* \\ i_t^* \\ \pi_t^* \\ \xi_t \\ gov_t \\ a_t \end{bmatrix} =
\begin{bmatrix}
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \frac{(1-h)(1-\beta_q)}{\sigma} & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \frac{(1-h)}{\sigma} & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & (1-\beta_m)\beta & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & (1-\beta_h)\beta & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & (1-\beta_w)\beta & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & (1-\beta_q) & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0
\end{bmatrix} \times E_t
\begin{bmatrix} c_{t+1} \\ y_{t+1} \\ \pi_{t+1}^m \\ \pi_{t+1}^h \\ \pi_{t+1}^w \\ q_{t+1} \\ i_{t+1} \\ y_{t+1}^* \\ \psi_{t+1} \\ \Delta s_{t+1} \\ \pi_{t+1} \\ \omega_{t+1} \\ rr_{t+1} \\ rr_{t+1}^* \\ i_{t+1}^* \\ \pi_{t+1}^* \\ \xi_{t+1} \\ gov_{t+1} \\ a_{t+1} \end{bmatrix} +
$$

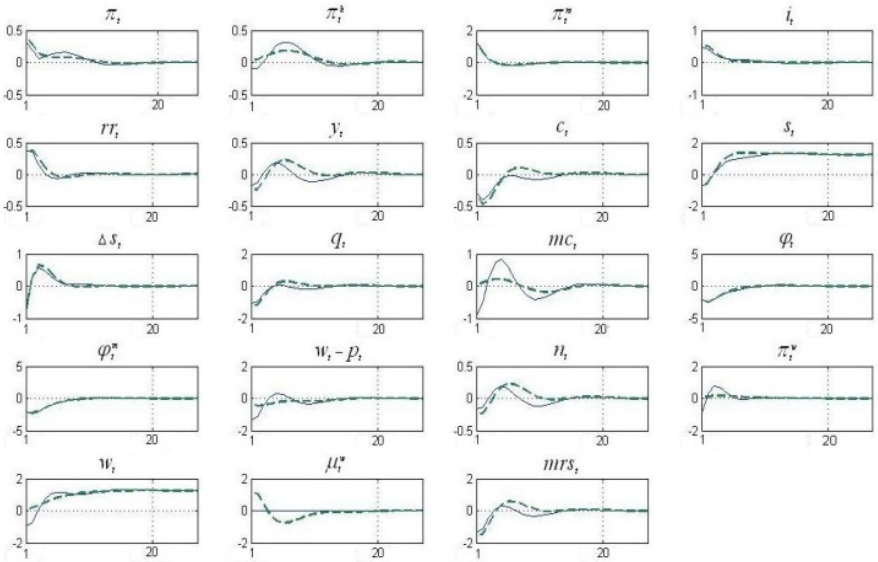
$$
+\begin{bmatrix}
h & 0 & 0 & 0 & 0 & \frac{(1-h)\beta_q}{\sigma} & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & \beta_m & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & \beta_h & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
-k_w \frac{\sigma h}{1-h} & 0 & 0 & 0 & \beta_w & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \beta_q & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \beta_i & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \rho^*_{gdp} & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \rho_{i^*} & 0 & 0 & 0 & 0 & \varepsilon_t^{i^*} & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \rho_{\pi^*} & 0 & 0 & 0 & \varepsilon_t^{\pi^*} & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \rho_{\xi} & 0 & 0 & \varepsilon_t^{\xi} & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \rho_{gov} & 0 & \varepsilon_t^{gov} & 0 \\
0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \rho_a & \varepsilon_t^a & 0
\end{bmatrix}
\times
\begin{bmatrix}
c_{t-1} \\ y_{t-1} \\ \pi^m_{t-1} \\ \pi^h_{t-1} \\ \pi^w_{t-1} \\ q_{t-1} \\ i_{t-1} \\ y^*_{t-1} \\ \psi_{t-1} \\ \Delta s_{t-1} \\ \pi_{t-1} \\ \omega_{t-1} \\ rr_{t-1} \\ rr^*_{t-1} \\ i^*_{t-1} \\ \pi^*_{t-1} \\ \xi_{t-1} \\ gov_{t-1} \\ a_{t-1}
\end{bmatrix}
+
\begin{bmatrix}
\varepsilon_t^c \\ \varepsilon_t^y \\ \varepsilon_t^{\pi^m} \\ \varepsilon_t^{\pi^h} \\ \varepsilon_t^{\pi^w} \\ \varepsilon_t^q \\ \varepsilon_t^i \\ \varepsilon_t^{y^*} \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ \varepsilon_t^{i^*} \\ \varepsilon_t^{\pi^*} \\ \varepsilon_t^{\xi} \\ \varepsilon_t^{gov} \\ \varepsilon_t^a
\end{bmatrix}
$$

Մոդելի փոփոխականների դինամիկ արձագանքը տարաբնույթ ցնցումներին

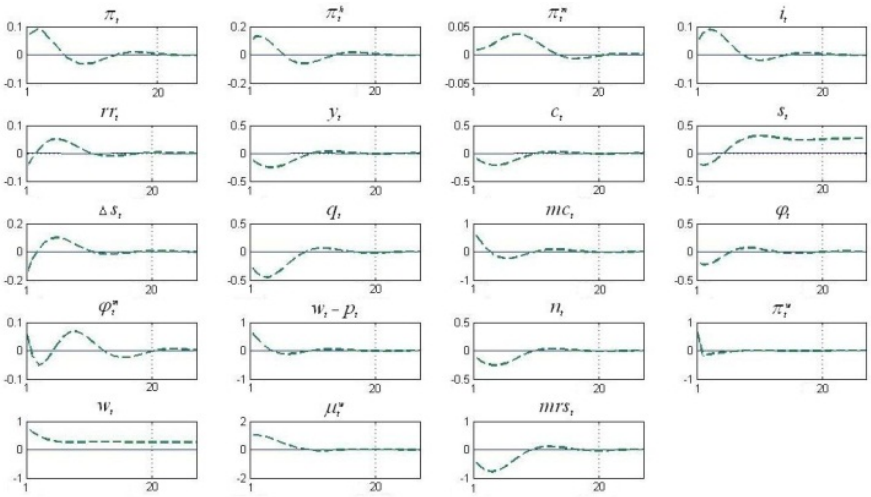
Գծանկար 1. Ներքին արտադրության ապրանքների գնածի ցնցում

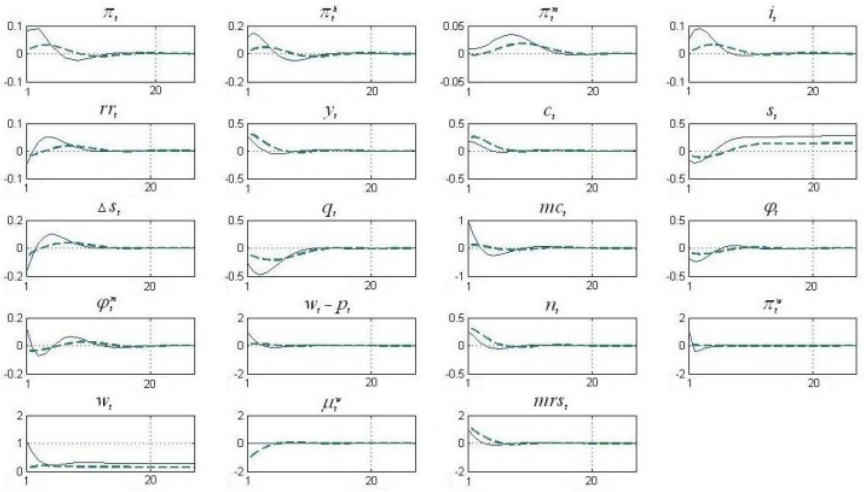
Գծանկար 2. Ներմուծված ապրանքների գնածի ցնցում

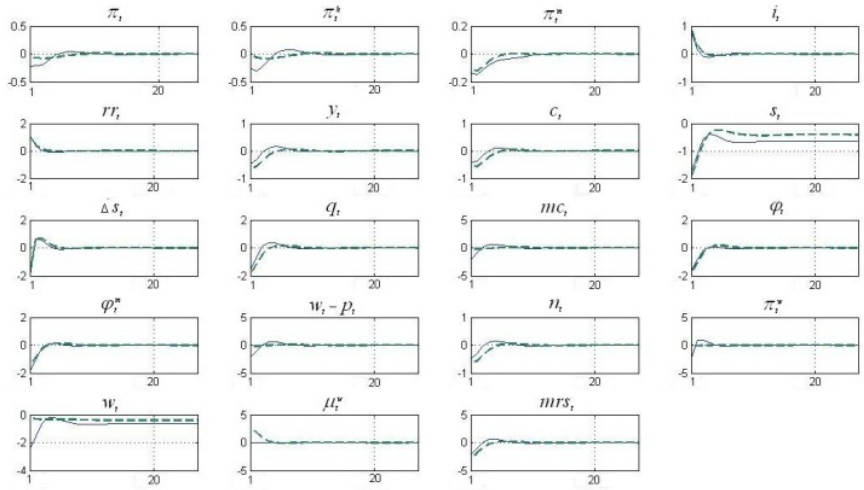
Գծանկար 3. Աշխատավարձերի ինֆլյացիայի ցնցում

Գծանկար 4. Արտերկրի իրական ՀՆԱ-ի ցնցում

Գծանկար 5. Տոկոսադրույքի ցնցում

Հավելված 4

Կոշտ $(\theta_w = 0.65)$ և ճկուն $(\theta_w \approx 0)$ աշխատավարձերով մոդելների փոփոխականների ստանդարտ շեղումներ տարաբնույթ ցնցումների դեպքում

σ	$\varepsilon_t^{\pi^h} = 1$		$\varepsilon_t^{\pi^m} = 1$		$\varepsilon_t^{y^*} = 1$		$\varepsilon_t^{i} = 1$	
	$\theta_w \approx 0$	$\theta_w = 0.65$	$\theta_w \approx 0$	$\theta_w = 0.65$	$\theta_w \approx 0$	$\theta_w = 0.65$	$\theta_w \approx 0$	$\theta_w = 0.65$
y_t	0.20	0.31	0.06	0.08	0.05	0.07	0.09	0.14
c_t	0.15	0.24	0.09	0.11	0.04	0.06	0.09	0.13
i_t	0.09	0.13	0.10	0.12	0.02	0.01	0.13	0.15
$w_t - p_t$	0.60	0.47	0.28	0.12	0.17	0.03	0.39	0.05
rr_t	0.07	0.10	0.08	0.08	0.02	0.01	0.17	0.16
π_t	0.13	0.17	0.07	0.07	0.03	0.01	0.06	0.02
π_t^h	0.19	0.25	0.10	0.06	0.04	0.02	0.07	0.03
π_t^m	0.03	0.05	0.22	0.22	0.01	0.01	0.04	0.03
mc_t	0.73	0.66	0.28	0.09	0.17	0.03	0.39	0.06
w_t	**0.46**	**0.21**	**0.47**	**0.29**	**0.14**	**0.02**	**0.31**	**0.04**
s_t	0.22	0.35	0.44	0.44	0.13	0.08	0.19	0.27
Δs_t	0.12	0.17	0.17	0.19	0.04	0.02	0.30	0.33
q_t	0.35	0.52	0.22	0.28	0.13	0.07	0.27	0.34
φ_t^m	0.17	0.17	0.60	0.57	0.03	0.01	0.30	0.25
φ_t	0.15	0.23	0.60	0.60	0.06	0.03	0.28	0.33
mrs_t	0.60	0.91	0.28	0.37	0.17	0.25	0.39	0.51
π_t^w	0.23	0.05	0.22	0.05	0.18	0.02	0.42	0.03
μ_t^w	0.00	0.51	0.00	0.32	0.00	0.22	0.00	0.47
n_t	0.20	0.31	0.06	0.08	0.05	0.07	0.09	0.14

Գրականություն

[1] Ashot Mkrtchyan, Era Dabla-Norris, Ara Stepanyan: “A New Keynesian Model of the Armenian Economy”, IMF Working Paper 09/66.

[2] Բարսեղյան Գ., Դինամիկ ստոխաստիկ ընդհանուր հավասարակշռության մոդել կոշտ աշխատավարձերով, Լրաբեր հասարակական գիտությունների, 2011, 3, էջ 127-139:

[3] Erceg, Christopher J., Dale W. Henderson, and Andrew T. Levin: Optimal Monetary Policy with Staggered Wage and Price Contracts,” Journal of Monetary Economics 46, N 2, 2000, 281-314:

[4] Blanchard, Olivier J., and Jordi Gali (2006): "Real Wage Rigidities and the New Keynesian Model," Journal of Money Credit and Banking

[5] Rotemberg, J.,Woodford, M., 1997. An optimization based econometric framework for the evaluation of monetary policy. NBER Macroeconomic Annual 12, 297–346.

[6] Christiano, L., Eichenbaum, M., Evans, C., 2005. Nominal rigidities and the dynamic effects of a shock to monetary policy. Journal of Political Economy 113, 1–45.

[7] Altig, David, Lawrence Christiano, Martin Eichenbaum and Jesper Linde (2004): “Firm-Specific Capital, Nominal Rigidities and the Business Cycle”, mimeo, Northwestern University.

[8] Jordi, Oscar and Sharon Kozichi (2005): “An Efficient IRF Matching Estimator for Rational Expectations Models”, mimeo, University of California at Davis.

[9] Boivin, Jean and Marc Giannoni (2006): “Has Monetary Policy Become More Effective?”, Review of Economics and Statistics 88(3), 445-462.

[10] DiCecio, Riccardo (2005): “Comovement: It’s Not a Puzzle”, mimeo, Federal Reserve Bank of St. Louis.

[11] DiCecio, Riccardo and Edward Nelson (2006): “An Estimated DSGE Model for the United Kingdom”, mimeo, Federal Reserve Bank of St. Louis.

[12] Calvo, Guillermo: Staggered Prices in a Utility Maximizing Framework, Journal of Monetary Economics 12, N 3, 1983, 383-398.

[13] Cho S., Moreno A., (2006). “A small sample study of the New Keynesian macro model”, Journal of Money Credit and banking 38, 1462 – 1482.

[14] Hall A., Inoue A., Nason J., Rossi B. (2007) : “Information Criteria for Impulse Response Function Matching Estimation of DSGE Models,” Journal of Econometrics 138(2), 488-512.

[15] Gali Jordi (2008): “Monetary Policy, Inflation and the Business Cycle”, Princeton University Press.

[16] Walsh C. (2003), “Monetary Theory and Policy”, MIT Press, Cambridge MA, second edition.

[17] Blanchard, Olivier J., and C.M. Kahn, 1980, “The solution of linear difference models under rational expectations” Econometrica 48, 1305 – 1311.

© Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ, 2011